

Evijärven kunta

TILINPÄÄTÖS 2022

Itseään suurempi kunta

Kunnanhallitus 31.3.2023 § 64

Valtuusto __.6.2023 § __

1. TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1 Kunnanjohtajan katsaus	3
1.2 Tilivuotta 2022 kuvaavat kuvaajat	3
1.3 Kunnanhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	13
1.4 Kunnan hallinto.....	14
1.5 Kuntastrategia	16
1.6 Muutoksenhakuprosessit tilinpäätösvouden aikana	18
2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	19
2.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	19
2.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	20
2.3 Tase ja sen tunnusluvut	21
2.4 Kokonaistulot ja kokonaismenot 2022	22
2.5 Konsernin toiminta.....	23
3. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	29
4. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	30
4.1 Käyttötalousosan toteutuminen	30
4.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	51
4.3 Rahoitusosan toteutuminen.....	52
4.4 Investointiosan toteutuminen.....	53
5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	55
5.1 Tuloslaskelma	55
5.2 Rahoituslaskelma	56
5.3 Tase	57
5.4 Konsernituloslaskelma	58
5.5 Konsernirahoituslaskelma	59
5.6 Konsernitase	60
6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	61
6.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	61
6.2 Tuloslaskelman liitetiedot	62
6.3 Taseen liitetiedot	66
6.4. Konsernitaseen liitetiedot	71
6.5. Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus ja tilinpäätös	74
6.6 Kriisikuntakriteereiden toteutuminen Evijärven kunnassa	80
7. HENKILÖSTÖRAPORTTI.....	81
8. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA.....	84
9. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS.....	85

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuotta 2022 varjosti edelleen osin COVID-19 viruksen aiheuttama pandemia ja siitä seuranneet poikkeusjärjestelyt. Keväällä Venäjän hyökättyä Ukrainaan alkoi uusi kunnan toimintaan merkittävästi vaikuttanut ajanjakso, kun Evijärvelle muutti kevään ja kesän aikana noin 50 ukrainalaista, joille järjesteltiin asuminen kunnan vuokra-asuntoihin yhteistyössä kuntalaisten ja yhdistysten kanssa. Olosuhteiden aiheuttamien toiminnallisten muutosten ja lisätöiden ansiosta Evijärvellä toimitettiin edelleen sopeutuen ja varautuen sekä toteutettiin tarvittavia erityisjärjestelyjä toiminnassa. Poikkeuksellisesta tilanteesta huolimatta kunta jatkoi mahdollisuuksien ja rajoitusten mukaisesti kuntastrategiaan perustuvaa aktiivista toimintaa ja kehittämistä. Panostusta tulevaisuuteen rakennettiin myös jatkamalla merkittävien investointien tekemistä. Toiminnassa huomioitiin taloudellisen oman toiminnan ohella panostukset kehittämiseen. Kunnan yleisen toiminnan ja kehittämisen ohella talousarviossa varattiin määrärahaa strategian toteutukseen.

Evijärven kunnan talouden ja toiminnan toteutuma

Kuntastrategiassa talouden päämääräksi on asetettu vakaa ja tasapainoinen kuntatalous. Vakaan ja tasapainoisen kuntatalouden varmistaminen on kirjattu yhdeksi kuntastrategian päätavoitteeksi. Yleinen ja kuntien taloustilanne sekä toimintaympäristö huomioiden Evijärven kunnan taloustilanne on viime vuosina ollut hyvä. Neljän ylijäämäisen tilinpäätöksen (2014–2017) jälkeen vuodet 2018 – 2020 olivat alijäämäisiä. Vuoden 2022 tilinpäätös on taas toisena vuonna peräkkäin ylijäämäinen. Vuoden ylijäämä, noin 419 t€ nostaa kunnan taseeseen on kertyneen ylijäämän noin 3,846 miljoonaan euroon.

Evijärvellä kunnanvaltuusto päätti syksyllä 2020 nostaa veroprosenttia 1 prosenttiyksiköllä vuodelle 2021. Kunnan taloustilanne ja epävarma talousympäristö huomioiden päätös antaa kunnalle edellytyksiä selvittää tulevaisuuden taloushaasteista ja mahdollistaa kunnan palveluiden kehittämistyön jatkamisen.

Valtuuston hyväksymä talousarvio 2022 oli 434 560 € ylijäämäinen. Talousarvion vuosikate oli 1 258 510 €. Vuosi toteutui lähes talousarvion mukaisesti. Tilikauden tulokseksi muodostui 418 809 € ja vuosikatteen 1 205 150 €. Talouden toteuma oli noin 15 751 € talousarvioon kirjattua vähemmän. Tilinpäätöksen sisällä oli kuitenkin poikkeamia arviosta. Esimerkiksi verotuloja kertyi arvioitua paremmin 391 t€. Toisaalta rahoitustuotot ja -kulut alittivat 289 t€ arvioidun. Kunnan oman toiminnan osalta tilivuonna 2022 toimintatuotot ylittyivät budjetoidun noin 177 t€ ja toimintamenot ylittyivät noin 234 t€.

Kokonaisuutena tilinpäätöksessä talousarvioon kirjatut tulot ja menot ylittyivät. Tuloja kertyi yhteensä 26 651 221 euroa, joka ylitti budjetoidun noin 5,561 M€. Menoja kertyi yhteensä 26 073 983 €, joka ylitti talousarvion 5,223 M€. Selityksenä tulojen ja menojen ylitykselle on lainojen uudelleen järjestely, jossa osa lyhytaikaisista lainoista (5 M€) korvattiin pitkäaikaisella talousarviolainalla.

Tulopuolella valtionosuuksia kertyi 10,077 M€ ja verotuloja 9,163 M€. Talousarvioon kirjatut valtionosuudet alittuivat 98 t€, mutta verotulot ylittyivät 391 t€. Toimintatuottoja kertyi 1,849 M€ ja ne ylittivät 177 t€ budjetoidun. Rahamarkkinoilla vuosi 2022 oli haastava. Kunnan sijoitukset kehittyivät vuoden aikana arvioitua heikommin. Rahoitustuottoja ja -kuluja kunnan tilinpäätöksen kirjattiin -159 t€. Tämä on 289 t€ talousarvioon kirjattua vähemmän. Sijoitustoiminnan alusta lähtien (2016) salkkujen markkina-arvo on noin 1,55 M€ yli hankintahinnan.

Toimintamenot nousivat noin 3 prosenttia vuodesta 2021 ja ylittivät budjetoidun noin 234 t€. Henkilöstökulut, avustukset sekä muut toimintakulut alittivat arvion, kun taas palvelujen ostot ja aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät arvioidun. SOTE-palveluiden kustannukset ylittivät talousarvion noin 276 t€. Kaksineuvoisen palveluista ikäihmisten palveluiden kustannukset alittivat budjetoidun 86 t€,

perusterveydenhuolto alittui 26 t€, mutta sosiaalipalvelut ylittivät 269 t€ ja erityispalvelut ylittivät 133 t€.

Vuosia 2021 ja 2022 vertailtaessa huomioitavaa on, että tilinpäätöksissä kokonaismenot ja kokonaistulot kasvoivat. Kokonaismenot kasvoivat 21,886 miljoonasta eurosta 26,074 miljoonaan euroon eli noin 4,2 miljoonaa euroa. Tulot kasvoivat noin 5,5 miljoonaa euroa 21,167 miljoonasta eurosta 26,651 miljoonaan euroon. Kokonaistulojen kasvussa suurin selittävä tekijä on vuonna 2022 nostettu 5 M€ pitkäaikainen laina. Kokonaismenoissa kasvua selittää suurelta osin lyhytaikaisten lainojen vähennys 4,3 M€.

Vuoden 2022 ylijäämäinen tulos kasvattaa kunnan taseeseen kertynyttä ylijäämää, joka toimii talouden perustana ja puskurina. Kunnan taseessa ylijäämää on 3,846 miljoonaa euroa. Ylijäämää on 1 637 euroa/asukas.

Kuntakonsernin tilinpäätös 2022 on ylijäämäinen 422 216,64 €. Kuntakonsernin taseessa on kertynyttä ylijäämää 1,830 M€. Ylijäämää on 779 euroa/asukas. Konsernilukujen tarkastelu on merkittävää, sillä kriisikuntakriteerien mukaiset tarkastelut tehdään konserniluvuilla.

Talousarvioon 2022 päätetyistä investoinneista 1 327 000 € toteutui 1 283 379 € ja nettona 1 085 287 euroa. Toteuma investointimenoista on kokonaisuudessaan 96,2 % ja nettona 81,8 %. Nettototeumassa investointimenoista on vähennetty tulot. Isoin investointi oli koulukeskuksen sisäliikuntatilan laajennus, joka jatkui edelliseltä vuodelta. Lisäksi merkittäviä investointeja kohdistui järven kunnostukseen, ulkoilualueiden viihtyisyyden ja toiminnallisuuden parantamiseen, talojohtojen rakentamiseen, sekä koulukeskuksen alueelle.

Vuosina 2018–2020 Evijärven kunta teki alijäämäiset tilinpäätökset. Tasapainoisessa kuntataloudessa menojen ja tulojen on oltava pitkässä juoksussa tasapainossa. Vuonna 2020 talouden tasapainottamistyöryhmä etsi keinoja kunnan talouden tasapainottamiseksi pitkällä aikavälillä. Talouden tasapainottamistoina kunnanvaltuusto päätti kunnallisveron 1 prosenttiyksikön korottamisesta 22,5 prosenttiin vuodelle 2021. Talouden seurannan ja arvioinnin perusteella tulee edelleen tehdä tarvittaessa korjaavia toimia, jos kunnan taloustilanne kääntyy uudelleen lasku-uralle.

Rahoituksellisesti Evijärven kunnan tilanne on kohtalainen. Vuoden 2022 lopussa kunnalla on pitkäaikaista lainaa 4 750 000 euroa. Lyhytaikaisia lainoja oli (31.12.2022) 5,2 miljoonaa euroa (31.12.2021: 9,5 M€). Kokonaisuutena lainamäärä kasvoi 250 000 eurolla edellisvuodesta. Kunnan velkamäärä on vielä kohtuullinen ja taseeseen kertynyt ylijäämä sekä sijoitussalkku ovat hyvä talouden turva ja perusta tuleville vuosille. Vuoden 2022 aikana lainojen korot nousivat selvästi. Aiemmin lainaa sai miinuskorolla, mutta nyt lainarahasta joudutaan taas maksamaan. Korkotason kehitystä on seurattava ja tarvittaessa edelleen vaihdettava lyhytaikaisia lainoja pitkäaikaisiin. Rahoitusriskien minimoiminen huomioidaan sisäisen valvonnan ohjeilla ja valtuuston hyväksymillä sijoitustoiminnan perusteilla.

Kunnan sijoitustoimintaa hoidetaan valtuuston hyväksymien sijoitustoiminnan perusteiden mukaisesti. Sijoitetut varat on hajautettu kahteen täyden valtakirjan sopimuksella toimivaan sijoitussalkkuun tuottamaan tuloja kunnalle. Alun perin vuonna 2016 varainhoitosopimukset tehtiin Aktialle ja Taalerille. Kesällä 2021 Aktia osti osan Taalerin varainhoitotoiminnoista. Kunnan sijoitusten raportointi kulkee tällä hetkellä Aktian varainhoidon kautta. Sijoitusmielessä sijoitukset on hajautettu usealle erilliselle varainhoitajalle. Aktia Varainhoito Oy:n hoidossa olevassa salkkukokonaisuudessa käytetään salkunhoidon tehokkuuden ja sijoittajan hallinnollisen (esimerkiksi kirjanpito) vaihtavuuden vuoksi sijoitusrahastoja. Sijoitusrahastojen sisällä sijoitukset on hajautettu useisiin eri kohteisiin, myös eri varainhoitajien rahastoihin. Vaihtoehtoisten sijoitusten osuus on kokonaisuudessaan muiden kuin Aktian hoitamissa rahastoissa. Valtaosin näiden rahastojen hoidosta vastaa Taaleri Oyj, mutta mukana on myös muiden varainhoitajien hoitamia rahastoja. Aktia vastaa kunnan sijoitussalkkujen kokonaisraportoinnista, salkkukokonaisuuden hoidosta vastaa useampi varainhoitaja.

Sijoituksia ja niiden kehitystä seurataan aktiivisesti. Sijoitussalkuista toimitetaan kuntaan kuukausittain raportit kunnan sijoitusten kehityksestä sekä erikseen pyydettyä. Sijoitussalkun kehitystä on mahdollista seurata myös reaaliaikaisesti. Kunnanjohtaja on myös säännöllisesti yhteydessä salkunhoitajiin ja raportoi kunnanhallitukselle sijoitusten kehityksestä. Sijoitusten kehitys näkyy myös talouden raportointiaikataulun mukaan tehtävistä talousraporteista. Alkuperäinen sijoitettu pääoma oli noin 5,23 M€, vuodenvaihteessa (31.12.2022) sijoitusten markkina-arvo oli yhteensä noin 6,78 M€.

Toimintaympäristö ja nostoja vuodesta 2022

Väestö ja työllisyys

Kunnan ennakkoväkiluku vuodenvaihteessa on 2349, väkiluku laski vuoden 2022 aikana 59 kuntalaisella. Syntyneitä oli 13 ja kuolleita 50. Luonnollinen väestönmuutos oli -37 henkeä. Kuntaan muutti 77 asukasta ja kunnasta pois muutti 100 asukasta, kuntien välinen muuttoliike oli näin ollen maaseudulle tyypillisesti negatiivinen.

Pohjalainen yritteliäisyys näkyy vahvasti Evijärvellä. Työllisyys Evijärvellä on edelleen hyvällä tasolla vaikkakin työttömyysaste on hieman vuodentakaisesta heikompi. Vuodenvaihteen työttömyysaste Evijärvellä oli 7,4 %, joka nousi 2,1 %-yksikköä vuoden takaisesta (5,3 %). Etelä-Pohjanmaalla työttömyysaste oli keskimäärin 7,5 % (7,5 % vuonna 2021). Evijärvi on maakunnan keskiarvossa työttömyysasteessa. Etelä-Pohjanmaan työttömyysaste on Manner-Suomen toiseksi alhaisin.

Kunnassa on paljon yrittäjiä ja yrityksiä suhteessa kunnan väkilukuun. Evijärvelle on rekisteröitynyt noin 270 yritystä. Valtaosa yrityksistä on pieniä. Työpaikoista palvelualalla on reilut 1/2, alkutuotannossa reilu 1/4 ja jalostuksessa reilu 1/5. Suurin yksityinen työllistäjä ja yhteisöverojen maksaja on Ateno Oy, joka työllistää merkittävästi osaajia myös Evijärven ulkopuolelta. Hyvä työllisyys ja aktiivinen yrittäjäyys luovat edellytyksiä elinvoimalle ja suotuisalle kuntataloudelle. Aika on kuitenkin haasteellinen erityisesti turve- ja turkistalouden elinkeinoille, mikä vaikuttaa myös Evijärvellä.

Henkilöstö ja palvelut

Henkilöstö on organisaation tärkein voimavara. Evijärven kunnassa toimitaan pienellä henkilöstömäärällä. Hyvä ja tehokas toiminta perustuu vahvaan moniosaamiseen sekä sitoutuneeseen työkentelyyn kunnan ja kuntalaisten parhaaksi. Kunnan omassa toiminnassa keskeiset toimialat ovat sivistys ja tekninen toimiala sekä hallinto. Nämä tuottavat merkittävän määrän tärkeitä ja laadukkaita palveluita. Kunnan palvelutuotanto tukee ostopalveluiden ohella vahvasti kunnan elinvoimaa ja kuntalaisten hyvinvointia.

Panostus elinvoimaan sekä kuntalaisten hyvinvointiin näkyy selkeinä painotuksina kunnan toiminnassa. Kunnassa on varauduttu ja varaudutaan henkilöstön eläköitymisiin, jotta palvelut saadaan pidettyä hyvällä tasolla.

Kunnassa tuotetaan laadukkaat peruspalvelut. Kunnassa voi käydä hyvän opintien päiväkodista esiopetukseen ja peruskoulusta lukioon. Koulukeskuksen liikuntasalin laajennus valmistui ja uudistunut liikuntasali saatiin käyttöön syksyllä 2022. Yhtenä hyvänä esimerkkinä laadukkaasta toiminnasta voi nostaa Evijärven lukion, joka osaltaan tukee kunnan elinvoimaa. Lukio on menestynyt hienosti niin maakunnan kuin koko maan lukioiden välisissä vertailussa. Hyvän lukiomenestyksen perustana on luonnollisesti laadukas perusopetus sekä varhaiskasvatus. Sujuvasti toimiva tekninen toimi varmistaa hyvin toimivan infran sekä huolehtii kunnan rakennuskannasta ja rakennushankkeiden toteutumisesta.

Viime vuosina kunnassa on toteutettu kahden vuoden välein henkilöstökysely. Vuonna 2022 toteutettu kysely on jatkoa vuosien 2018 ja 2020 kyselyille. Kyselyt on toteutettu vertailukelpoisuuden vuoksi pitkälti samalla kyselypohjalla hieman täydennettynä. Kyselyyn vastanneiden määrä laski. Vastausten keskiarvot olivat kokonaisuutena hieman aiempaa kyselyä heikommat. Tehtyjen kyselyiden perusteella meillä Evijärven kunnassa on varsin tyytyväinen henkilöstö ja tyytyväisyys on pitkässä juoksussa parantunut. Seuraavan kerran henkilöstökysely tehdään syksyllä 2024.

Työntekijöiden työhyvinvointi ja työssäjaksaminen on tärkeää. Suhteellisen pienessä organisaatiossa sairauspoissaolojen määrään vuositasolla vaikuttavat melko paljon yksittäiset pitkät sairauslomat. Kuntastrategian toimenpideohjelman mukaisesti henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin panostetaan mm. hyvän ja motivoivan johtamisen, koulutusten, työterveyshuollon palveluiden ja TYKY-toiminnan avulla. Henkilöstön yhteisiä TYKY iltapäiviä järjestettiin vuoden aikana normaalin käytännön mukaan kahdesti. Keväällä yhteistyössä kansalaisopiston kanssa ja syksyllä omin voimin. Erityisesti kevään TYKY iltapäivä sai henkilökunnan kiitosta, joten vastaavalla konseptilla järjestetään myös tulevan kevään TYKY iltapäivä. Henkilöstön toiveiden perusteella TYKY-raham käyttöä on kehitetty. Evijärvellä on käytössä ePassi –sovellus. Evijärvellä sairauspoissaolopäivien määrä oli selvästi alle kunta-alan keskiarvon.

Vuoden 2022 loppuun asti SOTE-palvelut muodostivat ison osan kuntien toimintamenoista ja olivat tärkeä osa kunnan toimintaa. Ne luovat kuntalaisille terveyttä ja hyvinvointia. Evijärven SOTE-palvelut tuotettiin ostopalveluina vuoden 2022 loppuun asti. Kuntayhtymä Kaksineuvoinen tuotti perusterveydenhuollon palvelut ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri erikoissairaanhoidon palvelut. Vuoden 2023 alusta alkaen tästä kokonaisuudesta vastaa Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue. Muutos vaikuttaa merkittävästi kunnan budjetin kokoon ja parantaa jatkossa kunnan talouden hallintaa, suunnittelua ja ennustettavuutta. Sekä Kaksineuvoisen että erikoissairaanhoidon kustannukset kasvoivat vuonna 2022 edellisestä vuodesta.

Yhteistyössä kohti tulevaisuutta

Evijärvellä kuntaa kehitetään Hyvinvoiva ja elinvoimainen Evijärvi- kuntastrategian mukaisesti. Kunnan tulevaisuutta rakennetaan itsenäisenä kuntana lähialueen kuntien kanssa hyvää ja tiivistä yhteistyötä tehden. Kuntastrategia ja siinä määritellyt kunnan tulevaisuuden strategiset painopistealueet ja päämäärät ohjaavat kunnan toimintaa, kehittämistä ja päätöksentekoa kohti menestyksekkästä tulevaisuutta. Kuntastrategiaa on toteutettu sen valmistumisesta alkaen aktiivisesti päätöksenteossa ja strategian toimenpideohjelmalla. Strategiassa ja sen toteutuksessa on vahva panostus talouteen, palveluihin, kunnan elinvoiman ja elinkeinoelämän kehittämiseen, kunnan vetovoiman lisäämiseen sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

Evijärvellä asioita tehdään hyvässä yhteistyössä. Osallisuus ja yhteisöllisyys luovat merkittävästi aktiivisuutta ja toimintaa kuntaan. Evijärvellä on paljon aktiivisia järjestöjä ja yhteisöjä monilla eri sektoreilla. Järjestöystävällinen Evijärvi mahdollistaa asukkaiden aktiivisen osallistumisen. Yhteistyössä yhdistysten ja järjestöjen kanssa järjestetään erilaisia tapahtumia ja tempauksia. Kunta tarjoaa järjestöjen käyttöön maksuttomia tiloja. Yhdistysten ja järjestöjen edustus kunnan työryhmissä ja toimielimissä tukee osallisuutta. Kunta tunnistaa ja tunnustaa järjestöt tasavertaisina kumppaneina. Järjestöjen kanssa on järjestetty säännöllisesti kumppanuustapaamisia. Kunta toimii hyvässä ja tiiviissä yhteistyössä eri järjestöjen sekä muiden toimijoiden ja alueen kuntien ja kehittäjätahojen kanssa.

Kuntaa on viime vuosina kehitetty monilla hankkeilla, rahoituksilla ja kampanjoilla. Näitä on toteutettu kunnan omin toimin ja yhdessä useiden yhteistyötahojen kanssa kunnan ja lähiseudun kehittämiseksi. Toimenpiteiden valmisteluun ja toteutukseen liittyen on myös tehty tiivistä yhteistyötä. Vuoden 2022 aikana valmistuneeseen liikuntasalin laajennukseen saatiin myös Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusta. Rahoituksia on hyödynnetty aktiivisesti myös mm. järven kunnostuksessa koulujen ja nuorisotoimen hankkeissa. Evijärvi on ollut mukana sähköisten palveluiden parantamiseen tähtäävässä Turvallista digiä -hankkeessa yhdessä Soinin ja Kuortaneen kuntien kanssa. Kunta on

osallistunut myös kylien elinvoimaa ja kansalaisyhteiskunnan toimintaa parantaviin Landemia- sekä Vapaa-Fri -hankkeisiin.

Koko kuntaa ja kaikkia kyliä on kehitetty kylien kehittämisrahalla. Kehittämisrahaa on haettu aktiivisesti ja se on nähty kaikilla tasoilla hyväksi asiaksi. Kylien kehittämisraha on aktivoinut kylien ja muiden yhteisöjen toimintaa. Kehittämisrahalla toimijat ovat toteuttaneet monia hyviä hankkeita ja kehittäneet omaa toimintaansa sekä toimintaedellytyksiään.

Kuluvan vuoden 2023 näkymät

Evijärvellä myös kuluva vuosi on suunniteltu talouden osalta tasapainoiseksi. Talousarvio vuodelle 2023 on ylijäämäinen. Valtuuston hyväksymässä talousarviossa 2023 vuosikate on 1 825 850 €. Poistojen (832 000 €) jälkeen tilikauden tulos on ylijäämäinen 993 850. Edelleen suuri investointipanostus kasvattaa poistoja sekä lainamäärää. Poistot kasvavat noin 10 t€ ja huonontavat tilikauden tulosta.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen vuonna 2023 verrattuna vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon on lähellä neutraalia. Hallitusohjelman mukaiset tehtävien ja velvoitteiden lisäykset on tehty pääosin jo aikaisempina vuosina, ja osa määräaikaisista lisäyksistä valtionavustuksiin päättyy vuoden 2022 lopussa. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus, ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille.

Sote-uudistuksen voimaantulo tekee vuodesta 2023 historiallisen. Uudistuksen yhteydessä sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille ja siirtyviä kustannuksia vastaava määrä kuntien tuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Tämän hetken arviolaskelman mukaan siirtyvien kustannusten yhteismäärä on noin 21,2 mrd. euroa. Tuloista siirtyy eniten kunnallisveroa, noin 13,11 mrd. euroa, mikä toteutetaan alentamalla kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja tasasuuruiseksi 12,64 prosenttiyksiköllä. Yhteisöveroa siirretään kolmasosa kuntien ryhmäosuudesta eli noin 0,82 mrd. euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta siirtyy yhteensä 5,36 mrd. euroa ja veromenetysten korvauksista yhteensä 1,94 mrd. euroa.

Kunnille korvataan Ukrainasta tulevien lasten varhaiskasvatuksen järjestämisestä syntyviä kustannuksia valtionavustuksella toteuman mukaisesti.

Merkittävin veroperustemuutos vuonna 2023 on sote-uudistukseen liittyvä verouudistus. Rahoituskellinen epävarmuus jatkuu. Arviot lainojen korkokehityksestä vaihtelevat. Vuoden 2022 aikana tapahtui selkeä korkotason nousu. Korkotaso saattaa edelleen hieman nousta tai pysyä suunnilleen nykyisellään eikä ainakaan selkeään korkojen laskuun uskota. Ukrainan sota aiheuttaa edelleen turbulenssia myös sijoitusmarkkinoilla. Kunnan sijoitukset ovat pärjänneet kuitenkin verraten hyvin maailman tilanne huomioiden ja erityisesti pitkällä aikavälillä. Pitää muistaa, että sijoitukset on tehty tuottamaan tuottoa pitkällä aikavälillä. Sijoitusten kehitystä seurataan aktiivisesti.

Kuntien valtionavut (laskennalliset valtionosuudet, valtionavustukset ja veromenetysten korvaukset) ovat valtion vuoden 2023 talousarvioesityksessä yhteensä 5,4 mrd. euroa, mikä on noin 7,5 mrd. euroa vähemmän kuin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa. Aleneminen johtuu pääasiassa sote-uudistuksesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta kasvattavat ennen kaikkea indeksikorotus, joka on 3,8 prosenttia ja siitä aiheutuva valtionosuuden lisäys noin 89 milj. euroa. Uudet ja laajenevat tehtävät kasvattavat valtionosuutta noin 15 milj. eurolla. Näistä taloudellisesti merkittävimmät ovat varhaiskasvatuksen tukea koskevat toimenpiteet (8,75 milj. euroa) sekä sitouttava kouluyhteistyö (3,33 milj. euroa).

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 1,50 prosenttiyksiköllä 23,59 prosentista 22,09 prosenttiin. Valtionosuusprosentin laskua selittävät pääosin vuonna 2023 käyttöön otettavat uudet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja syrjäisyyden lisäosat, joiden rahoitus toteutetaan valtionosuusjärjestelmän sisällä valtionosuusprosenttia pienentämällä. Valtion ja kuntien välistä kustannustenjaon tarkistusta ei oteta huomioon vuonna 2023, sillä sote-uudistuksen yhteydessä peruspalvelujen valtionosuuslakiin tehdyn siirtymäsäännöksen mukaan kustannustenjaon tarkistus tehdään seuraavan kerran vasta valtion vuoden 2025 talousarvion yhteydessä.

Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaava rahoitus poistuvat. Vuonna 2023 talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätkeytyy muun muassa kustannusten ripeä kasvu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on 3,8 prosenttia vuonna 2023. Painoarvoltaan merkittävin kustannuskehitykseen vaikuttava tekijä on kunta-alan ansiokehitys, jota kasvattaa kesäkuun alussa saavutettu kunta-alan sopimusratkaisu. Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi.

Vuosi 2023 on kuntatalouden kehitysarviossa jopa ennätysellisen vahva sote-uudistukseen liittyvien ajoitustekijöiden vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen nettokustannukset siirtyvät pois kuntien vastuulta vuoden 2023 alusta alkaen, mutta uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä ensi vuonna täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti. Tämän arvioidaan vahvistavan kuntataloutta 1,2 mrd. eurolla vuonna 2023. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan olevan noin 1,2 mrd. euroa positiivinen vuonna 2023.

Kuntatalouden tilanne helpottuu sote-uudistuksen myötä, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Vuosikate riittää painelaskelmassa kattamaan poistot kaikkina tarkastelu-vuosina. Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Lisäksi sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siten sote-uudistuksen jälkeenkin.

Yhdessä eteenpäin

Olemme osoittaneet, että evijärveläisen yhteisöllisyyden ja tiiviin yhteistyön avulla pääsemme yli haastavien aikojen. Nyt teemme osaltamme kaikkemme, että Ukrainasta tänne meille sotaa pake-nevat ovat löytäneet Evijärveltä hyvän kodin. Ympäristö täällä on turvallinen ja toivottaa saapuvat tervetulleeksi. Keväästä 2023 alkaen on ensimmäisillä saapuneilla mahdollisuus hakea kotikuntaa Evijärveltä.

Kokonaisuutena Evijärven tulevaisuus näyttää varsin valoisalta, kun muistetaan talouden tasa-paino ja sen ohessa tehdään aktiivisesti töitä elinvoiman ja kuntalaisten hyvinvoinnin eteen. Meillä on tärkeää olla realistinen tilannekuva, jonka mukaan luottamushenkilöt voivat tehdä merkittäviä kunnan kokonaisedun mukaisia päätöksiä ja voimme jatkaa tarmolla yhteisen hyvän tulevaisuuden rakentamista.

Kunnan talouden tasapainosta on pidettävä pitkäjänteisesti huolta ja luoda talouden kannalta eväät suotuisalle tulevaisuudelle. On tehtävä aktiivisesti ja vastuullisesti töitä ja päätöksiä sen eteen, että

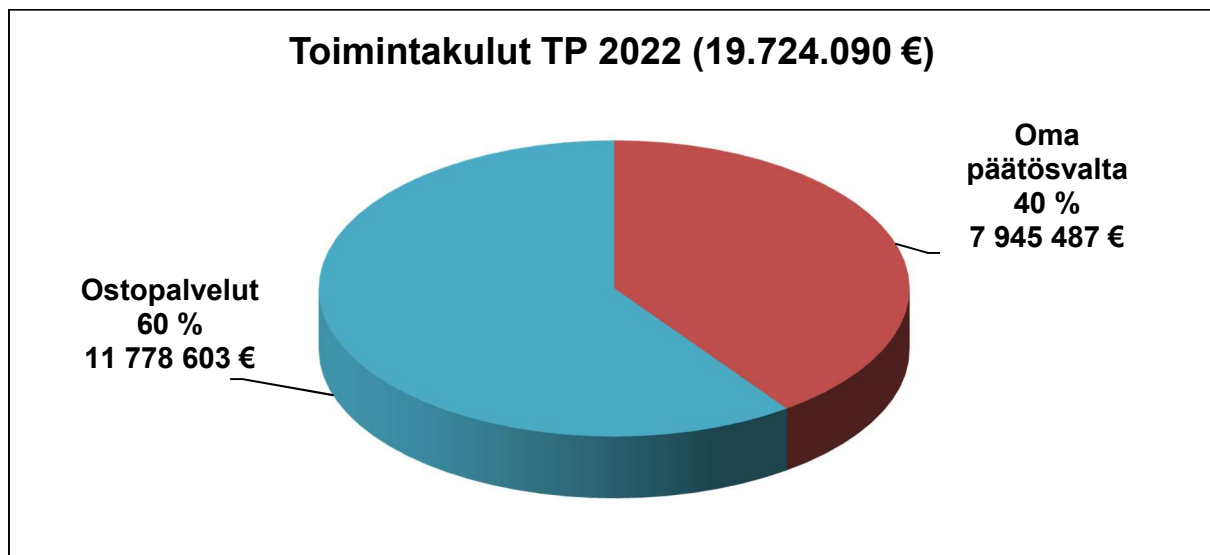

Evijärvellä on edellytykset jatkossakin olla - kuntalaisiaan, yrittäjiään ja yhdistyksiään hyvin palveleva – itsenäinen kunta. Kunnan tulojen ja menojen tulee olla tasapainossa. Käytössä olevilla tuloilla tulee kyetä rahoittamaan kunnan toiminta. Kun kunnan taloutta ja toimintaa hoidetaan realistisesti kunnan kehittäminen ja talous tasapainottaen, Evijärvellä on kaikki edellytykset menestyä ja olla elinvoimainen myös tulevaisuudessa.

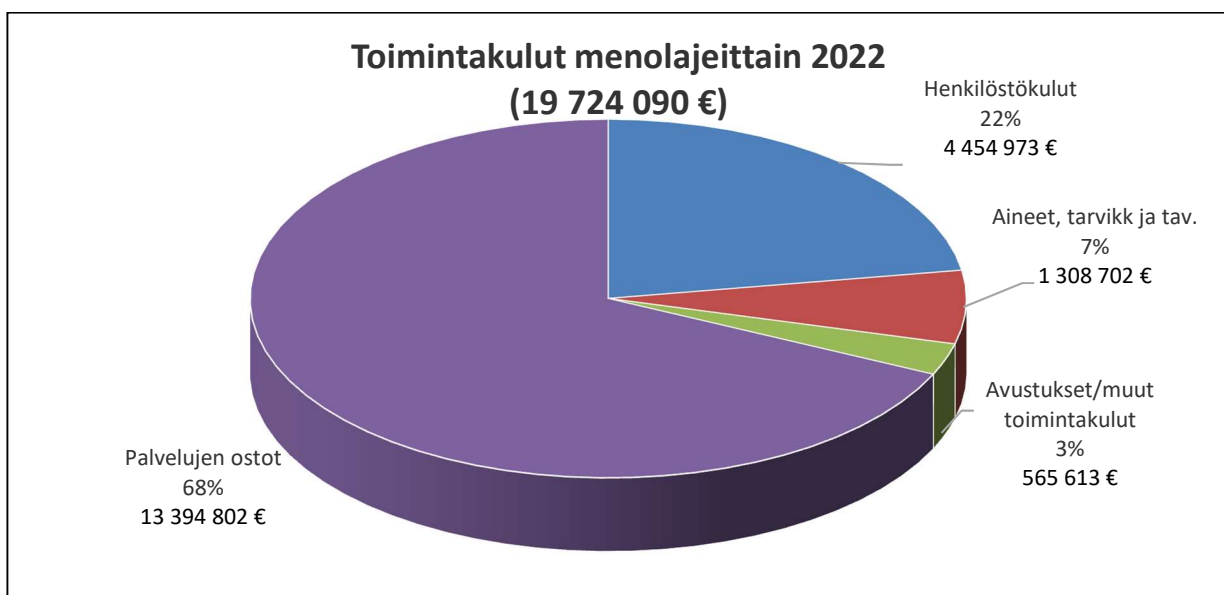
Kiitän Evijärven kunnan henkilökuntaa erinomaisesta työstä, ammattimaisesta toiminnasta, joustavuudesta ja venymisestä poikkeuksellisena aikana. Kiitokset myös kaikille yhteistyökumppaneille, joiden kanssa olemme yhdessä rakentaneet itseään suuremmasta Evijärvestä entistä parempaa paikkaa asua, elää ja yrittää. Yhdessä tekemisen ja yhteisen tulevaisuuden rakentamisen tiellä on hyvä jatkaa!

Mikko Huhtala
kunnanjohtaja

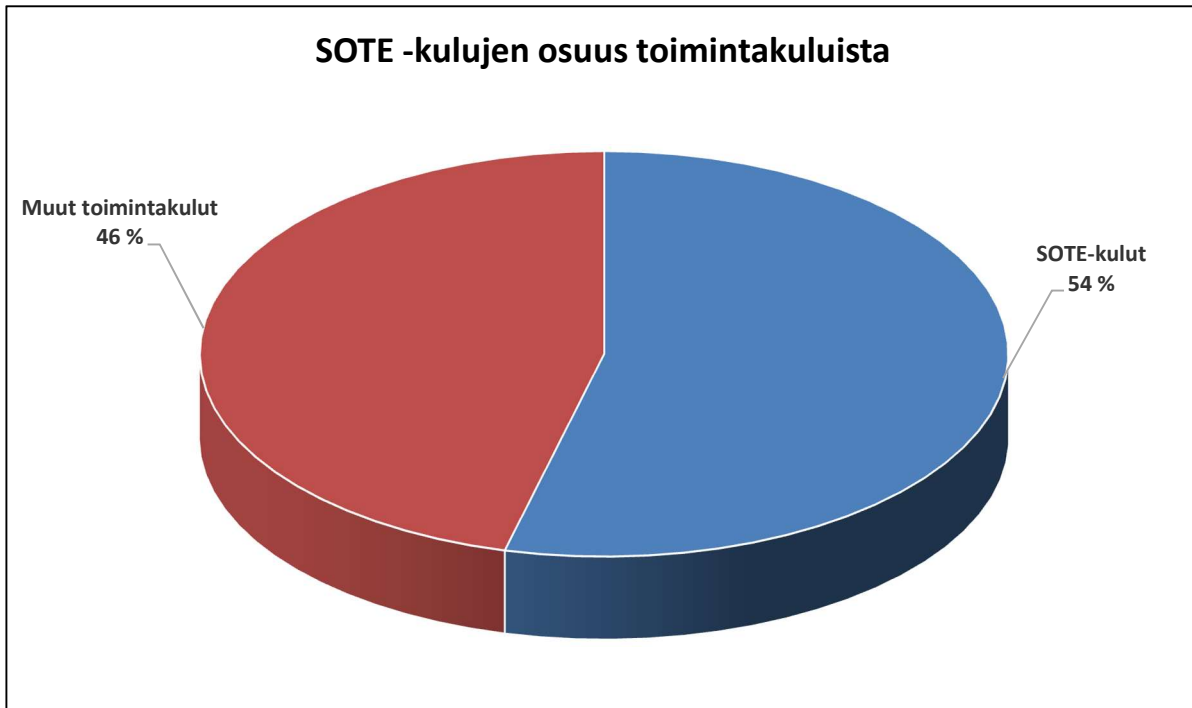
1.2 TILIVUOTTA 2022 KUVAAVAT KUVAAJAT

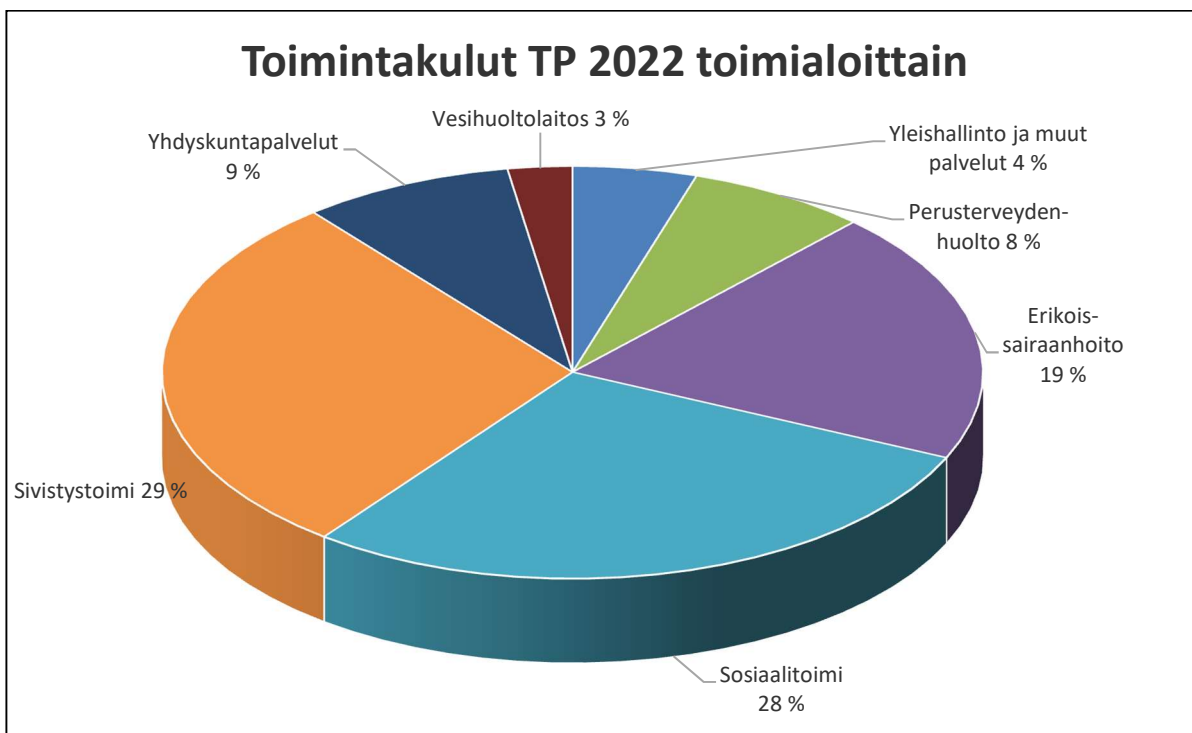
Kuva 1. Toimintakulut, kunnan omassa päätösvallassa olevat ja ostopalvelut vuonna 2022

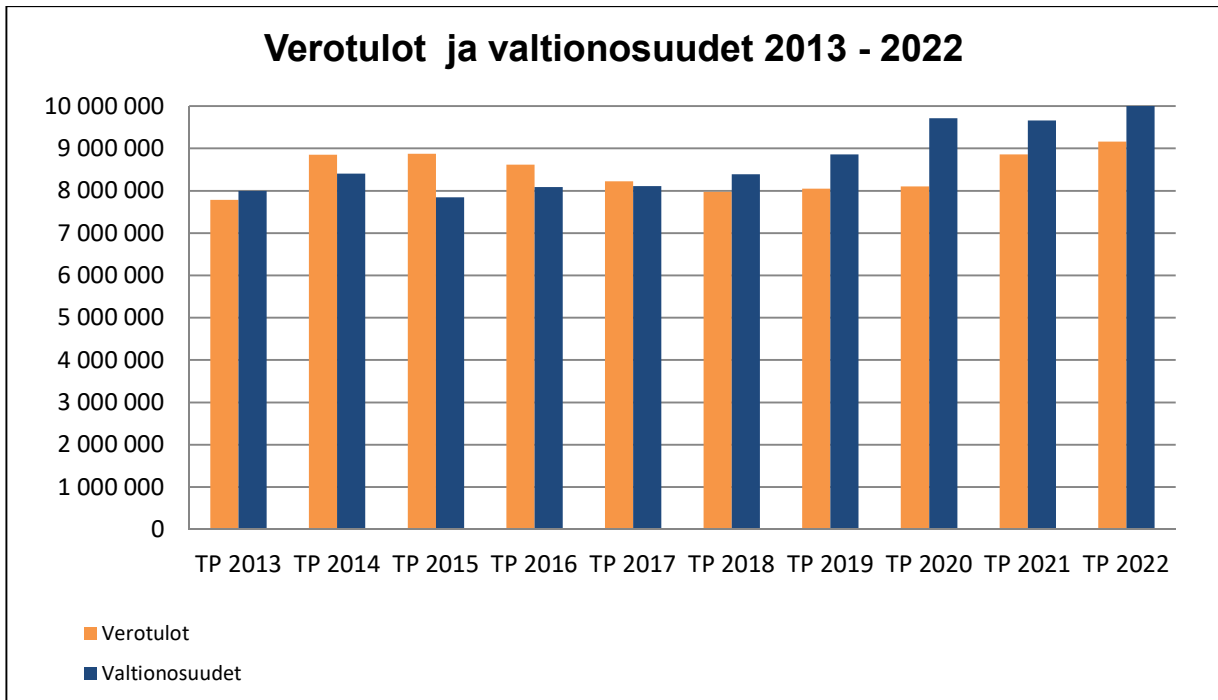
Kuva 2. Toimintakulut menolajeittain tilinpäätös 2022

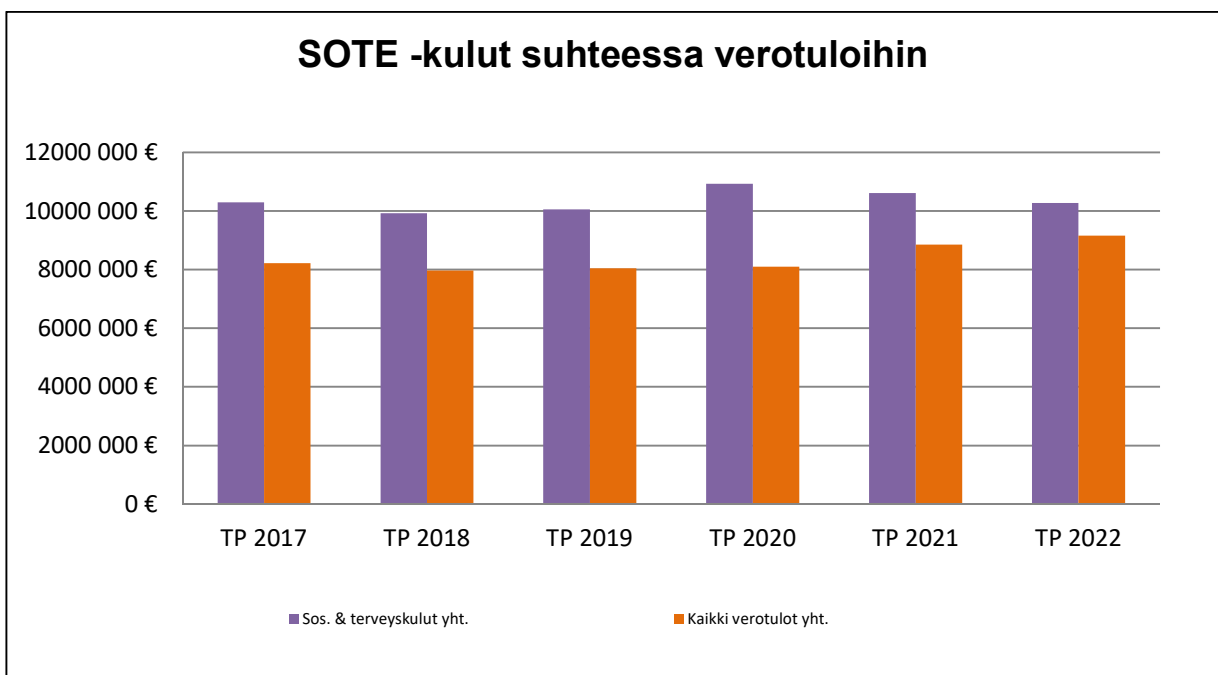
Kuva 3. SOTE-kulujen osuus toimintakuluista 2022

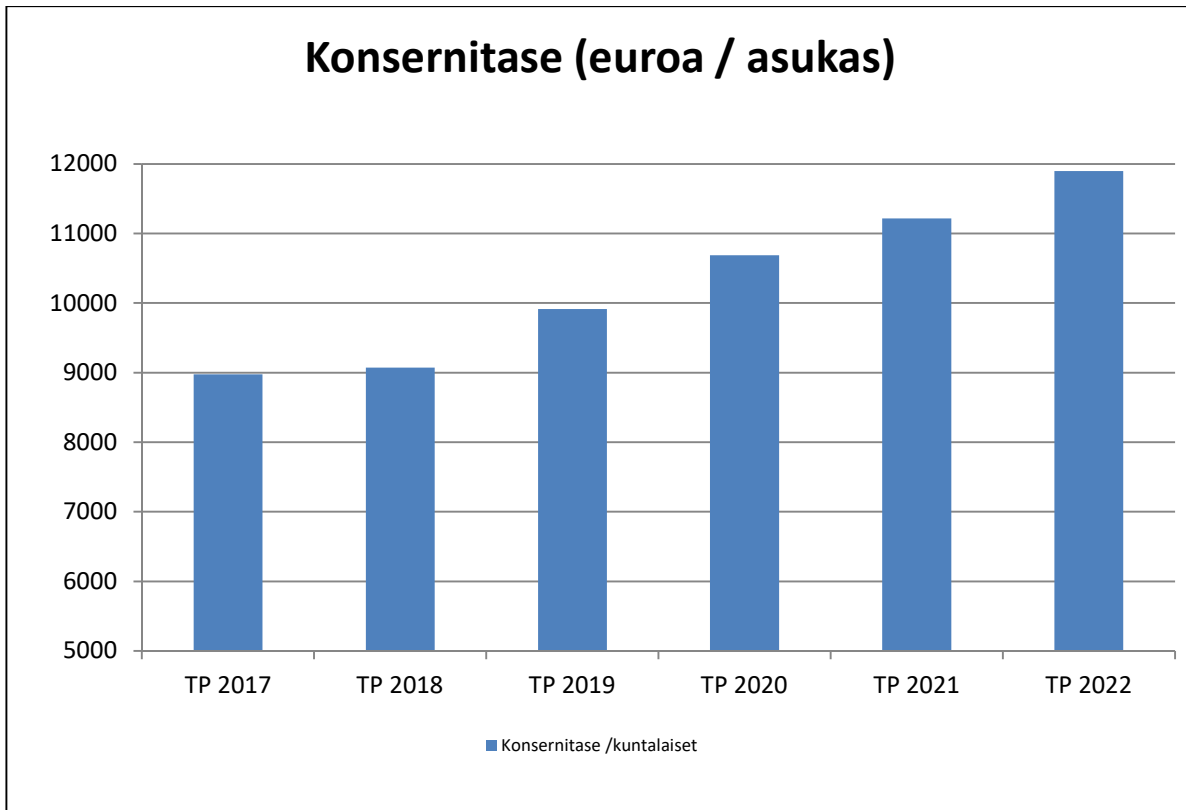
Kuva 4. Toimintakulut toimialoittain 2022

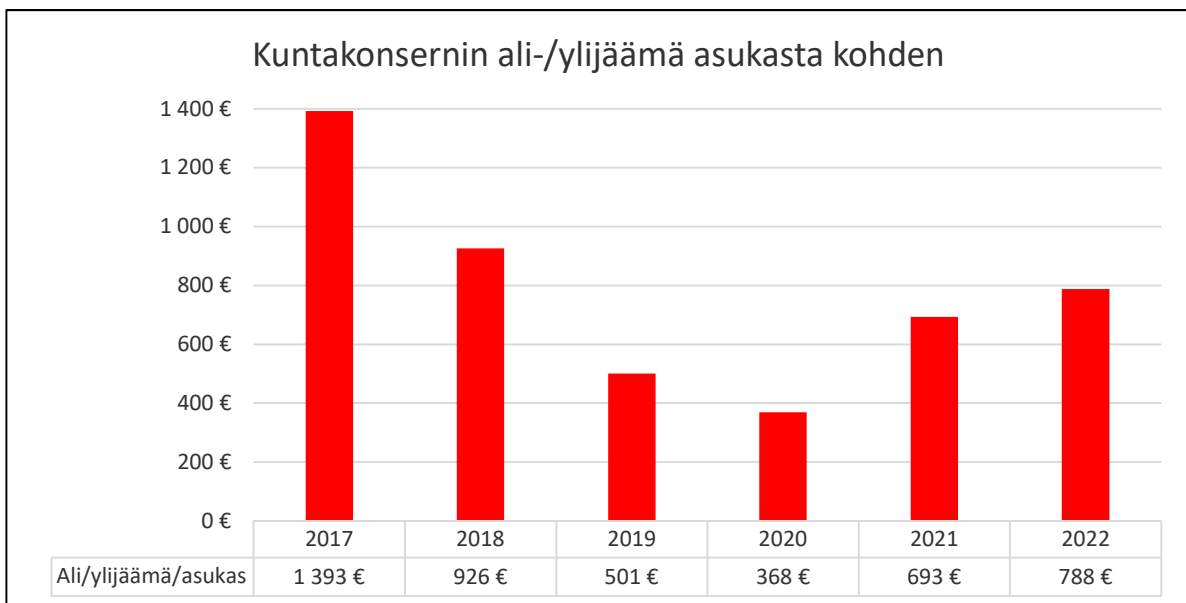
Kuva 5. Verotulot ja valtionosuudet vuosina 2013 - 2022.

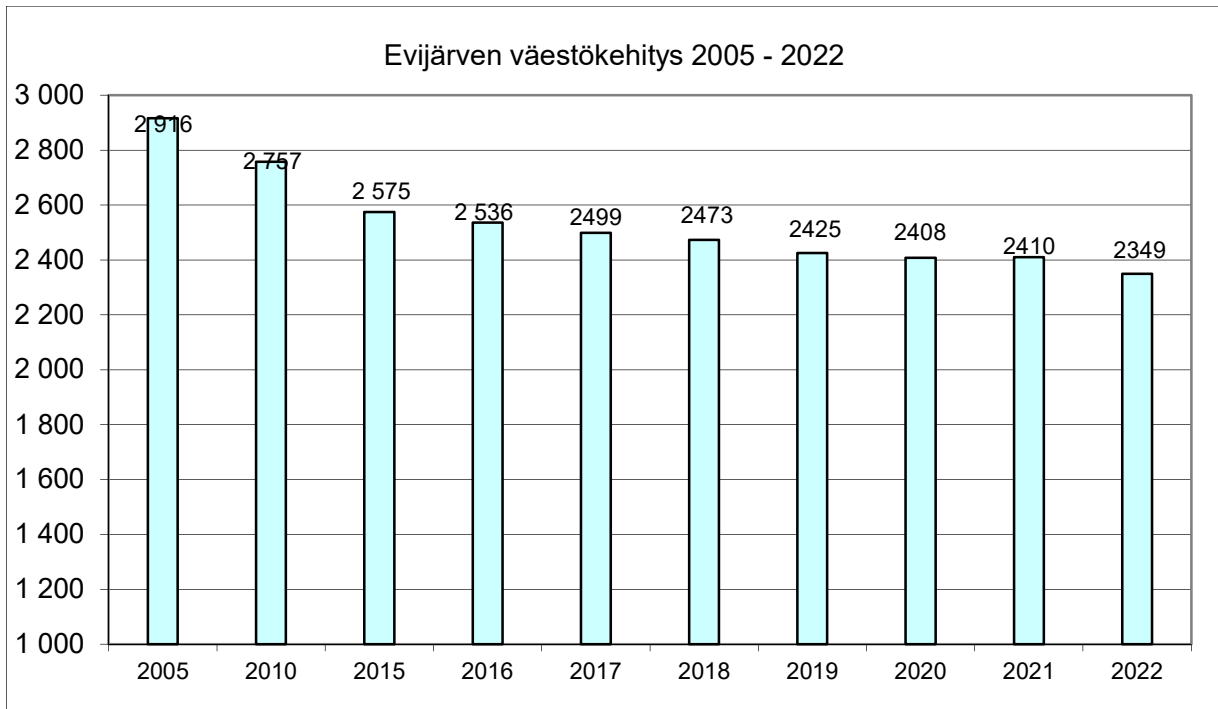
Kuva 6. Sosiaali- ja terveydenhuoltokulujen määrä suhteessa kunnan saamiin verotuloihin.

Kuva 7. Konsernitase asukasta kohden

Kuva 8. Kuntakonsernin yli/alijäämä asukasta kohden

Kuva 9. Evijärven väestökehitys 2005 - 2022

1.3 KUNNANHALLITUKSEN SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeen mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta.

Kunnan toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksentekokulttuuria kehitetään jatkuvasti sekä korostetaan virkavastuuta asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut on määritelty hallintosäännössä kunnanhallitukselle, lautakunnille ja esimiehille. Myös muu henkilöstö on vastuussa näistä asioista hoitamiensa tehtävien osalta. Päätöksenteossa on vuonna 2022 noudatettu 1.1.2020 voimaan tullutta, sekä vuoden 2022 aikana päivitettyä ja 1.8.2022 voimaan tullutta hallintosääntöä.

Tilivelvolliset viranhaltijat ja esimiehet ovat velvollisia johtamaan, suunnittelemaan ja ohjaamaan toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi ja riskien hallitsemiseksi toiminnan luonteen mukaisesti. Toiminnan ja talouden seurannan ja arvioinnin perusteella heidän tulee myös välittömästi reagoida merkittäviin riskeihin ja poikkeamiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja ohje on uudistettu vuonna 2016. Kunnanhallitus hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 21.11.2016 ja valtuusto hyväksyi sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet 19.12.2016.

Sisäistä valvontaa toteutetaan hyväksytyjen perusteiden ja ohjeen mukaisesti. Kunnanhallitus seuraa saatavien kertymää säännöllisesti. Kunnanhallitus nimeää arvopapereiden ja rahavarojen tarkastajat ja tarkastusten säännöllisestä toteuttamisesta huolehditaan. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja seuraavat kunnan omistamien yhtiöiden talouden kehitystä välitilipäätösten ja kuukausiraporttien kautta.

Valtuuston ohjausvälineenä käytetään selkeitä tavoitteita ja mittareita, joiden toteutumista seurataan säännöllisesti. Tavoitteita ja mittareita pyritään kehittämään jatkuvasti. Toiminnan ja talouden tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Tavoitteiden asettamisesta ohjeistetaan kunnan talousarvion laadintaohjeissa ja niiden mukaan tavoitteita asetettaessa tavoitteiden tulee olla oikeita asioita mittaavia ja konkreettisia.

Tavoitteiden asetteluun tulee vuosittain kiinnittää huomiota ja niiden tulee mitata toiminnan kannalta oleellisia asioita. Tavoitteiden osalta tulee paneutua taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden asettamiseen ja selkeään esittämiseen ja mitattavuuteen. Tavoitteiden tulee olla selkeitä ja mitattavissa sekä kuntastrategian linjausten mukaisia. Tavoitteiden asettamista ja mittareita on kehitetty mittaamaan ja kuvaamaan toiminnan kannalta tärkeitä asioita. Kunnanhallitus ja valtuusto vahvistavat asetetut tehtäväalueittaiset toiminnan ja talouden tavoitteet talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Taloutta seurataan ja siitä raportoidaan laajemmin vuosikolmanneksittain. Samassa yhteydessä seurataan myös investointien toteutumista.

Kunnan saatavien kertymisen seuranta ja valvontaa on korostettu henkilöstölle. Saatavien perintää pyritään tehostamaan. Laskutusta suorittavat viran-/toimenhaltijat seuraavat säännöllisesti saatavien kertymistä ja ryhtyvät toimenpiteisiin kunnan saatavien mahdollisimman pikaiseksi suorittamiseksi. Jokainen kunnan työntekijä on velvollinen noudattamaan toiminnassaan tarkkuutta ja sopimusten seuranta. Sisäisen valvonnan tulee ulottua myös työsuorituksiin. Mikäli näissä havaitaan puutteita, esimiehen on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin syiden selvittämiseksi ja tilanteen ratkaisemiseksi.

1.4 KUNNAN HALLINTO

Valtuustokauden 2021–2025 valtuuston paikkajako on seuraava: Suomen Keskusta 9 valtuutettua, Kansallinen Kokoomus 5 valtuutettua, SDP 1 valtuutettua, Kristillisdemokraatit 1 valtuutettu ja Vasemmistoliitto 1 valtuutettu.

Kuntayhtymä Kaksineuvoinen on tuottanut kunnan perusterveydenhuollon palvelut vuoden 2007 alusta ja sosiaalitoimen palvelut vuoden 2009 alusta. Vuoden 2023 alusta lähtien palveluiden tuottaminen siirtyy Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle. Maatalouslomituksen palvelut siirtyivät Kurikan kaupungin vastattavaksi vuoden 2022 alusta. Muilta osin maaseutupalveluista vastaa Kauhavan kaupunki. Ympäristöterveydenhuollon palvelut kunnalle tuottaa Seinäjoen kaupunki.

Hallinto-organisaatio:

- valtuusto,
- kunnanhallitus ja

seuraavat päävastuualueilla toimivat lautakunnat:

Yleishallinnon päävastuualue

- keskusvaalilautakunta
- tarkastuslautakunta

Sivistystoimen päävastuualue

- sivistyslautakunta

Teknisen toimen päävastuualue

- tekninen lautakunta

Valtuusto: 1.8.2021 alkaen

Puheenjohtaja Esko Ahonen, Kesk.
I varapj. Markus Kattilakoski, Kok
II varapj. Juha-Matti Kujala KD

Muut valtuutetut:

Antti Ahopelto, Kok
Juha Alkio, Kesk.
Jari Anttikoski, Kesk.
Pauli Hankikoksi, Kok
Kari Hernesaho, Kesk.
Kalle Kaski, Kesk.
Alina Lehto, Kesk.
Sebastian Mäkelä, Kesk.
Pasi Mäntylä, Kesk.
Jarkko Pahkakangas, Kok
Antti Perkkalainen, Vas
Jani Takamaa, Kok
Lasse Vertanen, SDP
Pertti Vesala, Kesk.

Kunnanhallitus:

Puheenjohtaja Alina Lehto, Kesk.
I varapj. Jani Takamaa, Kok
II varapj. Antti Perkkalainen, Vas

Muut hallituksen jäsenet:

Antti Aho, Kesk.
Marita Huhmarsalo, Kok
Sebastian Mäkelä, Kesk.
Mirva Pietilä, Kesk.

Tarkastuslautakunta:

Kari Hernesaho, puheenjohtaja
Lasse Vertanen, varapj.
Antti Haapoja
Emma Katajamäki
Ulla Lassila

Keskusvaalilautakunta:

Vuokko Sulkakoski, puheenjohtaja
Jukka Äyrä, varapj.
Ulla Lassila
Aarno Mars
Daniel Uusitalo

Sivistyslautakunta:

Ann-Helen Mäkelä, puheenjohtaja
Antti Ahopelto, varapj.
Tarja Jokela
Sakari Lehto

Johannes Mäkinen
 Saija-Liisa Niemi
 Iiris Takamaa

Tekninen lautakunta:

Pasi Mäntylä, puheenjohtaja
 Jarkko Pahkakangas, varapj.
 Kalle Kaski
 Minja Keto
 Juha-Matti Kujala
 Marja-Leena Kultalahti
 Noora Sipponen

Kunnanviraston organisaatio tilinpäätösvuonna 2022:

Kunnanvirasto, jonka muodostaa koko kunnan henkilöstö, johtaa kunnanjohtaja.
 Hallinto-osasto, osastopäällikkö kunnanjohtaja / hallintojohtaja 1.8.2022 alkaen.
 Sivistysosasto, osastopäällikkö sivistystoimenjohtaja.
 Tekninen osasto, osastopäällikkö kunnaninsinööri.

Tilivelvolliset vuonna 2022:

- kunnanhallituksen jäsenet,
- sivistyslautakunnan jäsenet,
- teknisen lautakunnan jäsenet,
- kunnanjohtaja,
- hallintojohtaja (1.8.2022 alkaen),
- sivistystoimenjohtaja,
- kunnaninsinööri.

1.5 KUNTASTRATEGIA

Evijärven kunnan elinvoima ja hyvinvointistrategia- kuntastrategia 2025 on hyväksytty kunnanvaltuustossa kesäkuussa 2016.

Kuntastrategian vision mukaan Itseään suurempi kunta - Evijärvi tarjoaa

- vireän, viihtyisän sekä turvallisen elinympäristön luonnon ja vesistöjen äärellä
- hyvää elämää tukevat palvelut
- aktiivisen ja yritteliään toimintaympäristön

Nämä yhdessä laadukkaan toiminnan ja tasapainoisen kuntatalouden kanssa mahdollistavat itsenäisen Evijärven kunnan vetovoimaisuuden, elinvoiman ja menestyksen tulevaisuudessa!

Kuntastrategian missiossa on määritelty, että Itsenäisenä Evijärvi voi parhaiten päättää mikä on kunnalle ja kuntalaisille parhaaksi – kunnan kokonaisuus hahmotetaan ja sitä edistetään yhteistoiminnan sekä harkitun päätöksenteon perustana. Evijärvi edistää kunnan elinvoimaa, terveyttä ja hyvinvointia sekä yrittämisen edellytyksiä. Itsenäisenä kuntaa kehitetään yhteistyössä haluttuun suuntaan - kunnan toimintoja ja palvelurakenteita uudistetaan nykyisillä ja uusilla toimintatavoilla. Kehittämistä toteutetaan joustavasti hallitun uusiutumisen ja yrittäjyysmäisyyden tukemana.

Strategiassa Evijärvellä havaittiin olevan paljon vahvuuksia ja mahdollisuuksia, joille rakentaa. Kunta voi edelleen vahvistaa olevia vahvuuksia sekä hyödyntää havaitut mahdollisuudet. Omilla toimilla voi myös vahvistaa heikkouksia sekä torjua uhkia.

Kuntastrategiassa linjatut Evijärven kunnan tulevaisuuden strategiset painopistealueet ja päämäärät ovat:

- Talous: Vakaa ja tasapainoinen kuntatalous
- Palvelut: Ennakoivat, uudistuvat ja laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti
- Elinkeinot ja elinvoima: Kilpailukykyinen ja vetovoimainen toimintaympäristö
- Asuminen ja hyvinvointi: Turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kunta tavoittelee menestystä strategian painopisteillä ja tavoitteilla. Ne linjaavat kunnan toimintaa ja kehittämistä sekä päätöksentekoa. Näiden kaikkien tulee pohjautua vahvasti kuntastrategian linjauksiin, painopisteisiin ja tavoitteisiin.

Kuntastrategian toimenpideohjelmalla (TPO) toteutetaan strategian linjauksia ja painotuksia käytännön toimenpitein. Strategian toteuttaminen toimenpideohjelmalla on nähty hyväksi toimintatavaksi, näin strategia jalkautuu käytäntöön ja sen linjaukset siirtyvät käytännön toimenpiteiksi. Strategiaa ja sen toimenpideohjelman toteutusta seurataan säännöllisesti.

Uutta kuntastrategian toimenpideohjelmaa on valmisteltu strategian ohjausryhmässä, kunnan johtoryhmässä, elinkeinotyöryhmässä, vanhus- ja vammaisneuvostossa sekä nuorisovaltuustossa. Lisäksi on toteutettu kysely henkilöstölle. Kuntalaisia ja kesäasukkaita osallistettiin toimenpideohjelman valmistelussa vuoden 2022 aikana. Toimenpideohjelmassa huomioitiin myös strategian toteutuksen yhteydessä sekä eri tilaisuuksissa tullut palaute ja kehitysideat. Uusi toimenpideohjelma tuodaan kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi.

Toimenpideohjelman tavoitteet johdetaan kuntastrategiassa asetetuista tavoitteista ja linjauksista. Toimenpideohjelman perusrunko on vastaava kuin edellisessä toimenpideohjelmassa. Toimenpideohjelma jaetaan aiempien ohjelmien tapaan kuntastrategian neljän strategisen painopistealueeseen. Toimenpideohjelmassa tavoitteiden alle kirjataan toteutettavat toimenpiteet sekä vastuutahot näille toimille. Kuntastrategian ja toimenpideohjelman toimenpiteiden toteuttamiseen on varattu määräraha talousarvioon.

Kuntastrategiaa toteutumista seurataan säännöllisesti. Strategian toteutumisen seurantaan ja arviointiin sekä tulevien ohjelmien valmisteluun on nimetty strategian ohjausryhmä. Ohjausryhmä seuraa ja arvioi toimenpideohjelman toteutumista ja ohjelman toteuma viedään kokouspykälänä tiedoksi hallitukselle ja valtuustolle.

1.6 MUUTOKSENHAKUPROSESSIT TILINPÄÄTÖSVUODEN AIKANA

Vuoden 2022 aikana Vaasan hallinto-oikeus antoi ratkaisun kahteen kunnan toimielimen päättämään asiaan. Vuoden 2022 lopussa Vaasan hallinto-oikeudessa on käsiteltävänä kaksi Evijärven toimielinten päätöksistä tehtyä valitusta, joista toinen on tehty vuoden 2021 aikana ja toinen vuonna 2022.

Vuoden 2022 aikana Vaasan hallinto-oikeuden antama ratkaisu:

Tekninen lautakunta:

- Päätös maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaiseen yhteislupa-hakemukseen. 3.5.2021 § 24. VaHao 1161/2022, 27.10.2022.
- Päätös roskaantuneen maa-alueen siivoamisesta. 26.10.2020 § 55. VaHao 29.11.2022, 1328/2022.

Vaasan hallinto-oikeudessa vireillä olevat asiat koskevat Teknisen lautakunnan päätöksiä:

- Päätös yhdyskuntateknisten laiteiden sijoittamisesta 25.10.2021 § 63 ja 64.
- Päätös oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä tietopyyntöä koskien 7.12.2022 § 62

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa on vireillä yksi valitus koskien Vaasan hallinto-oikeuden päätöstä 27.10.2022 (1161/2022) Teknisen lautakunnan päätöksestä 3.5.2021 § 24 maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukainen yhteislupa-hakemus.

Muista oikeusasteista ei ollut asioita vireillä eikä asioista tullut ratkaisuja vuoden 2022 aikana.

2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

2.1 TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

TULOSLASKELMA	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Euroa				
Toimintatuotot				
Myyntituotot	805 170	742 997	834 585	808 783
Maksutuotot	64 278	50 487	46 235	45 070
Tuet ja avustukset	60 848	45 091	71 723	61 697
Muut toimintatuotot	813 730	791 851	840 069	932 991
Toimintatuotot yhteensä	1 744 025	1 630 426	1 792 611	1 848 542
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-4 134 449	-4 216 979	-4 369 811	-4 454 973
Palvelujen ostot	-13 691 837	-13 236 942	-13 006 356	-13 394 802
Aineet, tarvikk. ja tavarat	-1 248 306	-1 143 437	-1 237 538	-1 308 702
Avustukset	-222 669	-369 228	-186 797	-210 485
Muut toimintakulut	-260 295	-427 587	-350 876	-355 127
Toimintakulut yhteensä	-19 557 556	-19 394 172	-19 151 377	-19 724 090
muutos, prosenttia	6,3	-0,8	-1,3	3,0
Toimintakate	-17 813 530	-17 763 746	-17 358 766	-17 875 548
Verotulot yht.	8 046 490	8 100 088	8 855 198	9 163 043
Kunnallisvero	6 699 083	6 732 803	7 118 602	7 326 381
Kiinteistövero	763 861	693 331	761 272	795 551
Yhteisövero	583 545	673 954	975 324	1 041 111
Valtionosuudet	8 859 870	9 715 300	9 661 002	10 076 903
Valtionos. ja Verotul. yht.	16 906 360	17 815 388	18 516 200	19 239 946
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	58 146	69 583	89 470	76 044
Muut rahoitustuotot	665 686	669 604	229 470	281 223
Korkokulut	0	-1 288	0	-75 805
Muut rahoituskulut	-87 478	-494 602	-46 122	-440 709
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	636 354	243 297	272 817	-159 247
Vuosikate	-270 817	294 939	1 430 250	1 205 150
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poistot	-618 897	-744 197	-840 025	-786 341
Arvon alentumiset				
Poistot ja arvonalentumiset	-618 897	-744 197	-840 025	-786 341
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-889 714	-449 258	590 225	418 809

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Toimintatuotot/toimintakulut %	8,92 %	8,41 %	9,36 %	9,37 %
Vuosikate/poistot %	-43,76 %	39,64 %	170,26 %	153,26 %
Vuosikate €/asukas	-111,68	122,48	593,47	513,05
Asukasluku	2425	2408	2410	2349
Kunnallisvero %	21,5	21,5	22,5	22,5
Investoinnit/poistot	197 %	205 %	232 %	138 %
Valtionosuudet/verotulot %	110 %	120 %	109 %	110 %

2.2 RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

RAHOITUSLASKELMA	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Euroa				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	-270 817	294 939	1 430 250	1 205 150
Satunnaiset erät	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-4 713	403	-34 517	0
Toiminnan rahavirta	-275 530	295 342	1 395 733	1 205 150
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 383 997	-1 590 966	-2 488 581	-1 283 379
Rahoitusosuudet investointeihin	159 795	60 992	501 627	198 092
Pysyvien vastaavien hyöd.luov.				
Investointien vars.myyntituotot	2 549	5 615		
Investointien myyntivoitot/-tappiot	4 713	-403	34 517	0
Pysyvien vastaavien hyöd. luov.	7 262	5 213	34 517	0
Investointien rahavirta netto	-1 216 939	-1 524 762	-1 952 437	-1 085 287
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	-1 492 469	-1 229 421	-556 704	119 864
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennyk.	7 050	7 157	37 539	7 375
Antolainauksen muutokset netto	7 050	7 157	37 539	7 375
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähenn.	0	0	0	-250 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000	3 200 000	-200 000	-4 300 000
Lainakannan muutokset netto	1 000 000	3 200 000	-200 000	450 000
Muut maksuvalm. muutokset				
Toim.ant. var. ja pääom. muut.	-57 767		645	332
Saamisten muutos	-100 689	180 615	-119 564	-115 542
Korottomien velkojen muutos	1 331 458	-1 534 129	870 063	100 374
Muut maksuvalm. muutoks. netto	1 173 003	-1 353 514	751 144	-14 836
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 180 054	1 853 642	588 682	442 539
RAHAVAROJEN MUUTOS	687 584	624 222	31 978	562 403
Rahavarat 31.12.	6 674 885	7 299 106	7 331 085	7 893 488
Rahavarat 1.1.	5 987 300	6 674 885	7 299 106	7 331 085
Rahavarojen muutos	687 584	624 222	31 978	562 403

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

Toiminnan ja investointien rahavirran

kertymä 5 vuodelta, €	-2 838 085	-3 997 069	-4 221 255	-4 467 062
Investointien tulorahoitus, %	-22,12	19,28	71,98	111,04
Pääomamenojen tulorahoitus, %	-22,25	19,37	73,37	90,76
Lainakanta, milj. €	6,5	9,7	9,5	9,95
Lainat €/asukas	2 680	4 028	3 492	4 236
Lainanhoitokate	-0,33	0,24	1,20	1,31
Rahavarat 31.12., milj. €	6,7	7,3	7,3	7,9
Kassastamaksut/vuosi, milj. €	20,9	21,4	21,2	21,6
Kassan riittävyys, pv	116,74	123,44	126,31	133,53
Asukasluku	2425	2408	2410	2349
Investointimenot €/kuntalainen	505	635	824	462

2.3 TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	15 958	15 667	A OMA PÄÄOMA	12 596	12 177
I Aineettomat hyödykkeet	130	117	I Peruspääoma	8 749	8 749
2. Muut pitkävaik. menot	130	117	V Edellisten tilikausien ylijäämä	3 428	2 837
II Aineelliset hyödykkeet	11 172	10 898	VI Tilikauden yli-/ alijäämä	419	590
1. Maa- ja vesialueet	1 325	1 315			
2. Rakennukset	7 580	6 033	B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET		
3. Kiinteät rakent. ja laitteet	2 188	2 342			
4. Koneet ja kalusto	65	136	C PAKOLLISET VARAUKSET		
5. Ennakkomak. ja keskenen. hai	14	1 072			
III Sijoitukset	4 656	4 652	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	52	52
1. Osakkeet ja osuudet	4 510	4 498	1. Valtion toimeksiannot	0	0
3. Muut lainasaamiset	134	142	2. Lahjoitusrahast. pääomat	51	51
4. Muut saamiset	12	12	3. Muut toimeksiantojen pääomat	1	1
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	25	25	E VIERAS PÄÄOMA	11 892	11 342
1. Valtion toimeksiannot	0	0	I Pitkäaikainen	4 250	0
2. Lahjoitusrahastojen erityiskat	25	25	2. Lainat rahoitus- ja va- kuutuslaitoksilta	4 250	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 557	7 879	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
I Vaihto-omaisuus			II Lyhytaikainen	7 642	11 342
II Saamiset	663	548	1. Lyhytaikset joukkovelkirjalaina	5 200	9 500
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	2. Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	500	
1. Myyntisaamiset	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
3. Muut saamiset	0	0	5. Saadut ennakot	172	57
Lyhytaikaiset saamiset	663	548	6. Ostovelat	1 053	1 177
1. Myyntisaamiset	235	134	7. Muut velat	79	77
2. Lainasaamiset	7	7	8. Siirtovelat	638	531
3. Muut saamiset	310	286	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 540	23 571
4. Siirtosaamiset	111	121			
III Rahoitusarvopaperit	6 550	6 688	TASEEN TUNNUSLUVUT		
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 344	643	Omavaraisuusaste, %	52 %	52 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 540	23 571	Suhteellinen velkaantuneisuus-%	56 %	57 %
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	3 846 €	3 428 €
			Kertynyt yli-/alijäämä €/as	1 637 €	1 422 €
			Lainakanta 31.12., 1000 €	9 950	9 500
			Lainakanta 31.12., €/asukas	4 236 €	3 942 €
			Lainat ja vastuut, 31.12.	10 871 €	10 317 €
			Lainat ja vastuut, €/asukas	4 628 €	4 281 €
			Lainasaamiset 31.12., 1000 €	134	142
			Asukasmäärä	2 349	2 410

2.4 KOKONAISTULOT JA KOKONAISMENOT 2022

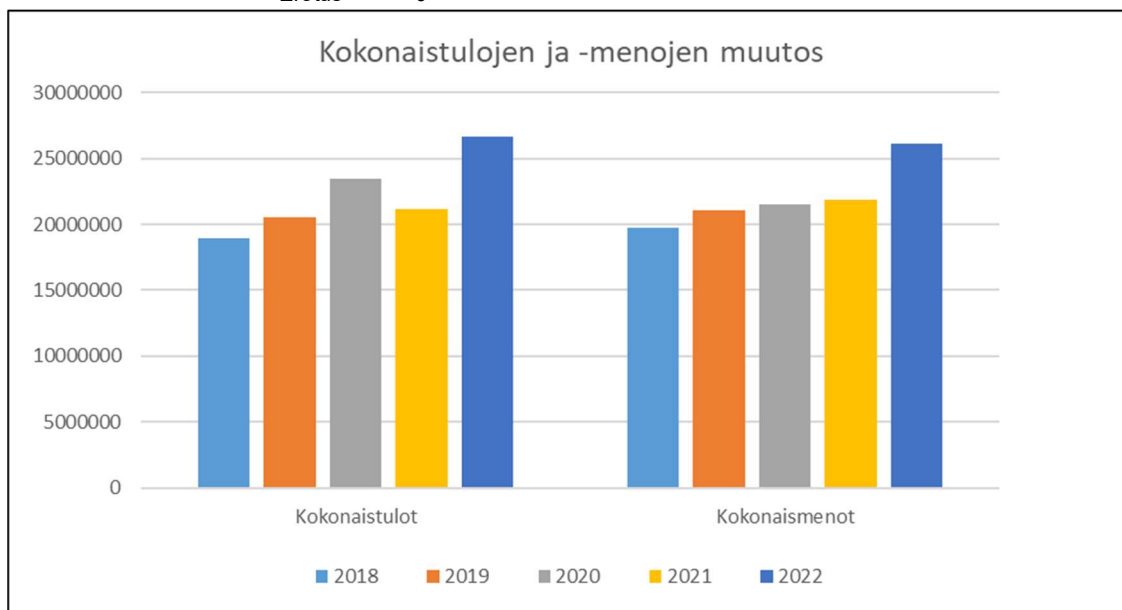
TULOT	€	%	MENOT	€	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	1 848 542	6,94	Toimintakulut	19 724 090	75,65
Verotulot	9 163 043	34,38	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	10 076 903	37,81	Korkokulut	75 805	0,29
Korkotuotot	76 044	0,29	Muut rahoituskulut	440 709	1,69
Muut rahoitustuotot	281 223	1,05	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot	0	0,00	Tulorahoituksen korj.erät		
Tulorahoituksen korj.erät			+/- Pakollisten var. muutos		
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0	0,00	- Käyttöomais. myyntitap.		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet invest.men.	198 092	0,74	Käyttöomaisuusinvestoinnit	1 283 379	4,92
Käyttöomaisuuden myyntitulot	0	0,00	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäyks.		0,00
Antolainasaam. vähennykset	7 375	0,03	Pitkäaikaisten lainojen väh.	250 000	0,96
Pitkäaik. lainojen lisäys	5 000 000	18,76	Lyhytaikaisten lainojen väh.	4 300 000	16,49
Lyhytaikaisten lainoj. lisäys	0	0,00	Oman pääoman vähennyks.		
Oman pääoman lisäykset			Kokonaismenot yhteensä	26 073 983	100,0
Kokonaistulot yhteensä	26 651 221	100,0			

Täsmäytys rahoituslaskelmaan:

Kokonaistulot	26 651 221
Kokonaismenot	26 073 983
	€ 577 239

Rahoituslaskelma	
Muut maksuvalmiuden muutokset	[14 836]
Rahavarojen muutos	[562 403]
	€ [577 239]

Erotus 0

Kuva 10. Kokonaistulojen ja -menojen muutos 2018 - 2022

2.5 KONSERNIN TOIMINTA

Kunnanvaltuusto on 17.12.2018 hyväksynyt 1.1.2019 voimaan tulleen konserniohjeen, jossa todetaan kuntakonsernin operatiivinen johtaminen ja konserniin kuuluvien yhteisöjen velvollisuudet emoyhteisöön nähden. Samoin 1.1.2020 voimaan tulleessa, sekä vuoden 2022 aikana päivitetystä ja 1.8.2022 voimaan tulleessa hallintosäännössä todetaan, että kunnan konsernijohtoon kuuluu kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja osastopäälliköt vastuualueensa yhteisöjen osalta (Hallintosääntö § 10).

Evijärven kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja säätiöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Kunnan kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat yhteisöt:

• Evilämpö Oy	100 %
• Kiinteistö Oy Evijärven kunnanvirasto	80 %
• Asunto Oy Evijärven Tervahauta	100 %
• Asunto Oy Nykälänaho	100 %
• Asunto Oy Kultalahti	100 %

Kunnan osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteyttä ja osakkuusyhteyttä.

Kunta on osakkaana seuraavissa yhteisöissä:

- Järvinet Oy
- Ab Ekorosk Oy

Kunta on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä ja muissa yhteisöissä:

- Etelä-Pohjanmaan liitto
- Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä
- Järvisseudun ammatillisen koulutuksen koulutuskuntayhtymä (JAMI)
- Kuntayhtymä Kaksineuvoinen

Konsernitaseeseen on yhdistelty yllä mainitut tytäryhtiöt ja kuntayhtymät.

Keskinäinen omistus sekä saatava- ja velkasuhteet on eliminoitu nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Tytäryhtiöiden suorittamien poistojen ja kunnan suunnitelmapoistojen mukainen erotus on noin 2,38 miljoonaa euroa, jolla summalla on vastaavasti vähennetty kuntakonsernin omaa pääomaa. Konsernin omavaraisuusasteeseen tämä vaikuttaa vähentävästi noin 4,69 %.

Kiinteistö Oy Evijärven Kunnan Virastotalon osalta on ulkopuolisten omistama vähemmistön osuus esitetty erillisenä eränä suosituksen mukaisesti.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä oli alentanut peruspääomaansa 110.153,97 €. Konsernin eliminointikirjauksissa on tämä huomioitu vähentäen edellisen tilikauden ali-/ylijiäämää ja kunnan kuntayhtymäosuuksia.

Järvisseudun ammatillisen koulutuksen koulutuskuntayhtymän (JAMI) peruspääoman korotus eliminointikirjauksissa on otettu huomioon yhteensä 89.569,97 €.

Samoin Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä korotti peruspääomaansa 13.485,81 €.

Kaikille kunnan 100 % omistamille yhteisöille (Evilämpö Oy, Asunto Oy Evijärven Tervahauta, Asunto Oy Nykälänaho ja Asunto Oy Kultalahti) laadittiin vuoden 2019 talousarviovalmistelussa mittarit ja tavoitteet. Niiden toteutuminen arvioidaan ja raportoidaan tilinpäätöksissä vuodesta 2019 alkaen. Asuntoyhtiöissä tehtiin kunnossapitosuunnitelman mukaisia korjaus- ja kunnostustöitä.

Konserniyhtiöiden toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Evijärven kunnan kuntakonserniin kuuluu seuraavat tytäryhteisöt, joihin kunnalla on määräysvalta: Evilämpö Oy (100 %), Kiinteistö Oy Evijärven kunnanvirasto (80 %), As. Oy Evijärven Tervahauta (100 %), As. Oy Nykälänaho (100 %), As. Oy Kultalahti (100 %).

Kunta on myös osakkaana Järvinet Oy:ssä ja Ab Ekorosk Oy:ssä. Lisäksi kunta on mukana seuraavissa kuntayhtymissä: Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä, Järviseudun ammatillisen koulutuksen koulutuskuntayhtymä (JAMI) ja Kuntayhtymä Kaksineuvoinen.

Evilämpö Oy on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on tuottaa ja jakaa kaukolämpöä Evijärvellä paikallisesti, käyttö- ja toimitusvarmasti, turvallisesti ja taloudellisesti. Evilämpö Oy:n tavoitteet on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen
Toiminnan taloudellisuus ja kannattavuus	- Evilämpö Oy toimii taloudellisesti ja kannattavasti	- Tilikauden tulos on voitollinen	- Tilikauden voitto 17 251,36 €
Tyytyväiset asiakkaat	- Evilämmön toiminta on laadukasta ja keskeytyksetöntä. Asiakastyytyväisyyttä mitataan säännöllisesti	- Asiakastyytyväisyyskysely säännöllisesti	- Asiakastyytyväisyyskyselyä ei ole toteutettu vuonna 2022 - Lämmöntoimituksesta ei ole tullut negatiivista palautetta
Uuden lämpölaitoksen suunnittelu	- Uusi lämpölaitos suunnitellaan vuonna 2022	- Suunnittelu valmistuu	- Laitoksen saaneeraus on siirretty vuoteen 2024

As. Oy Evijärven Tervahauta on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta. Tavoitteet kuvattu alla taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen
Asuntojen käyttöasteen pitäminen vähintään 80%	- Huoneistojen ja ympäristön pitäminen siistissä ja viihtyisässä kunnossa sekä asuntojen markkinointi	- Asuntojen käyttöastetta mitataan neljännesvuosittain	- Asunto-osakeyhtiön keskimääräinen käyttöaste vuonna 2022 oli 53 %. Edellisenä vuonna 66 %
Turvallisen ja viihtyisän	- Kunnossapitotarvesuunnitelman mukaiset korjaukset, kiinteistönhuolto	- Asukastyytyväisyyskysely (kevät 2022)	- Erillistä asukastyytyväisyyskyselyä ei ole tehty.

asuinympäristön edistäminen			Asukastyytyväisyyttä seurataan jatkuvasti teknisessä toimistossa asukkaiden raportoimien huomioiden mukaan ja asukasvaihtotilanteissa
-----------------------------	--	--	---

As. Oy Nykälänaho on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta. Tavoitteet kuvattu alla taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen
Asuntojen käyttöasteen pitäminen vähintään 80%	- Huoneistojen ja ympäristön pitäminen siistissä ja viihtyisässä kunnossa sekä asuntojen markkinointi	- Asuntojen käyttöastetta mitataan neljännesvuosittain	- Asunto-osakeyhtiön keskimääräinen käyttöaste vuonna 2022 oli 81 % - Edellisenä vuonna 91 %
Turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön edistäminen	- Kunnossapitotarvesuunnitelman mukaiset korjaukset, kiinteistönhuolto	- Asukastyytyväisyyskysely (kevät 2022)	- Erillistä asukastyytyväisyyskyselyä ei ole tehty. Asukastyytyväisyyttä seurataan jatkuvasti teknisessä toimistossa asukkaiden raportoimien huomioiden mukaan ja asukasvaihtotilanteissa

As. Oy Kultalahti on kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta. Tavoitteet kuvattu alla taulukossa.

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen
Asuntojen käyttöasteen pitäminen vähintään 80%	- Huoneistojen ja ympäristön pitäminen siistissä ja viihtyisässä kunnossa sekä asuntojen markkinointi	- Asuntojen käyttöastetta mitataan neljännesvuosittain	- Asunto-osakeyhtiön keskimääräinen käyttöaste vuonna 2022 oli 98 % - Edellisenä vuonna 66 %
Turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön edistäminen	- Kunnossapitotarvesuunnitelman mukaiset korjaukset, kiinteistönhuolto	- Asukastyytyväisyyskysely (kevät 2022)	- Erillistä asukastyytyväisyyskyselyä ei ole tehty. Asukastyytyväisyyttä seurataan jatkuvasti teknisessä toimistossa asukkaiden raportoimien

			huomioiden mukaan ja asukasvaihtotilanteissa
--	--	--	--

TYTÄRYHTIÖIDEN JA -YHTEISÖJEN KESKEISET TUNNUSLUVUT

	Tilikauden tulos (liikevoitto)	Tilikauden yli/ alijäämä	Toimintatuotot/ toimintakulut, %
Evilämpö Oy	18 480,86	17 251,36	122
Kiinteistö Oy Evijärven kunnanvirasto	-4 030,78	18,02	106
Asunto Oy Evijärven Tervahauta	15,21	15,21	96
Asunto Oy Evijärven Nykälänaho	20,85	20,85	109
Asunto Oy Evijärven Kultalahti	38,64	38,64	122
Etelä-Pohjanmaan liitto	33 839,06	33 839,06	103
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin Ky	-824 208,97	-399 851,09	107
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	-13 627,79	0	105
Järviseuudun ammatillisen koulutuksen ky (JAMI)	-78 203,76	-104 855,04	105
Kuntayhtymä Kaksineuvoinen	0	0	100

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

KONSERNITULOSLASKELMA	TP 2022	TP 2021
Euroa		
Toimintatuotot	8 343 438	8 329 086
Toimintakulut	-26 272 490	-25 523 889
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	2 494	-1 869
Toimintakate	-17 926 558	-17 196 672
Verotulot	9 163 043	8 855 198
Valtionosuudet	10 579 253	10 172 940
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	77 590	87 723
Muut rahoitustuotot	329 226	288 233
Korkokulut	-99 762	-7 194
Muut rahoituskulut	-458 457	-78 185
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-151 402	290 576
Vuosikate	1 664 336	2 122 041
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 230 635	-1 321 584
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	0	0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 230 635	-1 321 584
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	433 701	800 457
Tilinpäätössiirrot	-11 981	-11 617
Tilikauden verot	-6 476	-939
Laskennalliset verot	938	-1 039
Vähemmistöosuudet	6 035	457
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	422 217	787 320

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toimintatuotot/toimintakulut, %	32 %	33 %
Vuosikate/Poistot, %	135 %	161 %
Vuosikate euroa/asukas	709 €	881 €
Asukasluku	2349	2410

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernirahoituslaskelma	TP 2022	TP 2021
Euroa		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 664 336	2 122 041
Satunnaiset erät		0
Tilikauden verot	-6 476	-939
Tulorahoituksen korjauserät	-25 757	-33 448
Toiminnan rahavirta	1 632 103	2 087 655
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 529 558	-2 942 965
Rahoitusosuudet investointimenoihin	198 092	501 627
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitulot	1 485	33 427
Investointien rahavirta	-1 329 981	-2 407 910
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	302 121	-320 256
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-3 079
Antolainasaamisten vähennykset	15 365	44 804
Antolainauksen muutokset	15 365	41 725
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 307 407	189 840
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-630 425	-312 620
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 300 000	-200 000
Lainakannan muutokset	376 982	-322 780
Oman pääoman muutokset	-270 987	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-356	1 324
Vaihto-omaisuuden muutos	24 594	5 653
Saamisten muutokset	-219 666	-70 616
Korottomien velkojen muutos	289 860	761 180
Muut maksuvalmiuden muutokset	94 431	697 542
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	215 791	416 487
RAHAVAROJEN MUUTOS	517 913	96 231
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	9 033 636	8 515 724
Rahavarat 1.1.	8 515 724	8 419 493
Rahavarojen muutos	517 913	96 231

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

5 vuodelta, €	-4 784 156	-4 745 702
Investointien tulorahoitus, %	125	87
Pääomamenojen tulorahoitus, %	86	78
Laskennallinen lainanhoitokate	1,01	1,41
Kassan riittävyys, pv	115	103
Kassastamaksut, €	28 799 076	30 055 432
Asukasluku	2 349	2 410

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2022 (1000 €)	2021 (1000 €)	VASTATTAVAA	2022 (1000 €)	2021 (1000 €)
PYSYVÄT VASTAAVAT	17 007	16 909	OMA PÄÄOMA	10 622	10 462
Aineettomat hyödykkeet	276	257	Peruspääoma	8 749	8 749
Aineettomat oikeudet	149	156	Muut omat rahastot	43	43
Konserniliikearvo			Ed. tilikausien ylijäämä	1 408	883
Muut pitkävaikutteiset menot	127	101	Tilikauden ylijäämä	422	787
Aineelliset hyödykkeet	16 389	16 287	VÄHEMMISTÖOSUUDET	566	572
Maa- ja vesialueet	1 671	1 661			
Rakennukset	11 776	10 463	POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 348	2 509	Poistoero		
Koneet ja kalusto	464	526	Vapaaehtoiset varaukset		
Muut aineelliset hyödykkeet	10	10			
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	120	1 118	PAKOLLISET VARAUKSET	93	117
Sijoitukset	342	365	Muut pakolliset varaukset	93	117
Osakkuusyhteisöosuudet	65	64			
Osakkeet ja osuudet	240	263	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	120	123
Muut lainasaamiset	24	25			
Muut saamiset	13	13	VIERAS PÄÄOMA	16 520	15 760
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	93	96	Pitkäaikainen korollinen vieras po	7 132	2 926
			Pitkäaikainen koroton vieras po	14	15
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 821	10 029	Lyhytaikainen korollinen vieras po	6 059	9 874
Vaihto-omaisuus	168	193	Lyhytaikainen koroton vieras po	3 315	2 945
Saamiset	1 640	1 320			
Pitkäaikaiset saamiset	0	1	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	27 921	27 034
Lyhytaikaiset saamiset	1 619	1 319	=====	=====	=====
Rahoitusarvopaperit	6 567	6 913			
Rahat ja pankkisaamiset	2 467	1 603			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	27 921	27 034			
=====	=====	=====	KONSERNITASEEN TUNNUSLU- VUT		
			Omavaraisuusaste %	40 %	41 %
			Suhteellinen velkaantuneisuus %	59 %	57 %
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1 830	1 670
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	779	693
			Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	13 192	12 800
			Konsernin lainat, €/asukas	5 616	5 311
			Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	14 264	13 750
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 072	5 706
			Konsernin lainasaam. 31.12., 1000 €	24	25
			Kunnan asukasmäärä	2 349	2 410

3. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kuntalain 115 § 2. momentin mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnan vuoden 2022 tilinpäätöksessä ei ole kattamatonta alijäämää.

Pykälän 3. momentin mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilikauden tulos on **418 809,05** € ylijäämäinen. Tuloksen käsittelyn järjestelyeriä ei ole käytetty.

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle, että tilikauden 2022 ylijäämä **418 809,05** € jätetään taseen yli-/alijäämätilille.

4. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

4.1 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN

KUNNANHALLITUS

YLEISHALLINTO

Yleishallinto vastaa kunnan yleishallinnosta, talous- ja kehittämisspalveluista ja henkilöstöhallinnosta. Yleishallinnon tehtävänä on luoda edellytykset toimivalle ja joustavalle hallinnolle, talouden hoidolle ja palvelujen järjestämiselle.

Yleishallinnossa toimii neljä henkilöä: kunnanjohtaja, hallintojohtaja (hallintopäällikkö 25.4.2022 asti), kehittäjäkoordinaattori ja toimistosihteeri. Hallintopäällikön / hallintojohtajan virka on ollut täyttämättä 13.4.2022 lähtien.

Merkittävä määrä talous- ja tietohallinnon palveluista ostetaan ostopalveluina Järvinet Oy:stä, joka hoitaa mm. Evijärven kunnan kirjanpidon, palkanlaskennan ja ICT sekä tietosuojavastaavan palvelut. Evijärven kunta on yksi Järvinet Oy:n jäsenkunnista.

Toiminnassa huomioidaan, että yleishallintoa hoidetaan tarkoituksenmukaisesti sekä mahdollisimman taloudellisesti ja kustannustehokkaasti.

Vuonna 2022 talousarviossa varattiin kunnanhallituksen kustannuspaikalta jaettavaksi avustuksiin 19 000 euroa. 4H-yhdistys haki avustusta 20 000 euroa ja avustusta myönnettiin 17 500 euroa (17 000 € vuonna 2021). Kunta tekee hyvää ja tärkeää yhteistyötä Evijärven 4H-yhdistyksen kanssa ja kunnan avustus 4H:lle mahdollistaa osaltaan 4H-yhdistyksen monipuolisen toiminnan Evijärvellä. Järvisuudun omaishoitajat Ry:lle kunnanhallitus myönsi avustusta 500€ (200 € vuonna 2021).

Päätöksiä saatavien poistoista kirjanpidosta ei tehtytilivuoden 2022 aikana.

Yleishallinto	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	658.931	927.460		773.942	- 153.518
Tulot	25.838	20.000		138.884	- 118.884
Netto	633.093	907.460		635.058	- 272.402

Sisäiset erät	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	51.656	56.190		55.933	- 257
Tulot	9.500	9.500		9.500	
Netto	42.156	46.690		46.433	- 257
Poistot	6.472	3.420		3.534	114
Vyörytyserät m	2.860			2.043	
Vyörytyserät t	66.030			48.495	

MUUT PALVELUT

Muut palvelut sisältävät elinkeinotoimen ja hankerahoituksen, maaseutuelinkeinotoimen, talous- ja velkaneuvonnan sekä jaettavat kustannukset. Elinkeinotoimen alla oli myös määrärahavaraus kylien kehittämisrahalle (30.000 €).

Elinkeinotoimen alaisilla toimenpiteillä kunta edesauttaa kunnan elinvoiman ja elinkeinoelämän kehittämistä. Kuntastrategiaan ja sen toimenpideohjelmaan liittyen tehdään aktiivisesti kehittämistoimenpiteitä. Kuntaa kehitetään myös monilla kehityshankkeilla.

Elinkeinotoimen tapahtumia ja tempauksia päästiin jälleen toteuttamaan vuonna 2022 koronavuosien tauon jälkeen. Kunnan elinkeinojen kehittämistä edesauttaa elinkeinoryhmä, joka kokoontui vuonna 2022 kaksi kertaa. Elinkeinojen kehittämisessä kunta tekee hyvää ja tiivistä yhteistyötä Evijärven yrittäjien kanssa. Yrittäjien edustus on mukana niin kuntastrategian ohjausryhmässä kuin elinkeinotyöryhmässäkin.

Elinkeinotoimen alla järjestettiin kunnan ja yrittäjien yhteistyönä aamukahvit 18.2.2022 Tuu-Hetissa ja 2.9.2022 Mäntyhovissa. Evijärven markkinat järjestettiin 9.7.2022. Evijärvi tuottaa -tapahtuma toteutui 3.9.2022 yhteistyössä Evijärven Yrittäjien ja Järjestöalo Seinäjoen kanssa. Tapahtuma kokosi näyttelyyn evijärveläisiä yrityksiä, yhdistyksiä ja järjestöjä. Tapahtumaan osallistui myös maakunnallisesti ja alueellisesti toimivia yhdistyksiä ja järjestöjä. Tapahtuma onnistui hyvin. Perinteinen Joulunavaus oli 25.11.2022. Elinkeinoelämää tukevaa yhteistyötä tehtiin vuonna 2022 paljon myös alueellisesti esimerkiksi Järvi-Pohjanmaan Yrittäjäpalvelu Oy:n, Etelä-Pohjanmaan ELY -keskuksen ja TE-Palveluiden kanssa. Evijärveläisten yritysten kanssa tehtiin vuonna 2022 paljon hyvää yhteistyötä sotaa paenneiden ukrainalaisten työllistymiseksi. Evijärven kunta osallistui vuoden 2022 aikana Jääkarhun kevätrahaan 22.4.2022 Evijärvellä ja Asumista ja hyvinvointia -messuille Alajärvellä 21.5.2022.

Järjestöystävällisessä kunnassa ja maakunnassa toimii aktiivisia eri alojen järjestöjä, jotka tekevät monipuolista yhteistyötä kunnan ja maakunnan kanssa. Järjestöystävällinen Evijärvi mahdollistaa asukkaiden aktiivisen osallistumisen. Yhteistyössä yhdistysten ja järjestöjen kanssa järjestetään erilaisia tapahtumia ja tempauksia. Kunta tarjoaa järjestöjen käyttöön maksuttomia tiloja. Yhdistysten ja järjestöjen edustus kunnan työryhmissä ja toimielimissä tukee osallisuutta. Kunta tunnustaa ja tunnustaa järjestöt tasavertaisina kumppaneina. Evijärven kunta on nimennyt järjestöyhdyshenkilöksi kehittäjäkoordinaattorin, joka osallistuu myös maakunnalliseen järjestöyhteysverkoston toimintaan.

Evijärvi-viikkoa vietettiin 29.6.-10.7.2022. Evijärvi-viikon monipuolinen ohjelma toteutettiin yhteistyössä yhdistysten ja yhteisöjen kanssa.

Landemia -hankkeen toimenpiteenä yhteistyössä Leader Aisaparin kylille hankkeen kanssa toteutettiin koko kunnan yhteinen kuntalaistilaisuus 7.6.2022 ja syksyllä Kunta tulee kylään kierros jokaisessa Evijärven kylässä. Kierroksella kuultiin kuntalaisten toiveita ja huolia ja käytiin hyvää keskustelua osallistujien kesken. Jokaiseen kylään valittiin kyläkummit ja kyläkummitoimintaa kehitetään jatkossa yhdessä kylien kanssa.

Oikeusministeriön hallinnoimassa Vapaa! Fri! -hankkeessa Evijärven kunta toimi yhtenä pilotikunnista ja hankkeeseen liittyvänä toimenpiteenä käynnistettiin keväällä 2022 Leader Aisaparin rahoittamana Järjestöystävällinen Evijärvi -hanke, jonka tarkoituksena on syventää kunnan ja evijärveläisten yhdistysten ja järjestöjen yhteistyötä.

Juhlavuonna 2017 perustetun kylien kehittämisrahan määrärahavaraus vuonna 2022 oli 30 000 euroa. Vuoden 2022 kehittämisrahaa haki 15 eri toimijaa. Haettujen kylien kehittämisrahojen toteuma oli 19 130,43 euroa.

Vuoden 2022 aikana käytettiin hankerahoitukseen 25 896,98€. Yhdistysten on mahdollista hakea hankkeilleen kunta-/hankerahoitusta ja alkupääomaa. Nämä mahdollistavat järjestöille ja muille toimijoille hankkeiden toteutuksen. Kunta seuraa annettujen alkupääomien käyttöä ja hankkeiden tilannetta säännöllisesti. Alkupääoma maksetaan kunnalle takaisin hankkeen päättymisen ja maksatusten jälkeen. Alkupääomalainoista on tehty velkakirjat. Hankkeiden valmisteluun ja toteutukseen liittyen on tehty tiivistä hankeyhteistyötä monien

eri tahojen kesken.

Elinvoimainen Evijärvi –hanketta hallinnoi Evijärven Yrittäjät ry. Hanke on käynnistetty kesäkuun lopulla 2016 ja päättyi virallisesti 30.6.2018. Hankkeella parannettiin keskustan alueen yrittäjien kilpailukykyä sekä ratkaisuita keskustan alueen toiminnallisuuden ja viihtyvyyden parantamiseen. Hankkeessa syntyneitä ideoita hyödynnetään kunnan toiminnassa ja kehittämisessä. Tuloksia on hyödynnetty mm. rantaraitin ja puistikon suunnittelussa. Elinvoimainen Evijärvi–hankkeelle on maksettu hankerahoitusta 12 500 vuonna 2017. Hankkeelle on myönnetty hankkeen aikana alkupääomaa yhteensä 60 000 euroa, josta 31.12.2022 on takaisin maksamatta 6 577,50 euroa. Lainan loppuosa takaisinmaksusta on erikseen sovittu Evijärven Yrittäjien kanssa.

Evijärven nuorisoseuran investointihankkeelle nuorisotalon energiatehokkuuden ja turvallisuuden parantamiseksi kunta myönsi alkupääomaa 17.115 euroa vuonna 2018. Nuorisoseuralle on myönnetty jatkoaikaa lainan takaisinmaksuun vuoden 2022 loppuun. Alkupääomailainaa oli 31.12.2022 maksamatta 7 265,26 euroa.

Evijärven kunta on tehnyt hankeyhteistyötä myös Järvi-Pohjanmaan Yrityspalveluiden/JPYP:n (kehittämishankkeita), Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistyksen/Maakuntakorkeakoulun, Etelä-Pohjanmaan yrittäjien (Omistajanvaihdoshanke), Seamkin (Maakuntakorkeakoulutoiminta) ja Seinäjoen koulutus kuntayhtymän (Ohjaamo-hanke) kanssa.

Majakka-työllistämishanke yhteistyössä Lappajärven kunnan kanssa ei saanut enää rahoitusta vuodelle 2022, joten Evijärven kunta siirtyi Fokustuu työllisyshankkeeseen, mikä toimii Evijärven, Isonkyrön, Kauhavan, Lappajärven, Lapuan, Seinäjoen, Ilmajoen, Kurikan ja Suupohjan alueella. Hankkeessa tehdään tiivistä, moniammatillista yhteistyötä asiakkaan työllistymistä tukevien tahojen kanssa ja koordinoidaan tarvittavat palvelut sekä luodaan niistä tarpeen mukainen palvelukokonaisuus. Hankkeen rahoitus tulee TE-hallinnolta.

Aisaparille on maksettu kuntarahoitusosuuksia 5,25 €/kuntalainen, vuonna 2022 yhteensä 12.731,26 euroa.

Vuonna 2022 Evijärven kunta osallistui maakunnalliseen maakunta- ja SOTE-uudistuksen valmisteluun ja valmistelun kustannuksiin maakunnan kuntien asukaslukujen mukaisessa suhteessa 523,78 eurolla.

Nuorten kesätyötukea haettiin ja myönnettiin määrärahan mukaisesti 5 nuorelle vuonna 2022. Evijärvellä on myös 4H toiminnan kautta vahva tuki nuorille 4H yrittäjyyteen. Strategian mukaisesti Evijärven kunta haluaa edelleen panostaa nuorten työllistymiseen ja yrittäjyyteen 4H yrityssetelin avulla. 4H yritysseteli on 150 € / yritys ja seteleitä jaetaan viidelle yritykselle / vuosi = 750 € / vuosi. Uutta tukimuotoa haki ja myönnettiin vuonna 2022 yksi 4H yritysseteli 150€.

Jäsenmaksuja on maksettu vuonna 2022 elinkeinotoimen alta Suomen Yrityskummeille, Kraatterijärven toimijat ry:lle, Etelä-Pohjanmaan Uusyrityskeskukselle, Eteläpohjalalaiset kylät ry:lle ja Etelä-Pohjanmaan kauppakamarille. Kuntaosuus maksettiin myös Viexpo Oy:lle. Uusyrityskeskus Neuvoa-Antava antaa yritysneuvontaa aloittaville ja jo toimiville yrityksille. Yrityskummeista yrittäjät voivat saada tukea ja sparrausta yritystoiminnan tueksi. Kraatterijärven Toimijat ry kehittää matkailutoimintaa seudullisesti. Kunnan ohella Kraatterijärven toimijat ry:n jäsenenä on Evijärveltä matkailualan toimijoita.

Alla taulukko hankkeista, kumppanuuksista ja jäsenyyksistä.

HANKKEEN NIMI	HALLINNOIJA	HANKEAIKA	KUNTAOSUUS EVI-JÄRVI
Leader Aisapari	Aisapari	2021-2028	5,25€ / asukas
PK-Yritysten maakunnallinen omistajanvaihdospalvelu	Etelä-Pohjanmaan yrittäjät	2021-2023	833€ / vuosi
EPANET korkeakouluverkoston koordinoitujen jatkorahoitus	Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys	2022-2024	3 321 €/vuosi
Ruokaketjun kestävä uudistumisen tutkimusjohtaja	Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys	1.8.2020-31.7.2025	200€/vuosi,
VETOVAIKUTTAVAA ELINTAPA-OHJAUSTA JA TYÖVALMENNUSTA	Pohjanmaan Liikunta ja Urheiluyhdistys	1.8.2020 - 31.7.2023	483,14/vuosi
VeTek - Vetoa tekniikan aloille S22066	Seinäjoen koulutus kuntayhtymä	1.5.2020 - 31.8.2022	21; 348,43 €,
Raaka-ainetta kestävästi suometsistä -hanke	Suomen Metsäkeskus	1.8.2020 - 31.12.2022	63 €/vuosi
Osallistuminen kalatalouden toimintaryhmään / kuntaraha	Kantri ry /Leader Aisapari	Ohjelmakausi 2021 - 2027	443 €
Yritystoiminnan kehittäminen muuttuneessa toimintaympäristössä	Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy (E-P:n liitto)	1.5.2021 - 30.4.2022	1563 €
Welcome2EP -hanke	Kurikan kaupunki	1.9.2021 - 31.8.2022	884 - 1434 €
Kasvuyrittäjyyden vahvistaminen Järvi-Pohjanmaalla	Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy	31.8.2022-31.8.2023	1864€
SEUTUrekry - Kansainvälisten rekrytointien tukeminen ja yritysten rekrytointivalm. Kehittäminen -hanke	Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy	1.1.2022 - 30.6.2023	2503 €
Kesätyöllistämistuki	Kunnanhallitus	2022	2000€
Kylien kehittämistä	Kunnanhallitus	2022	30 000€
Evijärven kunnostushanke	investointiohjelma	2022	50 000€
Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osamiskeskusten SONet BOTNIA:n toiminnan kuntarahasopimusmalli		1.1.2022 - 31.12.2022	523,78 €
Työkyky toimeksi - hanke	Seinäjoen kaupunki	2020-2022	1100€
Turvallista digiä	Soinin kunta	1.9.2021-31.12.2022	7 000 €
Aluehistorian ja kulttuuriperinnön professuuri	Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys	1.1.2022 - 31.12.2026	430 €/vuosi
Landemia	Eteläpohjalaiset kylät Ry	1.3.2021 - 31.12.2022	työresurssi
Vapaa! – Fri!	Oikeusministeriö	16.2.2021-31.12.2022	työresurssi
Järjestöystävällinen Evijärvi	Evijärven kunta	01.4.2022 – 31.5.2023	työresurssi
Fokustuu -työllisyys hanke	Buusti Ry	1.1.-31.12.2022	työresurssi
Kumppanuudet			
4H Yhdistys			
Jäsenyyksiä			
Maakuntakorkeakoulu	Seinäjoen amk		Asukasperusteinen ehdollinen päätös
Järviseudun kesäasukasyhteistyö	Järviseudun sanomat		Jäsenmaksu vuosittain
Kraatterijärven toimijat Ry			Jäsenmaksu vuosittain
Evijärvi-mobiilisovellus	APPSIU Oy		Jäsenmaksu vuosittain
Suomen yrityskummit RY			Jäsenmaksu vuosittain
Etelä-Pohjanmaan uusyrityskeskus			Jäsenmaksu vuosittain
Eteläpohjalaiset kylät RY			Jäsenmaksu vuosittain
Aisapari RY			Jäsenmaksu vuosittain
Proagria			Jäsenmaksu vuosittain
Pohjanmaan vesi ja ympäristö RY			Jäsenmaksu vuosittain
Ähtäväjoen säännöstelytoimikunta			Jäsenmaksu vuosittain
Ähtävänjokirahasto			Jäsenmaksu vuosittain
Ähtäväjoen neuvottelukunta			Jäsenmaksu vuosittain
Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys			Jäsenmaksu vuosittain
Aluekehitys RY perustajajäsen			Jäsenmaksu vuosittain
Osuuskunta Viexpo			Kuntaosuus vuosittain
Foodwest Oy			Jäsenmaksu vuosittain

OY Pohjanmaan biokaasu- Österbottens biogas Ab			Jäsenmaksu vuosittain
Keski-Pohjanmaan konservatorio / kannatusyhdistys			Jäsenmaksu vuosittain
Etelä-Pohjanmaan digituen verkostohanke			Työpanos
Järvilakeuden kansalaisopisto			Jäsenmaksu vuosittain
Suomen kuntaliitto Ry			Jäsenmaksu vuosittain
Etelä-Pohjanmaan kauppakamari			Jäsenmaksu vuosittain

Evijärven kunta edistää matkailua yhteistyössä matkailualan toimijoiden kanssa seutu- ja maakunnallisissa verkostoissa ja hankkeissa. Vuonna 2022 jatkui Kesäasukasyhteistyö yhdessä Lappajärven kunnan, Vimpelin kunnan ja Järviseudunsanomien kanssa. Kaikkien kuntien yhteinen kesäasukasilta järjestettiin Vimpelissä 17.6.2022. Evijärven kunnan oma kesäasukasilta oli Sillankorvassa 1.7.2022.

Evijärven kunnan viestinnällä edistetään Evijärven asemaa turvallisena ja viihtyisänä asuin- ympäristönä, jossa on vahva yhteisöllisyys sekä hyvää elämää, terveyttä ja hyvinvointia tukevat ketterät palvelut. Avoin ja vuorovaikutukseen perustuva viestintä sekä toimintakulttuuri kannustavat asukkaita ja kunnan henkilöstöä sekä luottamushenkilöitä markkinoimaan kuntaa positiivisesti hyvänä paikkana asua, elää, yrittää ja vieraila. Viestinnän ja vuorovaikutuksen avulla palveluita ja toimintaa voidaan kehittää asiakastarpeita vastaaviksi. Viestinnällä myös rohkaistaan ja ohjataan ihmisiä uusien asiointi- ja palvelutapojen käyttöön. Evijärven kunnan pääasialliset viestintäkanavat vuonna 2022 olivat kunnan nettisivut, Facebook, Youtube ja Järviseudunsanomat -paikallislehti. Kunnanvaltuuston kokoukset striimataan Youtube - kanavalle.

Ukrainan sota vaikutti lähes heti sen alettua Evijärven kunnan maahanmuuttotyöhön. Evijärven kunnan tyhjiin vuokra-asuntoihin kalustettiin yhteisvoimin kuntalaisten, yhdistysten, yritysten ja seurakuntien kanssa koteja Ukrainasta sotaa pakeneville (KH14.3.2022 §44). Evijärven kunta koordinoi vapaaehtoista vaate- ja tavarankeräystä ukrainalaisten tarpeisiin ja antoi asunnot noin kolmeksi kuukaudeksi Ukrainan sotaa pakenevien käyttöön sekä huolehti asuntojen ensimuonituksesta. Seurakunnat, yritykset ja yhdistykset osallistuivat esimerkiksi kalustukseen sekä hygienia- ja apteekkituotteiden ja siivousvälineiden hankintaan. Vastaanottokeskusyhteistyö Seinäjoen vastaanottokeskuksen kanssa aloitettiin 1.5.2022. Lisäresurssia ukrainalaisten arjenohjaukseen ja koordinoitiin hankittiin 1.6.2022 alkaen. Evijärvellä asui 31.12.2022 49 sotaa paennutta ukrainalaista. Kunnan ja vastaanottokeskuksen välisen sopimuksen mukaisessa kunta-asumisessa korvattavia majoitusvuoro- kausia kertyi 10 255 vuonna 2022. Sopimuksen mukaista arjen ohjausta ja muuta neuvontaa toteutettiin kiinteässä yhteistyössä vastaanottokeskuksen, maahanmuuttoviraston, Te-Palveluiden ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Evijärvellä muuttaneet ukrainalaiset työllistyivät hyvin ja Järvilakeuden kansalaisopisto aloitti suomen kielen kouluttamisen ukrainalaisille. Kotouttamistoimia tehtiin yhteistyössä yhteisöjen ja yhdistysten kanssa. Ukrainalaisille aloitetusta vaate- ja tavarakeräyksestä jalostui vapaaehtoisten mahdollis- tama Vaatepankki -toiminta, mikä avautui kaikille kuntalaisille käyttöön 26.11.2022. Alueel- linen maahanmuuttoon liittyvä yhteistyö tiivistyi huomattavasti Järviseudun alueen kuntien ja Kauhavan kaupungin kesken ja luotiin yhteisiä toimintamalleja maahanmuutto- ja kotout- tamistyön tueksi.

Maataloustoimi hoiti osaltaan EU:n ja kansallisen maataloustukipolitiikan toimeenpanon. Vuodesta 2013 lähtien maataloushallinto on hoidettu Kauhavan yhteistoiminta-alueen toi- mesta. Tehdyn sopimuksen mukainen vuosittainen sopimuksen toteutumisen tarkistus on tehty ja todettu sen toteutuneen.

Vuonna 2022 tukea hakevia tiloja oli 118 kpl, vuonna 2021 niitä oli 118 kpl ja 2020 119 kpl.

Tukea hakevien tilojen määrä pysyi samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Maitoa tuotettiin 22 tilalla vuonna 2022. Vuoden 2023 alussa maitotiloja oli 19. Odotettavissa on, että vuoden -23 aikana määrä vähenee edelleen kannattavuus vaikeuksien takia. Kohonneet kustannukset ja alhaiset tuottajahinnat söivät kannattavuutta kaikilta tuotantosuunnilta, mutta varsinkin eläintiloilla rehu- ja lannoitekustannusten nousun myötä. Epävarmuus kannattavuudesta sekä Ukrainan ja maailman tilanne yleisesti vaikuttaa investointeihin ja jatkamiseen. Myös uuden ohjelmakauden alkaminen muutoksineen vaikuttaa lopettamishalukkuuteen, ei enää lähdetä mukaan uusilla ehdoilla.

Tukisovellusten keskeneräisen laskennan vuoksi ei maatalouden lopullisia tukisummia vielä ole tiedossa vuodelta 2022. Tilinpäätöstä valmisteltaessa laskenta näyttää vuodelle 2022 myönnettyä tukea 4,659 M€. Lopulliset summat ovat tiedossa kesällä 2023. Vuoden 2021 tuet olivat noin 4,721 M€

Uusi ohjelmakausi alkoi 2023 alusta. Tukitaso tulee laskemaan jonkin verran uusien ehtojen myötä. Myös maksuaikatauluihin on tulossa muutoksia, joiden takia 2023 tukien maksuja siirtyy 2024 vuoden puolelle.

Talous- ja velkaneuvontapalvelut siirtyivät valtion oikeusaputoimistojen järjestettäväksi vuoden 2019 alusta.

Muut palvelut	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	215.474	201.960		195.502	- 6.458
Tulot	30.983	28.850		27.564	1.286
Netto	184.491	173.110		167.938	- 5.172

Sisäiset erät	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot		0			
Tulot	77.656	66.690		88.450	- 21.760
Netto	77.656	66.690		88.450	21.760
Vyörytyserät m					
Vyörytyserät t					

Valtuustotason tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen
Vakaan ja tasapainoisen kuntatalouden varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Suunnitelmallisella ja kustannustehokkaalla toiminnalla varmistetaan tasapainoinen kuntatalous - Talouden vuosikellon mukainen toiminta, sekä kattava ja säännöllinen talousraportointi - Taloudellisesti kestävä investointiohjelma, jossa huomioidaan myös hankkeiden käyttökustannukset 	<ul style="list-style-type: none"> - Suunnittelukaudella tilikauden tulos ylijäämäinen - Talousraportoinnin toteutuminen - Investointien toteutumisen seuranta talousraportoinnin yhteydessä 	<ul style="list-style-type: none"> - Tilinpäätös 2022 on ylijäämäinen, talousarvio 2023 on ylijäämäinen. - Kattava ja säännöllinen talousraportointi on toteutunut suunnitellun vuosikellon mukaisesti. - Talousraporteissa on investointien toteuma
Omistajapolitiikan ja konserniohjauksen tehostaminen ja varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kunnan edustajat toimivat edustamissaan organisaatioissa aktiivisesti kunnan kokonaisedun mukaisesti - Kunnan edustajat informoivat kuntaa konserniohjeen 	<ul style="list-style-type: none"> - Vastuulliset edustajien valinnat sekä sujuva tiedonkulku - Selkeät ja haluttuun tavoitteeseen 	<ul style="list-style-type: none"> - Omistajaohjaus on toteutunut suunnitellusti. Valitut kunnan edustajat ovat toimineet kunnan omistajaohjaajina sekä edunvalvojina niin, että

	<p>mukaisesti yhteisön toiminnasta sekä noudattavat mahdollisia erikseen annettavia ohjeita</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toiminnan mittareiden kehittäminen kaikilla toimialueilla ja kuntakonsernissa - Omistajapoliittisten ohjeiden valmistelu - Sijoitustoiminnan periaatteiden päivittäminen 	<p>saavuttamista tukevat mittarit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omistajapoliittisten ohjeiden sekä sijoitustoiminnan periaatteiden päivitysten hyväksyminen 	<p>kunnan kokonaisuuteen toteutuu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omistajapoliittisten ohjeiden sijoitustoiminnan periaatteiden valmistelu on kesken.
Laadukas asioiden valmistelu ja päätöksenteko	<ul style="list-style-type: none"> - Asioiden huolellinen valmistelu sekä laadukas ja oikeellinen päätöksenteko - Asianhallintaohjelmiston käytön laajentaminen päätöksenteon tueksi 	<ul style="list-style-type: none"> - Valituselimissä kumoutuneiden päätösten määrä - Käyttöön otetun asianhallintaohjelmiston laajempi hyödyntäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Asioiden huolellinen valmistelu sekä laadukas ja oikeellinen päätöksenteko ovat toteutuneet - Vaasan hallinto-oikeus on antanut yhden kuntaa koskevan päätöksen, jossa kunnan päätös kumottiin, yhdessä päätöksessä valitus hylättiin. - Yhdestä kunnassa vuonna 2022 tehdystä päätöksestä on valittu Vaasan hallinto-oikeuteen. - Asianhallintaohjelmiston käyttöä lisätään ja työ jatkuu edelleen.
Kuntastrategian toteuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kuntastrategian linjausten huomioiminen valmistelussa ja päätöksenteossa - Strategiaa toteutetaan päätöksenteossa sekä toimenpideohjelmalla (TPO) - Kuntastrategian ohjausryhmä seuraa ja arvioi strategian sekä toimenpideohjelman toteutumista ja valmistelee uuden toimenpideohjelman hallituksen päätettäväksi 	<ul style="list-style-type: none"> - Strategian toteutuminen, uuden TPO:n valmistuminen ja toteutuminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Kuntastrategiaa on toteutettu päätöksenteossa ja toimenpideohjelmalla (TPO) - Strategian toteuttamista seurataan ja arvioidaan kuntastrategian ohjausryhmässä. Toteuma on viety tiedoksi hallitukselle ja valtuustolle. - Uusi TPO on valmisteltavana
Aktiiviset ja osallistuvat kuntalaiset	<ul style="list-style-type: none"> - Osallistumismahdollisuuksia on tarjolla kaikenikäisille kuntalaisille - Kylien kehittämisrahalla aktivoidaan koko kuntaa, kaikkia kyliä ja toimijoita - Osallistavan budjetoinnin käytön laajentaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Toimiva hallitus, valtuusto ja lautakunnat - Kunta mahdollistaa nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnan - Kunnan ja kylien hankkeet 	<ul style="list-style-type: none"> - Kylien kehittämisrahaa on haettu aktiivisesti ja myönnetty monien eri toimijoiden hankkeisiin. - Nuorisovaltuusto ja yhdistetty vanhus- ja vammaisneuvosto toimivat vuonna 2022. - Nuorisovaltuustolle varattiin rahaa osallistavaan budjettiin vuodelle 2022. Kylien kehittämisraha toimii osaltaan osallistavan budjetoinnin tapaan.

Kunnanhallitus	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	874.405	1.129.420		969.443	- 159.977
Tulot	56.821	48.850		166.448	- 117.598
Netto	817.584	1.080.570		802.995	- 277.575

Sisäiset erät	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	51.656	56.190		55.933	- 257
Tulot	87.156	76.190		97.950	21.760
Netto	35.500	20.000		42.017	22.017
Poistot	6.472	3.420		3.534	114
Vyörytyserät m	2.860			2.043	
Vyörytyserät t	66.030			48.495	

TERVEYDENHUOLTO

Terveysthuolto sisältää perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon menot, sekä kunnan suoraan maksettavaksi jääneet KuEL-maksut. Perusterveydenhuolto ostetaan Kuntayhtymä Kaksineuvoiselta ja erikoissairaanhoidon palveluja pääasiassa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin kuntayhtymältä.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen tuottaman perusterveydenhuollon kustannukset olivat 1.253.687 € ja edellisenä vuonna 1.311.588 €. Näin ollen kustannukset laskivat noin 4,6 prosenttia.

Seinäjoen kaupungin tuottaman ympäristöterveydenhuollon toteutuma oli 58 499 €. Kustannukset nousivat noin 2,5 prosenttia edellisestä vuodesta.

Perusterveydenhuollon henkilöstöön kohdistuvia KuEL maksuja maksettiin 82.418 €.

Perusterv.huolto	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	1.451.745	1.431.390		1.393.038	- 38.352
Tulot					
Netto	1.451.745	1.431.390		1.393.038	- 38.352

Kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti Evijärven kunnan erikoissairaanhoidon laskutus on kulkenut Ky Kaksineuvoisen kautta 1.1.2017 alkaen ja erikoissairaanhoidon kustannukset sisältyvät Ky Kaksineuvoisen vuoden 2022 talousarvioon.

Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoitopiiriltä ostettiin vuonna 2022 erikoissairaanhoidon palveluja 3.92 Milj. eurolla. (vuonna 2021 3,62 Milj. €) Kuntayhtymä Kaksineuvoisen kautta laskutetut erikoissairaanhoidon palvelut yhteensä olivat 3.921.963 euroa, joka on kuukausitasolla laskettuna 139 € / kuntalainen (125 € vuonna 2021). KuEL maksuja maksettiin 30.773 €. Terveysthuoltokulut yhteensä olivat kuukausitasolla 189 € / kuntalainen (176 € vuonna 2021). Taulukossa on huomioitu sairaanhoitopiiriltä tullut ylijäämien palautus 94 900 €.

Erikoissairaanhoido	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	3.649.248	3.966.400		3.846.177	- 120.223
Tulot					
Netto	3.649.248	3.966.400		3.846.177	- 120.223

Terveysthuolto	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	5.100.993	5.397.790		5.239.215	158.575
Tulot					
Netto	5.100.993	5.397.790		5.239.215	158.575

SOSIAALITOIMI

Sosiaalipalvelut ja vanhuspalvelut tuottaa Kuntayhtymä Kaksineuvoinen. Sosiaalipalvelujen toteutuma oli 2.013.194 € (v. 2021 2.064.262 €). Kustannusten laskua oli edellisestä vuodesta noin 2,5 prosenttia. Sosiaalipalvelujen toteutuma oli vuositasolla 857 €/kuntalainen. Kuukausitasolle muutettuna luku on 71 €. Ikäihmisten palveluiden toteutuma oli 3.224.447 € (v. 2021 3.086.657 €), kustannukset nousivat noin 4,5 prosenttia. Toteuma oli vuositasolla 1 373 €/kuntalainen. Kuukausitasolle muutettuna luku on 114 €.

Sosiaalipalvelujen henkilöstöön kohdistuvia KuEL-maksuja maksettiin 79.213 euroa (v. 2021 78.430 €).

Kunnan suoraan maksamat lasten kotihoidon tuet olivat 108.080 €. Vastaava luku vuonna 2021 oli 79.014 euroa. Eskoon laskutus on vuonna 2022 kulkenut Kuntayhtymä Kaksi-neuvoisen kautta, laskutuksen ollessa vuonna 2022 195.184 € ja vuonna 2021 88.813 €.

Sosiaalitoimi	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	5.418.474	5.330.790		5.651.562	320.772
Tulot					
Netto	5.418.474	5.330.790		5.651.562	320.772

Vuosi 2022 oli toiminnallisesti Kuntayhtymä Kaksineuvoisen viimeinen vuosi. Vuoden 2023 aikana kuntayhtymä puretaan. Taloudellisesti ja toiminnallisesti toimintavuosi oli edelleen haastava ja talousarvion mukaiset jäsenkuntien maksusuudet ylittyivät. Evijärven osalta Ky Kaksineuvoisen koko kuntarahoitusosuus oli noin 6,7 M€. Vuoden 2022 tilinpäätösteuma ylittää vuoden 2021 tilinpäätöksen kustannukset noin 2,13 prosentilla. Taulukoissa ei ole huomioitu sairaanhoitopiirin ylijäämien palautusta 94 900 €.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen tuottamat palvelut yhteensä

Ky Kaksineuvoinen	TP 2021	TA 2022	Muutos TA 2022	TP 2022	Poikkeama	TP22/TA22	TP22/TP21
Sosiaalipalvelut yht.	2 064 262	1 820 860	1 744 391	2 013 194	-268 803	15,40 %	-2,47 %
Erytispalvelut	84 484	62 000	62 000	195 184	-133 184	214,80 %	131,03 %
Ikäihmisten palvelut yht.	3 086 657	3 310 050	3 310 052	3 224 447	85 605	-2,59 %	4,46 %
Perusterveydenhuolto yht.	1 311 588	1 279 890	1 279 886	1 253 687	26 199	-2,09 %	-4,42 %
YHTEENSÄ	6 546 991	6 472 800	6 396 329	6 686 512	-290 183	4,54 %	2,13 %
Erikoissairaanhoito	3 617 249	3 936 000	3 936 000	3 921 963	14 037	-0,22 %	8,42 %
YHTEENSÄ	10 164 240	10 408 800	10 332 329	10 608 475	-276 146	2,67 %	4,37 %
Muut palvelut							
Palveluliikenne	21 298	21 520	21 520	16 422	5 098	-23,69 %	-22,90 %

Kaksineuvoinen hallinnoi palveluliikennettä vuoden 2022 loppuun ja työpajaa lokakuun loppuun asti. 1.11.2022 alkaen Kauhavan kaupunki tuottaa työpajatoiminnan. Työpajojen kustannukset sisältyvät sosiaalipalvelujen toteutumaan. Palveluliikenteen kustannukset olivat 16.422 €.

Ky Kaksineuvoinen yhteensä	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Sosiaali-, Ikäihmisten-, Perusth:n palvelut	6.584.697	6.546.991	6.686.512
Palveluliikenne	23.512	21.298	16.422
YHTEENSÄ	6.608.209	6.568.289	6.702.934

SIVISTYSTOIMI

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta, perus- ja lukio-opetuksesta, koululaisten iltapäivätoiminnasta, musiikkitoiminnasta (konservatorio), ammatillisesta- ja aikuiskoulutuksesta (kansalaisopisto) sekä kirjasto-, kulttuuri-, museo-, liikunta- ja nuorisotoiminnasta ja ehkäisevästä päihdetoiminnasta.

Sivistystoimen menot olivat 5.706.951 euroa. Menot ylittyivät 202.271 euroa ja tulot ylittyivät 58.756 € euroa, nettoylitys on 143.515 euroa. Menojen ylitys johtuu kuljetuskustannusten noususta, koska on jouduttu järjestämään erillisiä kuljetuksia tavallista enemmän sekä kiinteistöjen kuluista, lämmitys-, sähkö-, kunnossapito- ja puhtaanapito.

Sivistystoimen hallinnon kulut olivat 161.627 €. Kulut on vyörytetty kustannuspaikoille henkilöstökulujen suhteessa.

Sivistystoimen bruttomenot asukasta kohden ovat 2.430 € (2.293 euroa vuonna 2021 ja 2.143 euroa vuonna 2020).

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen palvelut on ostettu Kauhavan kaupungilta. Toimintaan tarvittavat tilat ja tilojen osalta tarvittava henkilöstö, talonmiespalvelut ja siivous on kunnan omaa toimintaa. Päiväkodilla on ollut kaksi toimipistettä, Tuulentuvan yksikkö koulukeskuksen alueella ja satelliittiryhmä Sateenkaari Vasikka-aholla Tervahaudan rivitalossa.

Päiväkoti Tuulentuvan aamupala ja satelliittiryhmä Sateenkaaren aamupala ja lounas on ostettu kuntayhtymä Kaksineuvoiselta. Tuulentuvan lounas tehdään koulukeskuksen keittiössä. Koulun loma-aikoina ateriat on ostettu kuntayhtymä Kaksineuvoiselta.

Varhaiskasvatuspalvelua on ostettu kahdelle ruotsinkieliselle lapselle Kruunubyn kunnalta ja kahdelle lapselle Kaustisen kunnalta määräajan 2 kk. Pedersören kunnalle on myyty varhaiskasvatuspalvelua (yksi lapsi).

Varhaiskasvatuksen kulut olivat 915.407 euroa. Talousarvioon nähden varhaiskasvatuksen kulut perhepäiväkotien osalta alittuivat 21.320 euroa ja päiväkodin osalta ylittyivät 117.717 euroa. Varhaiskasvatuksen kulut olivat 8.173 euroa hoitolasta kohden (2021 vuonna 11.074 euroa, 2020 vuonna 8.612).

Perhepäiväkodeissa on ollut yhteensä 41 lasta (2021 vuonna 31) ja päiväkotiyksiköissä 71 lasta (48 vuonna 2021) vuoden aikana. Perhepäiväkoteja oli 6, joista 3 määräaikaista. Perhepäiväkodit vähenivät yhdellä. Päiväkoti Tuulentuvassa on toiminut 3 toimintaryhmää, yli 3-vuotiaiden ryhmä ja alle 3- vuotiaiden ryhmä sekä Sateenkaarten sisarusryhmä. Tuulentuvassa järjestetään myös vuorohoitoa, vuorohoitoa tarvitsevia lapsia oli 13 (2021 vuonna 6).

Esikoulua täydentävää varhaiskasvatusta on järjestetty omana toimintana Kirkonkylän koulussa. Särkikylän koulun esikoululaiset ovat sitä tarvitessaan voineet osallistua koululaisten iltapäivätoimintaan tai hakea paikkaa varhaiskasvatuksesta. Esikoulua täydentävään varhaiskasvatukseen osallistui kevätlukukaudella 10 ja syyslukukaudella 12 lasta. Esikoulua täydentävän varhaiskasvatuksen bruttokustannukset sitä käyttävää lasta kohden olivat 1040 €.

Syntyneet:

vuosi	syntyneet
2017	22
2018	27
2019	20
2020	18
2021	22
2022	14
2023	10 (neuvolan tieto lokakuuhun mennessä)
2024	15 (ennuste, Tilastokeskus)
2025	15 (ennuste, Tilastokeskus)
2026	14 (ennuste, Tilastokeskus)

Varhaiskasvatus:

Perhepäiväkodit	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Menot	282.748	271.200	249.880	-21.320
Tulot				
Netto	282.748	271.200	249.880	-21.320

Päiväkoti	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Menot	599.012	547.810	665.527	117.717
Tulot	6.615	6.000	10.366	-4.366
Netto	592.397	541.810	655.161	113.351

Esikoulua täydentävä varhaiskasvatus	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Menot	18.424	26.070	22.889	-3.181
Tulot	5.328	5.000	5.125	-125
Netto	13.096	21.070	17.825	-3.306

Perusopetus

Perusopetuksen menot olivat 3.596.687 € ja tulot 111.699 €. Perusopetuksen menot ylittivät 450.087 eurolla ja tulot ylittivät 48.699 eurolla, nettoylitys on 401.388 €. Perusopetuksen bruttomeno asukasta kohden oli 1.531 € (2021 vuonna 1.356 €) ja oppilasta kohden 13.271 €.

Alakouluja (luokat 0-6) on kolme, joista Lahdenkylän koulun oppilaat ovat Särkikylän koulussa valtuuston päätöksen mukaisesti siihen saakka kunnes siirrytään yhteen kouluun. Oppilasennusteen mukaan lukuvuonna 2025-26 alakoulun oppilaita on yhteensä noin 160, jolloin sopivat yhteen kouluun. Tähän tulee vaikuttamaan myös mahdollisesti toteutuva kaksivuotinen esiopetus, jonka kokeilu päättyy keväällä 2024.

Särkikylän koulussa opetus on annettu kevätlukukaudella yhdysluokkaopetuksena 1- 2, 3-4 ja 5-6. Syyslukukaudella alkuopetuksen yhdysluokassa on ollut myös esikoululaiset. Ryhmäkoot ovat olleet keväällä 9, 22 ja 15 ja syksyllä 10, 17, ja 20. Kirkonkylän koulussa opetus on annettu vuosiluokkaopetuksena kaikilla luokilla. Ryhmäkoot vaihtelevat 10 - 23 oppilaaseen. Kouluissa on myös luokatonta alkuopetusta. Kirkonkylän koulussa on toiminut Ankkuriluokka oppimisen tukena erityisopettajan johdolla. Luokka on tarkoitettu kaikkien koulujen oppilaille.

1-2 -luokkalaisten iltapäivätoimintaa on järjestetty Kirkonkylän ja Särkikylän kouluissa. Aamupäivätoimintaa on järjestetty esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen ryhmässä Kirkonkylän koulussa.

Keskikoulussa kaikki ryhmät on jaettu pääsääntöisesti kahteen opetusryhmään (oppilaita 29 - 33). Jopo luokka on toiminut koko vuoden.

Opetushallitukselta saatiin avustusta koulun kerhotoimintaan 6 500 € ja aluehallintovirastolta 14 000 € Harrastamisen Suomen mallin kerhoihin.

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä on saatu avustusta tuen järjestämiseksi esi- ja perusopetuksessa koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen 44 000 € (vuosille 2022 ja 2023).

Lisäksi on oltu mukana seitsemän eteläpohjalaisen kunnan kanssa Oppimisen tuki ja inklusio (OTI) –hankkeessa, johon Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt tukea 289.080 euroa, Sitouttava kouluysteistyö (Sitko) -hankkeessa.

Suomen Kulttuurirahaston rahoittama Taidetestaajat taidekasvatusohjelmassa 8. luokkalaiset pääsivät taidenäyttelyyn.

Perusopetuksen (0 - 9 luokat) oppilasmäärät:

Koulu	kevätlukukausi	syyslukukausi
Kirkonkylän koulu	156	157
Särkikylän koulu	46	47
Keskikoulu	92	91
Yhteensä	294	295

Tuntikehys:

koulu	Tuntikehys 2020	Tuntia/oppilas 2020	Tuntikehys 2021	Tuntia/oppilas 2021	tuntikehys 2022	tuntia/oppilas 2022
Alakoulut	393	1,8	345	1,8	351	1,7
Keskikoulu	193	2,4	220	2,5	220	2,4

Perusopetus	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Menot	3.267.948	3.146.600	3.596.687	450.087
Tulot	103.159	63.000	111.699	-48.699
Netto	3.164.788	3.083.600	3.484.988	401.388

Lukio

Lukion menot olivat 664.283. € ja tulot 31.187 €. Lukion menot alittuivat 146.537 euroa ja tulot ylittivät 19.087 euroa, nettoalitus 165.624 euroa. Kustannukset sisältävät 2. asteen kuraattori- ja psykologipalvelumenoja 6.655 € ja tuloja 415 € sekä hankekuluja.

Lukion menot vuonna 2022 olivat 283 €/asukas (2021 vuonna 305 €/asukas) ja 12.775 € opiskelija.

Lukiossa käytettiin opetukseen 116 kurssia, lisäksi yhteistyössä naapurilukioiden kanssa järjestettiin 8 kurssia.

Lukio oli jonossa Euroscola –matkaan koko vuoden. Marraskuussa 2022 lukio sai tiedon, että lukiolaiset pääsevät Euroscolaan kevään 2023 aikana. Lukio sai Opetushallituksen valtionavustusta Ikkunat auki Roomaan -hankkeeseen. Varsinainen matka toteutettiin vasta tammikuussa 2023.

Lukio on ollut mukana Järviseudun lukioiden yhteisessä SaLa-hankkeessa (Laatu ja saavutettavuus). Opetushallitukselta on saatu avustusta edelleen koronanvaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2021-23.

Viisi opiskelijaa sai valmiiksi Tampereen yliopiston tutkintovaatimusten mukaiset kemian perusopinnot.

Evijärven kunta oli mukana Kuntaliiton toteuttamassa Koulutus palveluna (Kopa) hankkeessa vuoden 2021 loppuun saakka yhdessä Järviseudun muiden kuntien kanssa. Hankkeessa valmisteltiin vuoden 2022 aikana yhteinen koulutuksen järjestämismalli koko Järviseudulle. Mallin mahdollinen toteutuminen edellyttää valtionosuusjärjestelmän muuttamista.

Syksyllä 2022 lukion aloitti 18 uutta opiskelijaa, näistä kaksi muualta.

Tilastointi-päivä	20.9.2016	20.9.2017	20.9.2018	20.9.2019	20.9.2020	20.9.2021	20.9.2022
Opiskelijoita	68	73	77	88	77	65	45

Lukio	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Menot	737.210	810.820	664.283	-146.537
Tulot	48.817	12.100	31.187	-19.087
Netto	688.393	798.720	633.096	-165.624

Sisältää hankekuluja 19.903 € ja hanketuloja 13.268 €.

Sivistystoimen muut vastualueet

Taiteen perusopetusta on annettu musiikissa ja teatteritaiteessa. Musiikin opetusta järjesti edelleen Keski-Pohjanmaan Konservatorio. Musiikin perusopetuksen opiskelijoita oli 11. Kuntaosuus on 1 000 €/oppilas. Kustannukset asukasta kohden olivat 4,55 €. Teatteritaiteen perusopetusta antaa Järvilakeuden kansalaisopisto.

Kansalaisopiston kuntaosuus oli edelleen 43.000 €. Kuntaosuus on 18,30 €/asukas.

Kirjaston menot olivat 154.104 €, ylitystä 9.093 € tulot olivat 2.816 €, ylitystä 1.616 €, nettoylitys 7.478 €. Kirjaston menot ovat 65,60 € asukasta kohden.

Kirjaston kokonaislainausmäärä oli 57 613 (2021 vuonna 56 028). Lainaajia oli 671 (vuonna 2021 650). Fyysisiä kirjastokäyntejä oli 22 927 (2021 vuonna 20 497). Verkkokäyntejä 10 019 (2021 vuonna 9 490).

Vuoden 2021 loppuun mennessä omatoimikirjaston käyttäjiä oli 588 ja vuonna 2022 uusia käyttäjiä rekisteröitiin 74. Omatoimikirjastoon on kirjaututtu vuoden 2022 aikana 3 406 kertaa (2021 aikana 3 108 kertaa ja 2020 aikana 2 902 kertaa).

Tapahtumia kirjastossa oli vuoden aikana 26 (2021 oli 16).

Kirjasto	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Menot	147.843	145.010	154.104	9.094
Tulot	2.622	1.200	2.816	-1.616
Netto	145.221	143.810	151.288	7.478

Kulttuuriyhdistyksille ja -toimijoille jaettiin toiminta-avustuksia yhteensä 1.000 €. Taidetila Tiirassa oli yksi näyttely. Oltiin mukana neljän kunnan yhteisessä Kesätaiteilija hankkeessa. Hankkeen puitteissa järjestettiin Evijärvellä mm. runo- ja musiikkitapahtuma, musiikki- ja laulattamisilta Antinrinteellä sekä toteutettiin yhteisötaidetta markkinoilla ja muissa yleisötapahtumissa. Kaikukorttia on ollut mahdollista käyttää kunnan järjestämässä tapahtumissa ja muuseoilla. Evijärven kunta on mukana maakunnallisessa Kulttuurin paikka -kehittämishankkeessa. Valtakunnallinen lasten itsenäisyyspäiväjuhla järjestettiin kahden koronavuoden jälkeen, juhlaan osallistui myös kaksi 4. luokan oppilasta Evijärveltä.

Kulttuuritoimen menot olivat 4823 €, asukasta kohden 2,05 €.

Museotoimen toimintamenot olivat 29.634 € ja tulot 4.949 €. Menot ylittyivät 724 € ja tulot ylittyivät 949 €. Nettoalitus on 225 €. Koronapandemian vuoksi ei kesäteatteria ollut.

Väinöntalo on ollut auki kesäkuun alusta syyskuun puoliväliin asti. Kävijöitä oli 969 (2021 vuonna 888). Limutippu on ollut avoinna vain tilauksesta.

Museovirastolta saatiin avustusta Väinön jalanjäljissä näyttelyn tuottamiseen ja uudenlaiseen esinedokumentointiin. Varsinainen näyttely toteutetaan kesällä 2023.

Museo- ja kulttuuritoimi	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Menot	39.313	38.420	34.457	-3.963
Tulot	40.349	4.000	13.824	-9.824
Netto	+ 1.036	34.420	20.633	-13.787

Tulot sisältävät Väinöntalo eläväksi -hankkeen tuloja 8.774 €.

Liikuntatoimen menot olivat 180.770 €, menot alittuivat 300 €. Menot sisältävät tekojääradan kuluja 23.598 € ja Nissinkankaan pururadan huoltosuojan kustannuksia 4.970 €

Koulukeskuksen sisäliikuntatila valmistui ja sinne hankittiin perusvälineistö. Särkikylän valaistulla ladulla tehtiin valaistuksen peruskorjaus. Nissinkankaalle rakennettiin valaistu pulkkamäki. Urheilukentän parkkipaikalle rakennettiin moukari/kiekkorinki.

Liikuntatoimen toiminta-avustuksia liikuntayhdistyksille ja muille liikuntatoimintaa järjestäville yhdistyksille jaettiin 7.450 €. Liikuntatiloja on vuokrattu Evijärven nuorisoseuralta ja Alapään nuorisoseuralta.

Elintapa- ja liikuntaneuvontaa on annettu PLU:n hallinnoimassa Veto –hankkeessa sekä kunnan omassa Avin:n rahoituksella toteutetussa Työkäisten elintapaohjausryhmässä.

Liikuntatoimen toimintamenot asukasta kohden olivat 76,95 euroa.

Nuorisotoiminnan menot olivat 102.030 euroa. Kulut sisältävät nuorisotilan kuluja 2.866 €, nuorisovaltuuston kuluja 3.226 € ja aluehallintoviraston tukemien kerhojen kuluja 1.971 €. Lisäksi Harrastuksia tarjoava Evijärvi –mallin kerhoihin käytettiin 41.377 € valtionavustusta tähän saatiin 38.000 € lukuvuodelle 2021-22.

Yläkoulun viikoittainen välituntitoiminta on jatkunut. Liikunta- ja nuoriso-ohjaaja sekä etsivät nuorisotyöntekijät ovat järjestäneet lisäksi kerran kuussa yläkoululaisille Hyvän mielen välitunteja. Keväällä järjestettiin 6-9 luokkalaisille Elämä on -hyvinvointipäivä ja illalla samasta aiheesta vanhempainilta.

Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston johtoryhmä on yhteinen Kauhavan kaupungin kanssa. Etsivä nuorisotyö on ostettu Kauhavan kaupungilta ja siihen on edelleen saatu valtionavustusta. Nuorisoyhdistyksille jaettiin toiminta-avustuksia yhteensä 5.000 €.

Liikunta- ja nuoriso-ohjaaja piti keväällä etsivän nuorisotyöntekijän kanssa yläkouluikäisille tytöille pienryhmää ja syksyllä vastaava toiminta ostettiin No Trouble-yhdistykseltä 8 luokan pojille.

Nuorisotilojen valvonta on ostettu 4H-yhdistykseltä. Valvojina toimivat vuoden aikana abiturientit. Tilat olivat auki perjantai-iltaisain alle 18-vuotiaille.

Nuorisovaltuustossa on 8 varsinaista jäsentä ja kuusi varajäsentä. Nuorisovaltuuston ohjaajana toimii liikunta- ja nuoriso-ohjaaja. Nuorisovaltuustolla on edustajat sivistys- ja teknisessä lautakunnassa, sekä maakunnallisessa nuorisovaltuustossa. Nuorisovaltuusto teki aloitteen edustajansa valitsemisesta kunnanvaltuustoon ja aloite hyväksyttiin.

Liikunta- ja nuorisohjaaja on mukana ehkäisevän päihdetyön alueellisessa työryhmässä.

Nuorisotoimen menot yhteensä ovat 43,44 €/asukas.

Liikunta ja nuoriso	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Menot	225.089	307.130	282.800	-20.680
Tulot	27.044	57.620	32.954	24.666
Netto	198.045	249.510	249.846	3.986

Valtuustotason tavoitteet suunnitteluvuosille 2022-2024:

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen
Oppilasmäärään sopeutettu, oppilaalle oikean kokoinen ja tasa-arvoinen kouluverkko.	<ul style="list-style-type: none"> - Kouluverkosta päättämisen suunnitelman mukaisesti - Kopa –hankkeen jatkaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Päätös kouluverkosta tehty ja toteutettu - Päätös Kopa –hankkeen toimenpiteistä ja aikataulutuksesta tehty 	<ul style="list-style-type: none"> - kouluverkosta päätetty jo keväällä 2019, tarkka-aikataulutusta päättämättä - hanke viety loppuun, ei toteutunut suunnitellusti, koska kunnat olisivat menettäneet valtionosuuksia yhteensä noin 900 000 €
<p>Koulukeskuksen alueen kokonaissuunnitelman toteuttamisen jatkaminen.</p> <p>Kokonaissuunnitelman päivitys seuraavalle suunnittelukaudelle ottaen huomioon keskikoulun ja lukion tilatarpeet</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Koulukeskuksen piha-alueen turvallisuutta ja liikennejärjestelyjä parannetaan - Kartoitetaan keskikoulun ja lukion tilatarpeet ja päivitetään koulukeskuksen alueen kokonaissuunnitelma 	<ul style="list-style-type: none"> - Liikennejärjestelyt ja piha-alueen turvallisuuden parantaminen toteutettu - Uusi suunnitelma valmis tämän suunnittelukauden loppuun mennessä 	<ul style="list-style-type: none"> - toteutuu suunnitelmavuosien aikana - asiaa viety eteenpäin, koulukeskuksen tilojen kuntoa kartoitettu
Varhaiskasvatuksen lapsikohtainen, peruskoulun oppilaskohtainen ja lukion opiskelijakohtainen kustannus on enintään samaa tasoa kuin vastaavan kokoisissa kunnissa/oppilaitoksissa keskimäärin.	<ul style="list-style-type: none"> - Talouden tarkka seuranta 	<ul style="list-style-type: none"> - €/lapsi - €/oppilas - €/ opiskelija 	<p>varhaiskasvatuksessa lapsikohtainen kustannus 8 612 €, kymmenen vastaavankokoisen kunnan keskiarvo 8 693 €</p> <p>perusopetuksessa oppilaskohtainen kustannus 11 802 €, kymmenen oppilasmäärältään vastaavankokoisen kunnan keskiarvo 11 005 €</p> <p>lukiossa opiskelijakohtainen kustannus 11 250 €, kymmenen vastaavankokoisen lukion keskiarvo 12 673 €</p>
Kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> - Selvitetään liikuntasetelin käyttöönoton mahdollisuus yli 70-vuotiaille - Hanke lasten ja nuorten sekä huoltajien 	<ul style="list-style-type: none"> - liikuntaseteli mahdollisesti käytössä - onko seteli lisännyt yli 70-vuotiaiden liikkumista 	<ul style="list-style-type: none"> - seteli ei ole käytössä

	hyvinvoinnin tukemiseksi	- hankkeen käynnistyminen	ei hanketta, mutta toimenpiteitä ja tapahtumia toteutettu
Varhaiskasvatuksen haasteisiin vastaaminen palvelun laatu ja tehokkuus varmistaen - tilantarve - vakalain muutokset - henkilöstömitoitukset	- Säännölliset varhaiskasvatuksen yhteistointitasopimuksen mukaiset arvioinnit palvelun tuottajan kanssa edelleen - pieni tyytyväisyyskysely lapsille ja huoltajille vuosittain, laajempi kolmen vuoden välein	- henkilöstöä ja tiloja/paikkoja on oikeassa suhteessa lapsimäärään	- valtuusto päätti varata määrärahan vuodelle 2023 varhaiskasvatuksen lisärakentamiseen -kyselyä ei ole tehty vuonna 2022

Muiksi tavoitteiksi sivistyslautakunta asettaa:

Tavoite	Toimenpide	Mittari	
Sisäliikuntatilan laajenuksen valmistuminen	- Liikuntasalin rakentaminen	- uusi sali on valmis	- Sali on valmis ja käyttöön otettu
Lukio säilyy elinvoimaisena Lukion markkinointia nuorille tehostetaan	- 9. luokkalaisista puolet hakee omaan lukioon - Nuorisovaltuuston ja oppilaskunnan ehdotus markkinoinnista (mitä, missä ja miten)	- Lukion alkavien opiskelijoiden määrä - Lukioon tulee muualta vähintään viisi opiskelijaa	- 9. luokkalaisia oli 34, joista lukioon tuli 16 - lukion aloitti kaksi muualta tullutta opiskelijaa
Kuntalaisten liikunnan ja kulttuurin harrastaminen lisääntyy, hyvinvointi lisääntyy	- Liikkumattomat työikäiset -hanke - Koulutetaan kulttuuri- ja liikuntakavereita, markkinoidaan toimintaa - Suunnistustaidon ja kompassin käytön opetusta kiintorastiradalla - Selvitetään valaistuksen toteuttamista eri kylille tehtyjen kuntoiluvälineiden alueelle - Harrastuksia tarjoava Evijärvi	- Liikuntaryhmien ja osallistuneiden määrä - Kavereiden ja kaverattavien määrä ja osallistuminen - kompassin käytön opetusta ja kiintorastiradan markkinointi - valaistuksen toteuttaminen	- uusia kulttuuri- ja liikuntakavereita ei ole tullut - Koulut ovat hyödyntäneet opetuksessaan kiintorastiverkostoja. - Valaistusta kylien kuntoiluvälineiden alueelle ei ole vielä selvitetty. - harrastuksia tarjoava Evijärvi -hankkeessa on tarjottu erilaisia kerhoja
Lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen Nuorisovaltuuston toiminnan vakiinnuttaminen	- Lapsivaikutusten arvioinnin (Lava) käyttöönotto kaikissa lapsia koskevassa päätöksenteossa - Nuorisovaltuuston budjetissa määräraha osallistavaan budjetointiin	- Lavausten määrä - Lasten kuulemisten/osallistamisten määrä - Nuorisovaltuuston tekemät aloitteet, kannanotot, muu toiminta	- Nuorisovaltuusto teki aloitteen edustajansa valitsemisesta kunnanvaltuustoon ja aloite hyväksyttiin - nuorisovaltuustolla on määräraha osallistavaan budjetointiin

Kirjaston palvelujen markkinointi. Lukemisharrastuksen edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kotisivujen päivittäminen ja kirjaston palveluiden (esim. äänikirjat) mainostaminen - Säännöllinen kokoelmatyö - Lasten kirjastotapahtumat ja esim. lukukampanjat 	<ul style="list-style-type: none"> - Kirjaston kävijämäärä, käyntikerrat, lainaajien määrä ja lainausmäärä 	<ul style="list-style-type: none"> - Fyysiset käyntikerrat lisääntyneet 11,86 %, lainaajia 21 enemmän ja lainaukset lisääntyneet 2,84 %
Sähköisten oppimisympäristöjen ja alustojen käyttäminen opetuksessa edelleen, taitojen ylläpitäminen ja kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> - Kaikilla kouluilla on käytettävissä sähköisiä opetusvälineitä - Vuosittain pyritään lisäämään jokaisella koululla oppilaskoneita yhden luokallisen verran - Opettajat osallistuvat Koodikouluun - tv-t-suunnitelman järjestelmällinen toteuttaminen oppilaiden ja opettajien osalta, koulu- ja opettajakohmainen suunnitelma toteuttamisesta sekä koulutusta 	<ul style="list-style-type: none"> - Koneiden ja laitteiden määrä ja käyttö - Koodikouluun osallistuneiden määrä - Oma suunnitelma ja sen toteuttaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - uusia koneita hankittu
Kaikki 9. –luokkalaiset saavat päättötodistuksen ja toisen asteen opiskelijat ylioppilastutkinnon tai ammattitutkinnon	<ul style="list-style-type: none"> - Koulussa on riittävä määrä päteviä opettajia, erityisopettajia ja koulunkäynninohjaajia - jopo-luokka 	<ul style="list-style-type: none"> - päättötodistuksen saaneet vs ilman päättötodistusta jääneet 	<ul style="list-style-type: none"> - kaikki 9. luokkalaiset saivat päättötodistuksen

Tunnusluku:	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Perusopetus	10.268 €/opp	9.932 €/opp.	10.697€/opp.	10.484 €/opp.	11.550 €/opp.	13.271 €/opp.
Lukio	8.847 € /opp 51 € / as.	9.696 €/opp. 57 €/as.	9.347€/opp. 60,8 €/as.	9.982 €/opp. 57,4 €/as.	9.628 €/opp. 60,26 €/as.	12.775 €/opp. 65,60 €/as.
Kirjasto	1,7 € / as.	1,5 €/as.	2,1 €/as.	1,06 €/as.	1,33 €/as.	2,05 €/as.
Kulttuuri	9,7 € / as.	2,70 €/as.	14,46 €/as.	12,23 €/as.	17,28 €/as.	12,61€/as.
Museo	7,9 € / as.	12,54 €/as.	21,14 €/as.	8,6 €/as.	19,55 €/as.	43,44 €/as.
Nuorisotyö	47,9 € / as.	47,32 €/as.	58,46 €/as.	60,67 €/as.	61,01 €/as.	76,95 €/as.
Liikunta						

Sivistystoimi	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Menot	5.525.129	5.504.680	5.706.951	202.271
Tulot	234.396	149.620	208.376	-58.756
Netto	5.290.733	5.355.060	5.498.575	143.515

Sisäiset erät	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Menot	161.853	126.740	146.444	19.704
Tulot				
Netto	161.853	126.740	146.444	19.704
Poistot	319.929	296.230	261.292	34.938
Vyörytyserät	50.756		37.398	

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Teknisen lautakunnan talousarviokohtaan sisältyvät teknisen toimen hallinto, kaavoitus, rakennusvalvonta, ympäristöhuolto, liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet, maa- ja metsätilat, liiketilojen ja asuntojen vuokrauspalvelut, kunnan kiinteistöjen ylläpito, Sillankorvan leirintäalue sekä palo- ja pelastustoimi.

Kaavoitukseen oli varattu määrärahaa yhteensä 43 000 €. Vuonna 2022 toteutuma oli 27 122 €. Keskustan alueen kokonaisuusmakaavan päivitystyöhön on käynnissä. Asema-kaavojen päivitys käynnistyi pohjakarttojen laatimisella Vattuahan teollisuusalueen, Kuoppa-ahon sekä Kultaniemen alueille.

Rakennustarkastajan palvelut ostettiin Lappajärven kunnalta sopimuksen mukaisesti. Rakennustarkastaja palveli Evijärvellä maanantaisin ja tiistaisin. Ostopalveluun oli varattu rahaa 19 200 €. Ostopalvelun toteutunut kustannus oli 22 727 € (v. 2021 20 040 €, v. 2020 19 179 €). Rakennuslupia myönnettiin vuonna 2022 yhteensä 27 kpl (v. 2021 25 kpl) Rakennusluvista uusien omakotitalojen rakennuslupia oli 4 kpl. Loma-asuntojen rakennuslupia oli 3 kpl. Muita rakennuslupan saaneita rakennuksia olivat mm. autotallit, varastorakennukset, saunarakennukset, maatalouden varastorakennukset ja elintarvikealan rakennukset. Toimenpidelupia myönnettiin vuonna 2022 16 kpl. Toimenpideluvista 7 kpl oli maalämpökaivon poraamista/lämmönkeruuputkiston asentamista ja 3 kpl aurinkosähköjärjestelmän asentamista. Poikkeamislupia kunta myönsi 3 kpl. Loppukatselmoiteja rakennustarkastaja teki 26 kpl.

Ympäristösihteerin palvelut ostettiin Lappajärven kunnalta. Yhteistyösopimus ympäristösihteeripalvelunostosta Lappajärven kunnan kanssa päätettiin vuoden 2022 loppuun. Valtuusto perusti Evijärven kuntaan oman ympäristösihteerin viran ja viranhaltijan rekrytointi käynnistyi. Ostopalveluun oli varattu rahaa 20 000 €. Ostopalvelun toteutunut kustannus oli 27 470 € (v. 2021 20 233 €, v. 2020 19 114 €). Ympäristönsuojelulain 115 a § mukaisia ilmoituksia käsiteltiin 7 kpl ja rekisteröinti-ilmoituksia ei yhtään. Ympäristölupapalvelollisten vuosiraportit vuodelta 2022 on pyydetty ja käsittely on vielä kesken. Valtioneuvoston asetuksen 527/2014 ilmoitukset on käsitelty. Vuonna 2022 valvontaohjelman mukaisia tarkastuksia turkistarhoilla ei ehditty juuri tehdä henkilövaihdosten vuoksi. Aikaa meni paljon työtehtäviin perehtymiseen. Tästä huolimatta tarkastuksia tehtiin 4 kpl. Valvontaohjelman mukaisia kohteita Evijärvellä oli vuonna 2022 yhteensä 57, joista yli puolet on turkistarhoja.

Evijärven kunnostushankkeen toiminta vuonna 2022 jäi merkittävästi suunnitelluista toimituksista. Kunnostushankkeelle ei saatu hakemisesta huolimatta hanketyöntekijää. Lappajärvelle ja Evijärvelle rekrytoitu uusi ympäristösihteerin ei uuden työn opetteluun vuoksi pystynyt perehtymään järven kunnostushankkeeseen. Järven kunnostushankkeessa toteutettiin järven vesikasvien niitto edellisvuosien tapaan. Järven kunnostushankkeessa tehtyjä vesikasvien niittoja tehtiin yhteensä noin 60 hehtaarin alueelle, jonka lisäksi järven osakaskunnat niittivät omalla kalustollaan.

Evijärven kunnostushankkeen budjetti vuonna 2022 oli 120 000 €. Hankebudjetista 50 000 € on kunnan osuus, 10 000 € on talkootyötä ja 60 000 € Ely-keskuksen avustusta. Hankkeessa muodostuneita kuluja oli 49 045 €, johon ELY-keskus antoi avustusta 24 592 €.

Yksityisteiden tienhoitokuntien vuosittaiseen avustamiseen oli varattu 55 000 €. Tilinpäätös-vuonna 2022 yksityisteiden tiekunnille jaettiin avustuksia vuoden 2022 tienhoitokustannuksiin yhteensä 43 547 € (v. 2021 38 716 €, v. 2020 49 503 €). Jaettavaan summaan sisältyy tiekuntien tienhoitoavustukset ja yksityisteiden perusparannushankkeet. Talvihoitoavustuksia ikääntyneille jaettiin vuonna 2022 yhteensä 3 350 €. Kunnan hallinnoimien kaavateiden kunnossapitoon ja rakennusmateriaaleihin oli varattu 16.500 €, toteuma oli 17 462 €.

Puistojen ja yleisten alueiden toimintakuluihin oli vuodelle 2022 varattu 31 330 €. Toteuma vuonna 2022 oli 59 675 €.

Puunmyyntituloja oli budjetoitu vuoden 2022 talousarvioon 45 000 €. Toteutuma oli vain 5 975 €.

Vuoden 2022 alkaessa kunnalla oli omia vuokrataloikiinteistöjä yhteensä 10 kpl ja lisäksi yksi vuokra-asunto Asunto Oy Evijärven Aallosta. Vuokrattavia asuntoja on vuoden 2022 lopussa yhteensä 108 kpl. Vuonna 2022 kunnan vuokra-asuntojen vuokratuottoja arvioitiin kertyvän 416 150 €, vuonna 2022 vuokria kertyi 433 060 €.

ASUNTOJEN VUOKRATULOT 2022	TA 2022	TP 2022
Rivitalo 1 ja 2	62 000	58 330
Leppäpirkko A, B, C	67 000	63 480
Riipanrivi A, B	26 000	28 728
Kiinteistö Evijärvi A, B	35 000	56 828
Laiturien rivitalo A, B	55 150	48 391
As Oy Nykälänaho	36 000	35 352
As Oy Tervahauta	20 000	20 494
As Oy Kultalahti	36 000	42 629
Sosiaalitoimen rivitalot	8 500	5 579
Vanhustentalot	63 000	65 195
Asunto-osake (As Oy Evijärven Aalto)	7 500	8 054
YHTEENSÄ	416 150	433 060

Asuntojen remontoimisiin oli kokonaisuudessaan varattu rahaa 39 400 €. Toteuma asuntoremontoinneilla oli 32 914 €. Asuntoremontteja tehdään pääosin asukasvaihtojen yhteydessä.

Tekninen toimi	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	1 411 525	1 365 550		1 354 884	10 666
Tulot	857 790	780 940		855 292	74 352
Netto	553 735	584 610		499 592	85 018

Palo- ja pelastustoimen palvelut ostetaan Etelä-Pohjanmaan aluepelastuslaitokselta, joka on Seinäjoen kaupungin liikelaitos.

Palo- ja pelastustoimi	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Palvelujen osto pelastuslaitokselta	236 268	241 390	239 334	-2 056
Muut kulut	48 027	44 120	59 012	14 892
Vuokratulot pelastuslaitokselta	106 502	105 600	110 314	-4 714
Muut tulot	54		122	-122
Netto	177 739	179 910	187 910	8 000

Valtuustotason tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen
Turvallisen ja viihtyisän asuin ympäristön luominen	- Kunnan hallinnoimia liikenneväyliä sekä niihin liittyviä viheralueita kunnostetaan ja siistitään. Keskustan alueella olevia puisto- ja viheralueita siistitään.	- Kunnan hallinnoimat kaavatiet mursketaan vuosittain / tarpeen mukaan. - Kaavateiden viheralueet sekä puistoalueet siistitään niitoin ja raivauksin tarpeen mukaan 2-4 krt/kesä.	- Murskepintaiset kaavatiet mursketettiin - Kaavateiden viheralueet niitettiin yhteen kertaan.
Investointiprojektien käynnistyminen ja valmistuminen jakaantuu tasaisesti koko vuodelle	- Hankkeiden valmistelu ja suunnitelmien laatiminen aloitetaan tarpeeksi ajoissa ja tuodaan päätöksentekoon valmistelun investointiaikataulutuksen mukaisesti	- Investointihankkeet käynnistyvät ja valmistuvat investointiaikataulutuksen mukaisesti.	- 1.vuosineljännes: aloitettu 2 kpl, valmistunut 0 kpl - 2.vuosineljännes: aloitettu 8 kpl, valmistunut 1 kpl - 3.vuosineljännes: aloitettu 1 kpl, valmistunut 8 kpl - 4.vuosineljännes: aloitettu 3 kpl, valmistunut 4 kpl - Suunnitellut investointiprojektit 17 kpl - Aloitettut tai edellisvuodelta jatkuvia investointiprojekteja 15 kpl
Vuokra-asuntojen käyttöasteen pitäminen korkeana	- Huoneistot ja niiden ympäristö pidetään siistissä ja viihtyisässä kunnossa remontoineilla	- Vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 80 %	- 1.vuosineljännes 79 % - 2.vuosineljännes 87 % - 3.vuosineljännes 86 % - 4.vuosineljännes 92 %
Tarpeettomista omissuoksista luopuminen ja korjausvelan pienentäminen	- Luovutaan valikoiduista kunnalle tarpeettomista vuokra-asunnoista ja muista kiinteistöistä	- Myytyjen tai purettujen rakennusten ja kiinteistöjen lukumäärä	- Myytyjä rakennuksia 0 kpl - Myytyjä kiinteistöjä 0 kpl - Purkupäätöksen saaneita rakennuksia 0

Seurattavia tunnuslukuja:

Vuokra-asuntojen remontoiteihin varattujen määrärahojen summa:

TA 2019 35 220 €	TA 2020 40 000 €	TA 2021 40 000 €	TA 2022 39 400 €
TP 2019 98 500 €	TP 2020 56 060 €	TP 2021 35 712 €	TP 2022 32 914 €

Teknisen toimen käyttömenot / asukas:

TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
asukkaita 2425 593 €/asukas	asukkaita 2408 596 €/asukas	asukkaita 2410 585 €/asukas	asukkaita 2349 577 €/asukas

Tekninen ltk	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	1 695 821	1 651 060		1 653 230	-2 170
Tulot	964 346	886 540		965 728	79 188
Netto	731 475	764 520		687 502	77 018

Sisäiset erät	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	103 043	103 280		114 512	11 232
Tulot	168 485	187 080		178 329	8 751
Netto	65 441	83 800		63 816	19 984
Poistot	309 788	329 400		326 397	-3 003
Vyörytyserät m	12 414			9 054	

Vesihuollon toimintakertomus ja tilinpäätös ovat esitetty tilinpäätöstietojen liitteissä kohdassa 6.5

KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ (KUNTA)

Yhteensä	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	19.151.377	19.489.760		19.724.090	234.330
Tulot	1.792.611	1.671.810		1.848.542	- 176.732
Netto	17.358.766	17.817.950		17.875.548	57.598

Sisäiset erät	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	345.586	323.770		345.063	21.293
Tulot	345.586	323.770		345.063	- 21.293
Netto	0	0		0	0
Poistot	840.025	823.950		786.341	37.609
Arvon alentumiset					
Vyörytyserät m	66.030			48.495	48.495
Vyörytyserät t	66.030			48.495	- 48.495

4.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

TULOSLASKELMA	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	777 280		777 280	808 783	-31 503
Maksutuotot	41 500		41 500	45 070	-3 570
Tuet ja avustukset	34 680		34 680	61 697	-27 017
Muut toimintatuotot	818 350		818 350	932 991	-114 641
Toimintatuotot yhteensä	1 671 810		1 671 810	1 848 542	-176 732
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 533 660		-4 533 660	-4 454 973	-78 687
Palvelujen ostot	-13 179 490		-13 179 490	-13 394 802	215 312
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 071 450		-1 071 450	-1 308 702	237 252
Avustukset	-223 000		-223 000	-210 485	-12 515
Muut toimintakulut	-482 160		-482 160	-355 127	-127 033
Toimintakulut yhteensä	-19 489 760		-19 489 760	-19 724 090	234 330
Toimintakate	-17 817 950		-17 817 950	-17 875 548	57 598
Verotulot	8 772 000		8 772 000	9 163 043	-391 043
Valtionosuudet	10 174 880		10 174 880	10 076 903	97 977
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	42 180		42 180	76 044	-33 864
Muut rahoitustuotot	115 000		115 000	281 223	-166 223
Korkokulut	-10 000		-10 000	-75 805	65 805
Muut rahoituskulut	-17 600		-17 600	-440 709	423 109
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	129 580		129 580	-159 247	288 827
Vuosikate	1 258 510		1 258 510	1 205 150	53 360
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman muk. poistot	-823 950		-823 950	-786 341	-37 609
Arvonalentumiset					
Poistot ja arvonalentumiset	-823 950		-823 950	-786 341	-37 609
Satunnaiset tuotot					
Tilikauden tulos	434 560		434 560	418 809	15 751

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2022	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	7 357 000		7 357 000	7 326 381	30 619
Osuus yhteisöveron tuotosta	667 000		667 000	1 041 111	-374 111
Kiinteistövero	748 000		748 000	795 551	-47 551
Muut verotulot				0	

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2022	Poikkeama
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	9 919 880		9 919 880	8 176 937	1 742 943
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	255 000		255 000	89 163	165 837
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus				0	
Verotulomenetysten kompensaatio				1 810 803	-1 810 803
Yhteensä	10 174 880		10 174 880	10 076 903	97 977

4.3 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSLASKELMA	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 258 510		1 258 510	1 205 150	53 360
Satunnaiset erät			0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät			0	0	0
Toiminnan rahavirta	1 258 510		1 258 510	1 226 250	32 260
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 334 000		-1 334 000	-1 283 379	-50 621
Rahoitusosuudet investointimenoihin				198 092	-198 092
Investointien varsin. myyntitulot	7 000		7 000	0	7 000
Investointien myyntivoitto			0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	7 000		7 000	0	7 000
Investointien rahavirta	-1 327 000	0	-1 327 000	-1 085 287	-241 713
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-68 490	0	-68 490	119 864	-188 354
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0		0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	7 370		7 370	7 375	-5
Antolainauksen muutokset	7 370		7 370	7 375	-5
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000		5 000 000	5 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0		0	-250 000	250 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 700 000		-4 700 000	-4 300 000	-400 000
Lainakannan muutokset	300 000		300 000	450 000	-150 000
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutos	0		0	332	-332
Saamisten muutos	0		0	-115 542	115 542
Korottomien velkojen muutos	0		0	100 374	-100 374
Muut maksuvalmiuden muutokset	0		0	-14 836	14 836
			0		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	307 370		307 370	442 539	-135 169
RAHAVAROJEN MUUTOS	238 880	0	238 880	562 403	-323 523
Rahavarat 31.12.				7 893 488	-7 893 488
Rahavarat 1.1.				7 331 085	-7 331 085
Rahavarojen muutos				562 403	-562 403

4.4 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

INVESTOINTIOSA	Alku- peräinen TA 2022	Talous- arvio muu- tokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama
KUNNANHALLITUS					
Maa- ja vesialueet					
Käyttöomaisuuden osto					
Menot	-20 000		-20 000	-10 000	-10 000
Käyttöomaisuuden myynti					
Tulot	7 000		7 000	0	7 000
Järven kunnostus					
Menot	-50 000		-50 000	-49 045	-955
Tulot				24 592	-24 592
Netto	-50 000		-50 000	-24 453	-25 547
Maa-alueen puhdistaminen, Timberbacka					
Menot	-15 000		-15 000	-2 684	-12 316
Työergonomian parantaminen työpisteillä					
Menot	-12 000		-12 000	-10 238	-1 762
Kohdistamattomat investoinnit					
Menot	-30 000		-30 000	0	-30 000
SIVISTYSTOIMI					
Päiväkodin paikoitusalueen asfaltointi					
Menot	-20 000	20 000 €	0		
Koulukeskus piha-alueiden pohjarakenteet					
Menot	-50 000		-50 000	-10 500	-39 500
Kirkonkylän koulun käyttövesijoht. uusiminen					
Menot	-30 000		-30 000	-15 591	-14 409
Kirkonkylän koulun välituntialueen asfaltointi					
Menot	0	-20 000 €	-20 000	-19 432	-568
Hublet-tabletit kirjaston asiakkaille					
Menot	-12 000		-12 000	-9 949	-2 051
Sisäliikuntatila koulukesk. suunnittelu ja rakent.					
Menot	-920 000		-920 000	-1 065 110	145 110
Tulot				173 500	-173 500
Netto	-920 000		-920 000	-891 610	-28 390
Ulkoilun alueiden viihtyisyyden/toiminnallisuuden parantaminen					
Menot	-40 000		-40 000	-35 362	-4 638
YHDYSKUNTAPALVELUT					
Antinniemen rantapuistikko					
Menot			0	-901	901
Teknisen toimen pakettiauto					
Menot	-40 000		-40 000	0	-40 000
Kaavateiden ja päällysteiden korjaukset					
Menot	-15 000		-15 000	0	-15 000
Asunto-osakkeet					
Menot				-11 981	11 981
VESIHUOLTOLAITOS					
Vesijohtoverkoston peruskorjaus					
Menot	-20 000		-20 000	0	-20 000
Talojohtojen rakentaminen					
Menot	-10 000		-10 000	-13 418	3 418
Tulot				0	0
Netto	-10 000		-10 000	-25 780	15 780
Tallbackan vesilait. hidassuodatusaltaan kattam.					
Menot	-15 000		-15 000	-11 185	-3 815
Viemärilinjan uusim. Usvalinna-jätevedenpuhd.					
Menot	-10 000		-10 000	-333	-9 667
TALONRAKENNUS					
Kunnantalon terveydell. ja viihtyisyyden parant.					
Menot	-25 000		-25 000	-17 649	-7 351
Yhteensä					
Menot	-1 334 000	0	-1 334 000	-1 283 379	-50 621
Tulot	7 000		7 000	198 092	-191 092
Netto	-1 327 000	0	-1 327 000	-1 085 287	-241 713
				Menototeuma-%	96,2 %
				Nettototeuma-%	81,8 %

TALOUSARVIO-OSAT YHTEENSÄ

Euro	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	21.886.081	20.851.360	20.851.360	26.073.983	5.222.623
Tulot	21.166.915	21.090.240	21.090.240	26.651.221	-5.560.981
Netto	719.166	238.880	238.880	577.239	338.359

5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

5.1 TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA (kunta)

	TP 2022	TP 2021
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	808 783,30	834 584,60
Maksutuotot	45 070,20	46 234,81
Tuet ja avustukset	61 696,94	71 722,70
Muut toimintatuotot	932 991,11	840 068,95
Toimintatuotot yhteensä	1 848 541,55	1 792 611,06
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-3 400 446,71	-3 317 700,93
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-989 235,03	-982 745,77
Muut henkilösivukulut	-65 291,54	-69 363,88
Palvelujen ostot	-13 394 801,99	-13 006 356,33
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 308 701,82	-1 237 537,87
Avustukset	-210 485,30	-186 796,89
Muut toimintakulut	-355 127,32	-350 875,78
Toimintakulut yhteensä	-19 724 089,71	-19 151 377,45
TOIMINTAKATE	-17 875 548,16	-17 358 766,39
Verotulot	9 163 042,83	8 855 197,59
Valtionosuudet	10 076 903,00	9 661 002,00
Valtionosuudet ja verotulot yhteensä	19 239 945,83	18 516 199,59
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	76 043,58	89 469,51
Muut rahoitustuotot	281 223,31	229 469,81
Korkokulut	-75 805,10	0,00
Muut rahoituskulut	-440 709,03	-46 122,32
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-43 247,24	272 817,00
VUOSIKATE	1 205 150,43	1 430 250,20
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-786 341,38	-840 025,21
Kertaluonteiset poistot		
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-786 341,38	-840 025,21
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	418 809,05	590 224,99
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	418 809,05	590 224,99

5.2 RAHOITUSLASKELMA

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN
RAHAVIRTA

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 205 150,43	1 430 250,20
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	-34 517,00
	<u>1 205 150,43</u>	<u>1 395 733,20</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 283 379,00	-2 488 581,47
Rahoitusosuudet investointeihin	198 092,33	501 627,10
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luov.	0,00	34 517,00
	<u>-1 085 286,67</u>	<u>-1 952 437,37</u>

**TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN
RAHAVIRTA****119 863,76****-556 704,17**

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	7 374,85	37 538,75
	<u>7 374,85</u>	<u>37 538,75</u>

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-250 000,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 300 000,00	-200 000,00
	<u>450 000,00</u>	<u>-200 000,00</u>

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	332,00	645,00
Saamisten muutos	-115 541,94	-119 564,12
Korottomien velkojen muutos	100 374,11	870 062,83
	<u>-14 835,83</u>	<u>751 143,71</u>

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA**442 539,02****588 682,46****RAHAVAROJEN MUUTOS****562 402,78****31 978,29**

Rahavarat 31.12.

7 893 487,55

7 331 084,77

Rahavarat 1.1.

7 331 084,77

7 299 106,48

RAHAVAROJEN MUUTOS**562 402,78****31 978,29**

5.3 TASE

(KUNTA)

VASTAAVAA

A PYSYVÄT VASTAAVAT

I Aineettomat hyödykkeet		
2. Muut pitkävaikut. menot	129 601,28	116 647,97
Aineettomat hyödykkeet yht.	129 601,28	116 647,97

II Aineelliset hyödykkeet

1. Maa- ja vesialueet	1 325 060,67	1 315 060,67
2. Rakennukset	7 580 336,92	6 033 017,76
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 188 231,97	2 341 569,19
4. Koneet ja kalusto	64 682,68	136 128,56
5. Muut aineelliset hyödykkeet		
6. Enn.mak ja kesk. hankin.	13 516,80	1 072 041,88
Aineelliset hyödykkeet yht.	11 171 829,04	10 897 818,06

III Sijoitukset

1. Osakkeet ja osuudet	4 509 766,36	4 497 785,36
2. Joukkovelkakirjalainasaam.		
3. Muut lainasaamiset	134 465,11	141 839,96
4. Muut saamiset	12 375,00	12 375,00
Pitkäaikaiset sijoitukset yht.	4 656 606,47	4 652 000,32
Pysyvät vastaavat yht.	15 958 036,79	15 666 466,35

B TOIMEKSIANTOJEN VARAT

1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
2. Lahj.rahastojen erit.katteet	24 980,68	24 759,36
Toimeksiantojen varat yht.	24 980,68	24 759,36

C VAIHTUVAT VASTAAVAT

II Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

1. Myyntisaamiset	0,00	0,00
2. Lainasaamiset	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yht.	0,00	0,00

Lyhytaikaiset saamiset

1. Myyntisaamiset	235 654,61	134 321,27
2. Lainasaamiset	7 265,26	7 265,26
3. Muut saamiset	310 216,93	285 519,43
4. Siirtosaamiset	110 624,36	121 113,26
Lyhytaikaiset saamiset yht.	663 761,16	548 219,22

III Rahoitusarvopaperit

2. Sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin	6 549 604,70	6 688 143,90
--	--------------	--------------

IV Rahat ja pankkisaamiset

1. Shekkitilit	1 340 224,35	641 668,02
2. Talletustilit	3 658,50	1 272,85

Vaihtuvat vastaavat yht.	8 557 248,71	7 879 303,99
--------------------------	--------------	--------------

VASTAAVAA	24 540 266,18	23 570 529,70
	=====	=====

VASTATTAVAA

A OMA PÄÄOMA

I Peruspääoma	8 749 339,44	8 749 339,44
V Edellisten tilik.aliäämä	3 427 514,47	2 837 289,48
VI Tilikauden ylijäämä	418 809,05	590 224,99
Oma pääoma yht.	12 595 662,96	12 176 853,91

D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
2. Lahjoitusrah. pääomat	50 746,33	50 525,01
3. Muut toimeksiant. po	977,00	645,00
Toim.ant. pääomat yht.	51 723,33	51 170,01

E VIERAS PÄÄOMA

I Pitkäaikainen		
2. Lainat rah. ja vak.lait.	4 250 000,00	0,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaik. vieras po. yht.	4 250 000,00	0,00

II Lyhytaikainen

1. Joukkovelkakirjalainat	5 200 000,00	9 500 000,00
2. Lainat rah. ja vak.lait.	500 000,00	0,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
5. Saadut ennakot	172 684,93	57 010,57
6. Ostovelat	1 053 513,82	1 177 265,07
7. Muut velat	78 800,67	77 093,92
8. Siirtovelat	637 880,47	531 136,22
Lyhytaik. vieras po. yht.	7 642 879,89	11 342 505,78
Vieras pääoma yht.	11 892 879,89	11 342 505,78

VASTATTAVAA	24 561 366,18	23 570 529,70
	=====	=====

5.4 KONSERNITULOSLASKELMA

KONSERNITULOSLASKELMA

	TP 2022	TP 2021
Toimintatuotot	8 343 438,16	8 329 086,03
Toimintakulut	-26 272 490,16	-25 523 889,26
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	2 494,11	-1 868,54
Toimintakate	-17 926 557,89	-17 196 671,77
Verotulot	9 163 042,83	8 855 197,59
Valtionosuudet	10 579 253,32	10 172 939,69
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	77 590,28	87 722,56
Muut rahoitustuotot	329 226,16	288 232,84
Korkokulut	-99 761,99	-7 194,06
Muut rahoituskulut	-458 456,77	-78 185,42
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-151 402,32	290 575,92
Vuosikate	1 664 335,94	2 122 041,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 230 635,34	-1 321 584,31
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 230 635,34	-1 321 584,31
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	433 700,60	800 457,12
Tilinpäätössiirrot	-11 981,00	-11 617,28
Tilikauden verot	-6 476,02	-938,52
Laskennalliset verot	937,64	-1 038,55
Vähemmistöosuudet	6 035,42	456,86
Tilikauden alijäämä (ylijäämä)	422 216,64	787 319,63

5.5 KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

	TP 2022	TP 2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 664 335,94	2 122 041,43
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-6 476,02	-938,52
Tulorahoituksen korjauserät	-25 757,37	-33 448,20
Toiminnan rahavirta	1 632 102,55	2 087 654,71
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 529 557,98	-2 942 964,75
Rahoitusosuudet investointimenoihin	198 092,33	501 627,10
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitulot	1 484,52	33 427,17
Investointien rahavirta	-1 329 981,13	-2 407 910,48
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	302 121,42	-320 255,77
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-3 078,68
Antolainasaamisten vähennykset	15 365,44	44 803,68
Antolainauksen muutokset	15 365,44	41 725,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 307 406,95	189 839,83
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-630 425,24	-312 620,17
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 300 000,00	-200 000,00
Lainakannan muutokset	376 981,71	-322 780,34
Oman pääoman muutokset	-270 987,35	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-356,22	1 324,46
Vaihto-omaisuuden muutos	24 593,95	5 653,22
Saamisten muutos	-219 666,49	-70 615,50
Korottomien velkojen muutos	289 860,11	761 180,03
Muut maksuvalmiuden muutokset	94 431,35	697 542,21
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	215 791,15	416 486,87
RAHAVAROJEN MUUTOS	517 912,57	96 231,10
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	9 033 636,26	8 515 723,69
Rahavarat 1.1.	8 515 723,69	8 419 492,59
Rahavarojen muutos	517 912,57	96 231,10

5.6 KONSERNITASE

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	8 749 339,44	8 749 339,44
Aineettomat oikeudet	148 723,77	156 423,93	Muut omat rahastot	42 926,37	42 926,37
Muut pitkävaikutteiset menot	126 971,32	100 760,47	Edell. tilikausien yli/alijäämä	1 407 579,30	882 882,78
Aineettomat hyödykkeet yht.	275 695,09	257 184,40	Tilikauden yli/alijäämä	422 216,64	787 319,63
Aineelliset hyödykkeet			OMA PÄÄOMA YHT.	10 622 061,75	10 462 468,22
Maa- ja vesialueet	1 671 305,64	1 661 305,64	VÄHEMMISTÖOSUUDET	566 107,37	571 600,94
Rakennukset	11 775 609,09	10 462 829,57	POISTOERO JA VAPAA-EHT.VAR.		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 348 363,53	2 508 665,50	Poistoero		
Koneet ja kalusto	463 608,36	526 400,93	Vapaaehtoiset varaukset		
Muut aineelliset hyödykkeet	10 174,65	10 049,89	POISTOERO JA VAP.VAR. YHT.		
Ennakkomak. ja kesk. hankin.	119 568,13	1 117 923,20	PAKOLLISET VARAUKSET		
Aineelliset hyödykkeet yht.	16 388 629,40	16 287 174,73	Muut pakolliset varaukset	93 249,12	117 201,97
Sijoitukset			PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	93 249,12	117 201,97
Osakkuusyhteisöosuudet	64 993,82	63 649,32	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	119 583,24	123 449,22
Muut osakkeet ja osuudet	240 364,20	263 241,63	VIERAS PÄÄOMA		
Muut lainasaamiset	24 327,37	24 890,92	Pitkäaikainen korollinen	7 132 518,38	2 925 683,41
Muut saamiset	13 252,12	13 252,12	vieras p-oma		
Sijoitukset yhteensä	342 937,51	365 033,99	Pitkäaikainen koroton	13 567,27	14 504,91
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	17 007 262,00	16 909 393,12	vieras p-oma		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	92 632,89	96 142,65	Lyhytaikainen korollinen	6 059 126,23	9 874 177,60
VAIHTUVAT VASTAAVAT			vieras p-oma		
Vaihto-omaisuus	168 327,31	192 921,25	Lyhytaikainen koroton	3 314 934,40	2 944 918,97
Vaihto-omaisuus yht.	168 327,31	192 921,25	vieras p-oma		
Saamiset			VIERAS PÄÄOMA YHT.	16 520 146,28	15 759 284,89
Pitkäaikaiset saamiset	213,04	819,81	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	27 921 147,76	27 034 005,24
Lyhytaikaiset saamiset	1 619 076,26	1 319 004,72	=====	=====	=====
Saamiset yhteensä	1 619 289,30	1 319 824,53			
Rahoitusarvopaperit	6 566 698,60	6 913 038,38			
Rahat ja pankkisaamiset	2 466 937,66	1 602 685,31			
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	10 821 252,87	10 028 469,47			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	27 921 147,76	27 034 005,24			
=====	=====	=====			

6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

6.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno-
noon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitus-
avustuksilla. Pysyvien vastaavien arvoihin ei ole sisällytetty kiinteitä menoja eikä korkomenoja.
Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun ja hyväksytyt poistosuunnitelman
mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tu-
loslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintameno-
noon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Lomapalkkavaraukset

Henkilöstön lomapalkkavaraukset on jaksotettu KVTES:in A-työvuorokauden määräytyvän vuosiloma-
keuden mukaan (Kirjanpitolautakunta/kuntajaostot/Lausunto nro 103).

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapaa ei ole muutettu vuosien 2021 ja 2022 välillä joten ne
ovat tältä osin keskenään vertailukelpoiset. Edellisellä tilikaudella esitettäviin tietoihin ei ole tehty
oikaisuja.

6.2 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

TOIMINTATUOTOT

	2022	2021
Yleishallinto	138 884,32	25 837,69
Muut palvelut	27 563,93	30 983,33
Sivistystoimi	208 376,18	234 395,98
Yhdyskuntapalvelut	965 728,35	964 346,17
Vesihuoltolaitos	507 988,77	537 047,89
- liikevaihto	(572 369,75)	(622 689,52)
- muut tuotot	(4 403,70)	(4 304,40)
TUOTOT YHTEENSÄ	€ 1 848 541,55	1 792 611,06

Verotulojen erittely

	2019	2020	2021	2022
Kunnan tulovero	6.699.083	6.732.803	7.118.602	7.326.381
Osuus yhteisöveron tuotosta	583.545	673.954	975.324	1.041.111
Kiinteistövero	763.861	693.331	761.272	795.551
Verotulot yhteensä	8.046.490	8.100.088	8.855.198	9.163.043

Veroprosentit	Tulovero	Yleinen kiint. vero	Vakituinen asuinrak.	Muu asuinrak.	Voimaitokset	Yleishyöd. yhteisöt
Verovuosi 2018	21.5%	1,00 %	0,65 %	1,15 %		0 %
Verovuosi 2019	21.5%	1,00 %	0,65 %	1,15 %	3,10 %	0 %
Verovuosi 2020	21.5%	1,00 %	0,65 %	1,15 %	3,10 %	0 %
Verovuosi 2021	22.5%	1,00 %	0,65 %	1,15 %	3,10 %	0 %
Verovuosi 2022	22.5%	1,00 %	0,65 %	1,15 %	3,10 %	0 %

Valtionosuuksien erittely

	2019	2020	2021	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	6.588.310	5.806.159	5.646.654	5.918.381
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	2.043.900	2.130.903	2.262.228	2.258.556
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	227.660	222.378	167.304	89.163
Veromenetyksen kompensatio (Koronatuki)		1.555.860 (562.363)	1.584.816	1.810.803
Valtionosuudet yhteensä	8.859.870	9.715.300	9.661.002	10.076.903

PALVELUJEN OSTOT

	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	11 696 612,49	11 350 199,64
Muiden palvelujen ostot	1 698 189,50	1 656 156,69
Yhteensä	€ 13 394 801,99	13 006 356,33

KÄYTTÖMAISUUDEN MYYNTIVOITOT JA -TAPPIOT	2022	2021
Määräalan myynti Nälkämäki 52-401-5-125	0,00	8 517,00
Määräalan myynti Pohjantie 1 -tilasta	0,00	26 000,00
Myyntivoitot yhteensä	€ 0,00	34.517,00

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Valtuusto on 13.11.2017 § 77 ja 18.12.2017 § 89 hyväksynyt päivitykset poistosuunnitelmaan yleisohjeiden mukaisesti. Päivitettyä poistosuunnitelmaa on käytetty 1.1.2018 alkaen.

POISTOSUUNNITELMA

	Ennen 1.1.2013	Uusi 1.1.2013	Uusi 1.1.2018
		Uusia poistoaikoja käytetään 1.1.2013 jälkeen hankitusta käyttöomaisuudesta	
Aineettomat hyödykkeet			
1005 Tietokoneohjelmistot	1 sumu tasapoisto		
1 ATK-ohjelmistot	60 kk (20,0%/v)	24 kk (2 v)	
Muut pitkävaikutteiset menot			
1010 Muut pitkävaikutteiset menot	1 sumu tasapoisto		
1 Muut pitkävaikutteiset menot	60 kk (20,0%/v)	24 kk (2 v)	
2 Muut/Osallistuminen Kiinteistö Oy Kunnanviraston katon korjaukseen	-	120 kk (10 v)	
3 Osallistuminen toisen yhteisön tiehankkeisiin			180 kk (15 v)
ratahankkeisiin			360 kk (30 v)
väylähankkeisiin (sovelletaan vastaavanlaisen hyödykkeen hankintamenoa koskevia poistoaikoja*)			
4 Osake- ja vuokrahuoneistojen peruseränmenot			60 kk (5 v)
Maa- ja vesialueet			
1100 Maa- ja vesialueet	9 ei poistoa	ei poistoa	
1 Teollisuusalueet	(0,0%/v)		
2 Yleisten rakennusten tontit	(0,0%/v)		
3 Omakotitontit	(0,0%/v)		
4 Rivitalotontit	(0,0%/v)		
5 Muut alueet	(0,0%/v)		
6 Vesialueet	(0,0%/v)		
7 Metsä- ja maatilat	(0,0%/v)		
1102 Maa- ja vesialueet/vesihuoltolaitos	9 ei poistoa	ei poistoa	
1 Maa- ja vesialueet/vesihuoltolaitos	(0,0%/v)		
Rakennukset			
1110 Asuinrakennukset	1 sumu tasapoisto		
1 Rivitalot	480 kk (2,5 %/v)	360 kk (30 v)	
2 Muut asuinrakennukset	480 kk (2,5 %/v)	360 kk (30 v)	
1115 Hallinto- ja laitosrakennukset	1 sumu tasapoisto		

	1	Hallinto- ja laitosrakennukset	480 kk	(2,5 %/v)	240 kk (20 v)	
1120		Tehdas- ja tuotantorakennukset	1	sumu tasapoisto		
	1	Tehdas- ja tuotantorakennukset	300 kk	(4,0 %/v)	240 kk (20 v)	
	2	Voimalaitos	600 kk	(2,0 %/v)	240 kk (20 v)	
1123		Muut rakennukset	1	sumu tasapoisto		
	1	Muu rakennukset	240 kk	(5,0%/v)	240 kk (20 v)	
	2	Kalliuluolat ja -tunnelit, väestösuojat				360 kk (30 v)
1124		Muut rakennukset/vesihuoltolaitos	1	sumu tasapoisto		
	1	Muut rakennukset	240	(5,0%/v)	240 (20 v)	
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
1130		Maa- ja vesirakenteet	4	sumu menojäännös		
	1	Kadut, tiet, torit ja puistot	(240 kk)	15,0%/v	20 %	
	2	Sillat, laiturit ja uimalat	(240 kk)	15,0%/v	25 %	
	3	Muut maa- ja vesirakenteet	(240 kk)	15,0%/v	20 %	
1140		Johtoverkostot ja laitteet	4	sumu menojäännös		
	3	Kaukolämpöverkosto	(360 kk)	10,0%/v	15 %	
	4	Katuvalot	(240 kk)	15,0%/v	20 %	
	5	Muut	(180 kk)	20,0%/v	20 %	
	6	Muut putki- ja kaapeliverkostot	(120 kk)	20,0%/v	20 %	
1145		Johtoverkostot ja laitteet/vesihuoltolaitos	4	sumu menojäännös		
	1	Vedenjakeluverkostot	(480 kk)	7,0%/v	10 %	
	2	Viemäriverkostot	(480 kk)	7,0%/v	10 %	
	3	Vedenottamot	(180 kk)	20,0%/v	25 %	
Koneet ja kalusto						
1160		Kuljetusvälineet	1	sumu tasapoisto		
	1	Kuljetusvälineet	96 kk	(12,5%/v)	48 kk (4 v)	
1170		Muut koneet ja kalusto	1	sumu tasapoisto		
	1	Toimistokalusteet ja laitteet	60 kk	(20,0%/v)	36 kk (3 v)	
	2	Sairaala-, terveydenhoitolaitteet	60 kk	(20,0%/v)	60 kk (5 v)	
	3	Koneet, laitteet ja muu kalusto	60 kk	(20,0%/v)	36 kk (3 v)	
Muut aineelliset hyödykkeet						
1184		Taide- ja arvoesineet	9	ei poistoa		ei poistoa
	1	Taide- ja arvoesineet		(0,0%/v)		
1187		Muut aineelliset hyödykkeet	9	ei poistoa		ei poistoa
	1	Muut aineelliset hyödykkeet		(0,0%/v)		
Keskeneräiset hankinnat						
1195		Keskeneräiset hankinnat	9	ei poistoa		ei poistoa
	1	Keskeneräiset hankinnat		(0,0%/v)		
Osakkeet ja osuudet						
1203		Kuntayhtymäosuudet	9	ei poistoa		ei poistoa
	1	Kuntayhtymäosuudet		(0,0%/v)		
1201		Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	9	ei poistoa		ei poistoa
	1	Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet		(0,0%/v)		
1205		Osakkuusyhtiöosakkeet ja osuudet	9	ei poistoa		ei poistoa
	1	Osakkuusyhtiöosakkeet ja osakkeet		(0,0%/v)		
1207		Yhteisyhteisöosakkeet ja osuudet	9	ei poistoa		ei poistoa
	1	Yhteisyhteisöosakkeet ja osuudet		(0,0%/v)		
1208		Muut osakkeet ja osuudet	9	ei poistoa		ei poistoa
	1	Muut osakkeet ja osuudet		(0,0%/v)		

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000,00 €, on kirjattu vuosikuluiksi.

TILIKAUDEN POISTOT TASERYHMITÄIN

	2022	2021
1000 Aineettomat oikeudet	5 259,96	16 883,36
1010 Muut pitkävaikutteiset menot	22 343,80	21 845,88
1110 Rakennukset	373 198,87	328 261,90
1130 Kiinteät rakenteet ja laitteet	292 852,15	325 235,99
1160 Koneet ja kalusto	92 686,60	147 798,08
Yhteensä	€ 786 341,38	840 025,21

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kunnan vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2022

Kunnanhallitus	1
Keskushallinto	2
Sivistystoimi	56
Tekniset palvelut	14
Yhteensä	73

	2022	2021
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	3 400 446,71	3 317 700,93
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	989 235,03	982 745,77
Muut henkilösivukulut	90 397,78	97 430,68
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	-25 106,24	-28 066,80
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	4 454 973,28	4 369 810,58
Yhteensä henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan (Käyttötalousosa)	4 454 973,28	4 369 810,58

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT BDO AUDIATOR OY:LLE

Tilintarkastuspalkkiot	8 276,16	7 735,82
€	8 276,16	7 735,82

6.3 TASEEN LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet

	Tietokone- ohjelmat	Muut pitkävaikut- teiset menot	Yhteensä	Maa- alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2022	7889,92	108 758,05	116 647,97	1 315 060,67	6 033 017,76	2 341 569,19	136 128,56	1 072 041,88	10 897 818,06
Lisäykset tilikauden aikana		66 693,92	66 693,92	10 000,00	1 065 110,38	108 352,98	21 240,72	0	1 204 704,08
Rahoitusosuudet tilikaudella		-24 592,33	-24 592,33		-173 500,00				-173 500,00
Vähennykset tilikauden aikana									
Siirrot erien välillä					1 027 363,13	31 161,95		-1 058 525,08	0
Tilikauden poisto Kertaluonteinen poisto (pyöristys)	-5 259,96	-23 888,32	-29 148,28		-371 654,35	-292 852,15	-92 686,60		-757 193,10
Arvonlennukset ja niiden palautukset									
Poistamaton hankintameno 31.12.2022	2 629,96	126 971,32	129 601,28	1 325 060,67	7 580 336,92	2 188 231,97	64 682,68	13 516,80	11 171 829,04

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist. yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytär- yhteisöt	Saami- - set kun- tayhty- mät	Saamiset osakkuus- ja muut omist. yht.	Saamiset muut yhtei- söt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 906 682,51	1 374 355,55	56 965,42	159 781,88	4 497 785,36	119 975,53			34 239,43	154.214,96
Lisäykset Rahastoinnit As Oy:t	11 981,00				11 981,00					
Vähennykset Hankintameno 31.12.	2 918 663,51	1 374 355,55	56 965,42	159 781,88	4 509 766,36	-7 374 85 112 600,68			34 239,43	- 7374,85 146 840,11
Arvonlennukset ja niiden palautukset Arvonkorotukset Kirjanpitoarvo 31.12.	2 918 663,51	1 374 355,55	56 965,42	159 781,88	4 509 766,36 =====	112 600,68			34 239,43	146 840,11 =====

Kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tase/kunta Arvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tase/kunta Arvo 31.12.	Tase/ky Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	Erotus kunnan tasearvo +suurempi/ -pienempi
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoitopiirin ky	975 909,48	-	-	975 909,48	865 755,51	+ 110 153,97
Järviseudun Koulutuskuntayhtymä	366 315,52	-	-	366 315,52	455 885,49	- 89 569,97
Eskoon Sosiaali- palvelujen ky	6 950,20	-	-	6 950,20	20 436,01	- 13 485,81

E-P.n sairaanhoitopiiri on alentanut peruspääomaansa v. 2001 – 2022 yhteensä 110 151,84 €. Kunnan kirjanpidossa ei ole osuuksien arvonlennusta kirjattu. Ko. ero on konsernitaseen eliminoitkirjauksissa kuitenkin huomioitu. (Ed. tilik. ali-/ylijäämä an Ky-osuudet)

Järviseudun Koulutusky. (Lappajärven Amm.oppilaitos) on uuden yhdistys-sopimuksen perusteella korottanut peruspääomaansa v. 2003-2022 yhteensä 89 569,97 €. Ky-osuudet kunnan kirjanp. 31.12.22 366 315,52 Peruspo. ky:n ilmoituksen mukaan 31.12.22 455 885,49 Erotus kons.taseessa erotettu peruspääomasta 89 569,97 tilille Ed. tilik.yli-alijäämä.

Eskoon Sosiaalip. ky on korottanut peruspääomaansa v. 2006-2022 yhteensä 13 485,81 €. Ky-osuudet kunnan kirjanp. 31.12.22 6 950,20 Peruspääoma ky:n ilmoit. mukaan 31.12.22 20 436,01 Erotus kons.taseessa erotettu peruspääomasta 13 485,81 tilille Ed. tilik. yli-alijäämä.

Pitkäaikaiset saamiset	2022	2021
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	-	-
Lainasaamiset	-	-
Muut saamiset	-	-
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	-	-
Lyhytaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	-	-
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	-	-
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset		
- Valtio		
- Kunnat ja ky:t	30 181,35	36 446,51
- Tytäryhteisöt	18 759,99	7 090,62
- Muut	186 713,27	90 784,14
Lainasaamiset		
- Lainasaamiset muilta	7 265,26	7 265,26
Muut saamiset		
- Valtio	254 506,20	213 090,59
- Kunnat ja ky:t	6 599,00	26 685,06
- Tytäryhteisöt	0,00	0,00
- Muut	49 111,73	45 743,78
Siirtosaamiset		
Valtio		
Tytäryhteisöt	9 446,66	
Muut	101 177,70	121 113,26
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	663 761,16	548 219,22
Saamiset yhteensä	€ 663 761,16	548 219,22
Myyntisaamiset (yht. 235 654,61 €)		
Suurimpia saamisiamme		
- yleishallinnon	141 565,33	46 531,15
- sivistystoimen saatavat	13 275,62	15 939,29
- vesimaksusaatavat	72 252,80	57 902,04
- vesihuollon muut saatavat	2 474,30	2380,8
- vuokrasaatavat	6 086,56	11 567,99
yht. €	235 654,61	134 321,27
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset muihin rahamarkkinainstrumentteihin		
Aktia		
Hankintahinta	4 409 253,97	4 303 059,70
Markkinahinta 31.12.	4 149 092,17	4 939 023,68
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 149 092,17	4 303 059,70
Taaleri		
Hankintahinta	2 400 512,53	2 385 084,20
Markkinahinta 31.12.	2 635 049,21	2 791 077,36
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 400 512,53	2 385 084,20

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

Peruspääoma 1.1.	8 749 339,44	8 749 339,44
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	8 749 339,44	8 749 339,44
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	3 427 514,47	2 837 289,48
Muu lisäys tilikaudella		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	3 427 514,47	2 837 289,48
Tilikauden yli-/alijäämä	418 809,05	590 224,99
Oma pääoma yhteensä	€ 12 595 662,96	12 176 853,91

Taseen ylijäämään vaikuttaneet olennaiset kertaluonteiset erät

v. 2014 satunnaisiin tuottoihin myyntivoitto Hanhikosken voimalaitoksen myynnistä 4 982 085, 98 €

**VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT
5-VUODEN TAI PIT. AJAN KULUTTUA**

	2022	2021
Lainat rahoitus.- ja vakuutuslaitoksilta	2.250.000,00	-
Lainat julkisyhteisöiltä		-

**PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LYHENNYKSET,
ERÄÄNTYVÄT SEURAAVALLA TILIKAUDELLA****VELKOJEN ERITTELY**

Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	€ 7 642 879,89	11 342 505,78
(ilman pa-lainan lyhennyksiä)		

Velat tytäryhteisöille

Ostovelat	36 503,60	38 303,57
-----------	------------------	-----------

**Velat kuntayhtymille, joissa kunta
on jäsenenä**

Saadut ennakot	548,88	548,88
Ostovelat	274 413,09	240 196,95
Muut velat		
Siirtovelat		

Velat muille

Kassalainat		
Valtio	-	-
Muut	5 700 000,00	9 500 000,00
Saadut ennakot		
Valtio	145 058,63	29 681,49
Muut	27 077,42	26 780,20
Ostovelat		
Valtio	0,00	0,00
Muut	742 597,13	894 119,68
Muut velat		
Valtio	76 597,60	74 405,95
Muut	2 203,07	2 687,97
Siirtovelat		
Valtio	203 947,00	88 223,00
Muille	433 933,47	442 913,22

Siirtovelkojen erittely

Lomapalkkavaraus Vesihuoltolaitos	48 306,43	46 982,95
Lomapalkkavaraus Muut	373 758,94	365 971,58
Jaksotetut korkomenot	5 425,66	12 438,43
Tapaturmavakuutusmaksu, työnantajan	2 906,26	6 178,08
KuEL-maksu/ työnantaja	0,00	380,40
KuEL-maksu/ palkansaaja	0,00	168,40
Muut siirtovelat, muille	207 483,18	99 016,38
	€ 637 880,47	531 136,22

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**ANNETUT PANTIT JA VASTUUSITOUMUKSET**

	2022	2021
Takaukset		
Muiden yhteisöjen velasta	0,00	0,00
Yhteensä	€ 0,00	0,00

Vastuu Kuntien takauskeskuksen
takausvastuista 31.12.

Kunnan osuus takauskeskuksen takausvast.	18 199 766,00	17 025 088,00
Kunnan osuus kattamatt. takausvastuista		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	10 525,00	11 152,00

Leasingvastuut

Seuraavana vuonna erääntyvät	8 958,72	9 036,68
Myöhemmin erääntyvät	11 669,10	14 589,70
Yhteensä	€ 20 627,82	23 626,38

Leasingvuokravastuut

Seuraavana vuonna erääntyvät	50 027,07	41 756,87
Myöhemmin erääntyvät	850 470,22	751 623,84

Summat alv 0%

VAKUUSTALLETUKSET

(Liite saldospelvityksissä)	2022	2021
	162 166,78	297 682,94

KOULUJEN LEIRIKOULU- JA RETKIRAHASTOT

Eri koulujen rahastoja tiliotteiden mukaan.

Saldot 31.12.2022	€ 17 039,23.	24 094,87
	=====	=====

ARVONLISÄVEROVASTUU (ALV 33 §)

(Liite saldospelvityksissä)	924 573,96	457 568,67
-----------------------------	-------------------	------------

ILMAISSÄHKÖSOPIMUS

	2022	2021
Evijärven kunta/Jokelankylän osakaskunta	738,98	710,32 €/v

6.4. KONSERNITASEEN LIITETIEDOT

KONSERNITASEESEEN SISÄLTYVÄT YHTEISÖT 2022

Nimi	Kotipaikka	Kunnan/ Konsernin omistus	Kuntakonsernin omasta po:sta	Osuus vieraasta po:sta	Tilikauden voitto/tappio
Tytäryhteisöt (yhdistetty)					
Kiinteistö Oy Evijärven Kunnanvirasto	Evijärven kunta	80%	2 657 463,15	21 514,32	18,02
As.Oy Tervahauta	Evijärven kunta	100%	85 111,51	64 877,62	15,21
As.Oy Nykälänaho	Evijärven kunta	100%	141 295,06	32 996,88	20,85
As.Oy Kultalahti I	Evijärven kunta	100%	207 517,86	150 332,89	38,64
Evilämpö Oy	Evijärven kunta	100%	497 748,13	83 389,63	17 251,36
			3 589 135,71	353 111,34	17 344,08
Kuntayhtymät (yhdistetty)					
Etelä-Pohjanmaan liitto	Seinäjoen kaupunki	1,47%	24 353,27	10 591,70	496,91
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri	Seinäjoen kaupunki	1,54%	876 117,06	4 155 286,57	-6 155,07
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	Seinäjoen kaupunki	0,34%	20 435,97	96 693,49	0,00
Järviseudun Koulutuskuntayhtymä	Lappajärven kunta	7,85%	692 755,04	79 892,20	-8 228,11
Kuntayhtymä Kaksineuvoinen	Kauhavan kaupunki	1,21%	22 691,54	134 403,10	0,00
			1 636 352,88	4 476 867,06	-13 886,27

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LASKENTAPERIAATTEET

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Sisäiset velat ja saamiset ja muut sisäiset liiketapahtumat on vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta. Vapaaehtoisista varauksista ja poistoeroista vähemmistöosuutta ei ole eliminoitu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää *Voitto/Tappio edellisiltä tilikausilta* vastaan.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien taseet on yhdistelty lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt

Ei ole enää.

OMA PÄÄOMA

	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	8 749 339,44	8 749 339,44
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	8 749 339,44	8 749 339,44
Muut omat rahastot 1.1.	42 926,37	42 926,37
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	1 407 579,30	882 882,78
Muu lisäys tilikaudella		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	1 407 579,30	882 882,78
Tilikauden yli/alijäämä	422 216,64	787 319,63
Oma pääoma yhteensä	€ 10 622 061,75	10 462 468,22
	=====	=====

Oman pääoman muutokseen vaikuttavia seikkoja:
Kuntayhtymien oman pääoman muutokset.

ANNETUT PANTIT JA VASTUUSITOUMUKSET**Konsernin velasta**

Kiinnitykset

Takaukset

714 651,66**Osakkuusyhteis. velasta**

Takaukset

Muiden velasta

Takaukset

0,00

0,00

Leasingvastuut

Seuraava vuonna erääntyvät

9 459,46

10 397,51

Myöhemmin erääntyvät

12 236,89

16 029,87

Muut vastuusitoumukset

Vuokravastuut

1 050 293,02

924 195,85

Professuurit

10 566,29

18 332,26

Leirikoulu- ym. retkirahastot**17 039,23.**

24 291,18

Alv-vastuu rakentamisesta**1 304 908,15**

704 808,19

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista. 31.12.

18 199 766,00

17 025 088,00

Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista
takausvastuista 31.12.Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus
takauskeskuksen rahastosta 31.12.**10 525,00**

11 152,00

Summat alv 0 %

**VAPAAEHTOISIA VARAUKSIA VASTAA-
VAT VEROVELAT**

	2022	2021
Asuintalovaraus		
Laskennallinen verovelka	0,00	0,00

**VIIDEN VUODEN TAI SITÄ PITEMMÄN AJAN
KULUESSA MAKSETTAVAKSI ERÄÄNTYVÄT VELAT**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 980 209,32	857 865,51
Lainat julkisyhteisöiltä	112 600,65	112 600,65
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00

PAKOLLISET VARAUKSET

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	93 249,11	117 201,97
------------------------------------	------------------	------------

**LYHYTAIKAISET, KONSERNIN OLENNAISET
SIIRTOVELAT**

Lomapalkkavaraukset	952 616,21	920 903,93
Valtionosuusennakoiden palautuksia	0,00	0,00
Peruspääoman korko	0,00	0,00
Potilasvahinkolainan lyhennykset	14 509,81	18 619,64
Korkojaksotuksia	7 073,82	9 206,55
	€ 974 199,84	948 730,12
	=====	=====

MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

Koronvaihtosopimus	-25 348,91	-146 728,00
--------------------	-------------------	-------------

6.5. VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS

EVIJÄRVEN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2022

Toiminnan kuvaus

Vesihuoltolaitos tuottaa oman toiminta-alueensa asiakkaille laadullisesti määräykset täyttävää talousvettä sekä huolehtii yhdyskuntajätevesien ja sakokaivolietteiden puhdistamisesta.

Vesilaitos

Vesilaitos on vuoden 2022 aikana pumpannut verkostoon vettä 231 564 m³ eli keskimäärin 634 m³ / vrk (vuonna 2021 243 172 m³ ja vuonna 2020 255 836 m³).

Kuluttajilta laskutettu vesimäärä vuonna 2022 oli 222 248 m³ eli keskimäärin 609 m³ / vrk (vuonna 2021 235 657 m³ ja vuonna 2020 260 382 m³). Vesilaitoksen kuluttajilta laskutettava vesimäärä pieneni 13 409 m³ eli keskimäärin 37 m³ / vrk.

Kunnan osuus laskutetusta vesimäärästä oli 6 %. Vesilaitoksen laskutettu vesimäärä oli 9 316 m³ pienempi kuin pumpattu vesimäärä. Hukkavesiprosentti oli 4,02 %.

Lappajärven vesiosuuskunnalta ostettiin vettä 126 930 m³ eli keskimäärin 348 m³ / vrk (vuonna 2021 136 484 m³ ja vuonna 2020 137 850 m³).

Vesijohdon vuotoja oli kolme, joista yksi oli yksityisen yrityksen omistuksessa olevan kiinteistön pihassa ilmennyt vuoto, joka onnistuttiin selvittämään yöaikana tehtyjen mittauksen ja paikannuksen perusteella. Yksi vuodoista aiheutui yksityisen yrityksen tekemän maisemointityön yhteydessä. Tällöin katkennut putki saatiin korjattua kahden tunnin kuluessa vaurion sattumisesta. Yksi vuoto aiheutui asuinrakennuksen kellarissa jäätyneen vesimitarin halkeamisesta.

Runkolinjan ennalta suunniteltujen korjausten ja muutostöiden aiheuttamista vesikatkoista tiedotettiin kunnan internet-sivuilla ja kunnan facebook-sivulla. Korjaukset pystyttiin toteuttamaan ennalta hyvin valmistelemalla, jolloin vesikatkoista aiheutui mahdollisimman vähän häiriötä käyttäjille.

Vesilaitoksen verkostolle viimevuosien aikana tehdyt investoinnit ja syysaikaisen maksimivedenkulutuksen väheneminen ovat johtaneet sinänsä positiiviseen lopputulemaan, jolloin aikaisemmin ilmennyttä haitallista painevaihtelua ei ole enää ollut.

Tekopohjaveden tekemisestä on voitu luopua kokonaan, joskin laitteiston toimivuuden varmistamiseksi tekopohjavettä on tehty pieniä määriä satunnaisesti. Veden ostosopimus mahdollistaa aikaisempaa suuremman pohjavesimäärän ostamisen Lappajärven vesiosuuskunnalta, joten tekopohjavettä ei tarvitse tehdä varastoon syksyn suurempaa kulu-tushuippua varten. Tekopohjavesilaitteisto on hyvä pitää toimintakuntoisena, koska sen avulla voidaan varautua poikkeuksellisen kuiviin kesiin jolloin pohjavettä ei luonnostaan muodostu.

Talousveden kokonaiskulutus kiinteistöillä ja etenkin turkistarhoilla oli aikaisempiin vuosiin verrattuna merkittävästi pienempää joten vesilaitoksen toimintatuotot olivat arvioituja toimintatuottoja pienemmät.

Uusia vesiliittymäsopimuksia tehtiin 3 kpl. Vesiliittymäsopimuksia oli vuoden 2022 lopussa yhteensä 1361 kpl.

Viemärlaitos

Viemärlaitos on vuoden 2022 aikana käsitellyt jätevettä 74 939 m³ eli keskimäärin 205 m³ / vrk (vuonna 2021 84 195 m³ ja vuonna 2020 78 014 m³).

Kuluttajilta laskutettu jätevesimäärä oli 47 560 m³ eli keskimäärin 130 m³ / vrk (vuonna 2021 48 484 m³ ja vuonna 2020 ja 47 645 m³). Viemärlaitoksen kuluttajilta laskuttama jätevesimäärä pieneni 924 m³ eli keskimäärin 2,5 m³ /vrk. Kunnan osuus laskutetusta jätevesimäärästä oli 25,7 %.

Uusia viemäri liittymäsopimuksia ei tehty vuonna 2022. Viemäri liittymäsopimuksia oli vuoden 2022 lopussa yhteensä 274 kpl.

Viemärlaitoksen viemäriverkostoa on saneerattu pitkäjänteisesti. Vuoden 2022 aikana valmisteltiin Usvalinnasta jätevedenpuhdistamolle tulevan paineviemäri linjan uusimista, jonka toteutus on ajoitettu vuodelle 2023. Uuden paineviemäri linjan sijoittelun haasteena on Valmosannevalla oleva luonnonsuojelualue, joka joudutaan kiertämään tuomalla uusi paineviemäri linja aikaisempaa lähempää keskustan asutusta.

Vesilaitos	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Toimintakulut	357 080	353 920		341 542	-12 378
Toimintatuotot	420 200	460 000		394 681	65 319
Toimintakate	63 120	106 080		53 139	52 941

Sisäiset erät	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Toimintakulut	19 815	28 470		18 397	-10 073
Toimintatuotot	44 026	30 000		32 487	-2 487
Toimintakate	24 211	1 530		14 089	-12 559
Poistot	132 032	121 900		122 443	543

Viemärlaitos	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Toimintakulut	179 474	122 100		162 145	40 045
Toimintatuotot	116 847	126 800		113 307	13 493
Toimintakate	-62 627	4 700		-48 838	53 538

Sisäiset erät	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Toimintakulut	9 218	9 090		9 777	687
Toimintatuotot	45 920	30 500		36 298	-5 798
Toimintakate	36 702	21 410		26 521	-5 111
Poistot	71 804	73 000		72 675	-325

Valtuustotason tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutuminen
Vesilaitoksen talousveden toimituksen hukkaprosentti pysyy erittäin alhaisella tasolla	- Puhtaanveden toimitusmäärän vaihtelua seurataan vuorokausittain ja merkittäviin poikkeavuuksiin reagoidaan nopeasti	- Toimitetun veden hukkaprosentti alle 3 %	- Mittausten sekä vesilukemamoitusten perusteella hukkaprosentti on 3,9.
Talousveden laadukas toimittaminen koko kunnan alueelle	- Vesijohtoverkoston toimintakuntoa ylläpidetään ja tarkastellaan päivittäin ja mahdollisesti	- Putkistovuotojen korjauksista aiheutuvat vesikatkokset kestävät alle 3 tuntia.	- Putkistovuotojen korjauksista aiheutuneet vesikatkokset ovat kestäneet alle 3 tuntia.

	dollisiin putkistovuotoihin reagoidaan nopeasti.		
Ylläpidetään vesioikeuden määrämien lupaehtojen täyttymistä viemärlaitoksella	- Viemärlaitoksen mikrobitoimintaa ylläpidetään ja käynnissä pysymistä seurataan mittauksilla	- Jätevedenpuhdistamon näytteiden tulee täyttää lupaehtojen mukaiset vaatimukset	- Jätevedenpuhdistamon lupaehdot täyttyivät

Vesihuoltolaitos	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA	TP 2022	Poikkeama
Menot	536 554	476 020		503 688	27 668
Tulot	537 047	586 800		507 989	78 811
Netto	493	110 780		4 301	106 479

Sisäiset erät	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Poikkeama
Menot	29 034	37 560	28 175	-9 385
Tulot	89 946	60 500	68 785	-8 285
Netto	60 912	22 940	40 610	-17 670
Poistot	203 836	194 900	195 118	218

TULOSLASKELMA VESIHUOLTOLAITOS

	2022			2021		
	yhteensä	VESILAITOS	VIEMÄRILAI- TOS	yhteensä	VESILAITOS	VIEMÄRILAI- TOS
LIIKEVAIHTO	572 369,75	422 764,30	149 605,45	622 689,52	459 922,57	162 766,95
Liiketoiminnan muut tuotot	4 403,70	4 403,70	0,00	4 304,40	4 304,40	0,00
	576 773,45	427 168,00	149 605,45	626 993,92	464 226,97	162 766,95
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-103 913,93	-35 865,99	-68 047,94	-116 783,28	-46 486,47	-70 296,81
Palveluiden ostot	-215 312,97	-165 665,99	-49 646,98	-226 589,49	-167 093,00	-59 496,49
Avustukset	0,00	0,00	0,00	-1 720,00	-1 720,00	0,00
	-319 226,90	-201 531,98	-117 694,92	-345 092,77	-215 299,47	-129 793,30
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-171 610,76	-130 456,26	-41 154,50	-175 895,52	-130 952,13	-44 943,39
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-31 903,40	-22 983,03	-8 920,37	-32 262,06	-22 703,78	-9 558,28
Muut henkilösivukulut	-1 879,72	-1 429,76	-449,96	-4 406,20	-3 470,18	-936,02
	-205 393,88	-154 869,05	-50 524,83	-212 563,78	-157 126,09	-55 437,69
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-195 117,87	-122 442,80	-72 675,07	-203 835,61	-132 031,83	-71 803,78
Liiketoiminnan muut kulut	-7 241,63	-3 538,63	-3 703,00	-7 931,78	-4 469,99	-3 461,79
LIIKEALIJÄÄMÄ / YLIJÄÄMÄ	-150 206,83	-55 214,46	-94 992,37	-142 430,02	-44 700,41	-97 729,61
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot						
Muut rahoitustuotot	3 153,62			3 377,37		
Korkokulut						
Korvaus jäännöspääomasta	-100 959,99			-103 544,25		
Muut rahoituskulut	-205,90			-161,93		
ALI- / YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-248 219,10			-242 758,83		
ALI- / YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUK- SIA	-248 219,10			-242 758,83		
TILIKAUDEN ALI- / YLIJÄÄMÄ	-248 219,10			-242 758,83		

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN
VESIHUOLTOLAITOS

TULOSLASKELMA Ulkoiset + sisäiset	Alkuperäinen TA 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2022	Poikkeama
LIIKEVAIHTO	643 100		643 100	572 370	70 730
Valmiiden ja keskener. tuotteiden varastojen lis. tai väh.					
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	4 200		4 200	4 404	-204
	647 300		647 300	576 773	70 527
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-74 270		-74 270	-103 914	29 644
Palveluiden ostot	-243 220		-243 220	-215 313	-27 907
	-317 490		-317 490	-319 227	1 737
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-150 100		-150 100	-171 611	21 511
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-30 250		-30 250	-31 903	1 653
Muut henkilösivukulut	-4 300		-4 300	-1 880	-2 420
	-184 650		-184 650	-205 394	20 744
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-194 900		-194 900	-195 118	218
Liiketoiminnan muut kulut	-11 440		-11 440	-7 242	-4 198
LIIKEALIJÄÄMÄ	-61 180		-61 180	-150 207	89 027
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot				0	0
Muut rahoitustuotot				3 154	-3 154
Korkokulut					
Korvaus jäännöspääomasta	-103 000		-103 000	-100 960	-2 040
Muut rahoituskulut				-206	206
	-103 000		-103 000	-98 012	-4 988
ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-164 180		-164 180	-248 219	84 039
ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-164 180		-164 180	-248 219	84 039
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-164 180		-164 180	-248 219	84 039

**LASKENNALLISESTI ERIYTETTY
VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE**

VASTAAVAA	2022	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	68 523,12	68 523,12
2. Rakennukset	575 642,93	625 523,28
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	<u>1 482 890,08</u>	<u>1 603 524,48</u>
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	2 127 056,13	2 297 570,88
III Sijoitukset		
4. Muut saamiset		
Pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä		
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 127 056,13	2 297 570,88
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	74 727,10	60 282,84
4. Siirtosaamiset	<u></u>	<u></u>
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	74 727,10	60 282,84
VASTAAVAA	<u>2 201 783,23</u>	<u>2 357 853,72</u>
	=====	=====
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
II Jäännöspääoma	2 366 186,10	2 523 999,83
VI Tilikauden alijäämä	-248 219,10	-242 758,83
Oma pääoma yhteensä	2 117 967,00	2 281 241,00
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta		
Pitkäaikainen vieras pääoma yht.		
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta		
6. Ostovelat	35 509,80	29 629,77
7. Siirtovelat	<u>48 306,43</u>	<u>46 982,95</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	83 816,23	76 612,72
Vieras pääoma yhteensä	83 816,23	76 612,72
VASTATTAVAA	<u>2 201 783,23</u>	<u>2 357 853,72</u>
	=====	=====

6.6 KRIISIKUNTAKRITEEREIDEN TOTEUTUMINEN EVIJÄRVEN KUNNASSA

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi jos kunnan todetaan olevan erityisen vaikeassa asemassa. Tämä todetaan kriisikuntakriteereillä, joiden täytyessä voidaan käynnistää ns. kriisikuntamenettely.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat olennaisesti ja toistuvasti koko maan vastaavia tunnuslukuja heikommalla ja jos ne ovat kahdena vuonna peräkkäin alittaneet säädetyt raja-arvot.

Kriisikuntakriteereiden mukainen arviointimenettely voidaan käynnistää, jos:

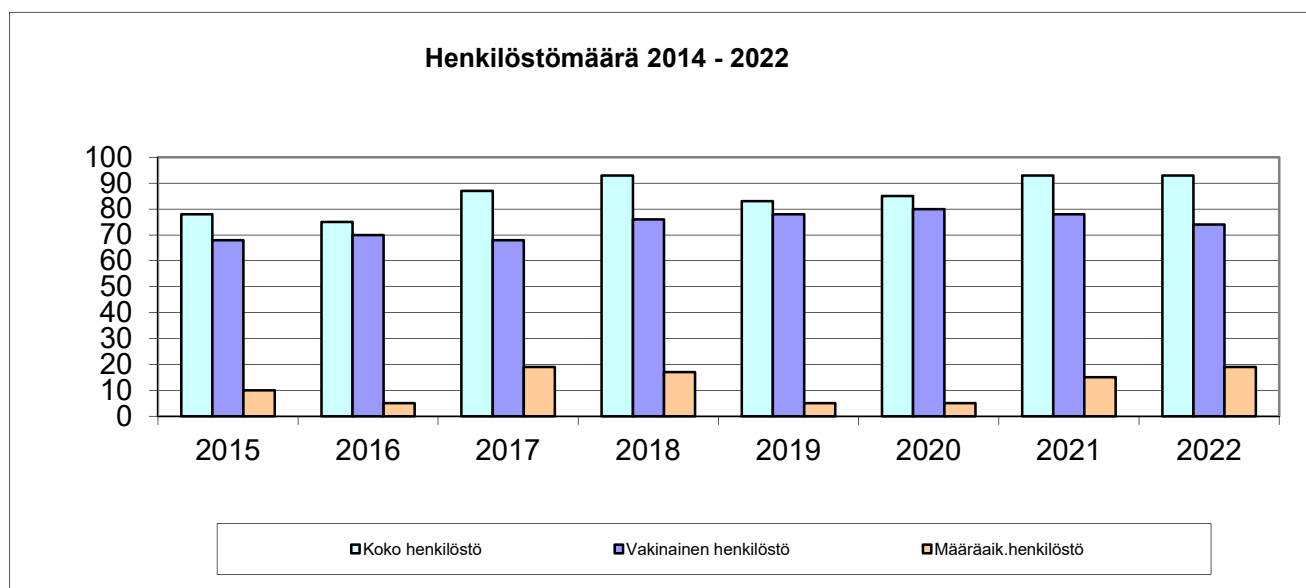
<i>Kriisikuntakriteerit</i>	<i>Evijärven kunta 2021</i>	<i>Evijärven kunta 2022</i>
Kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa (4 vuotta)	Taseessa ylijäämää (ei täyty)	Taseessa ylijäämää (ei täyty)
Konsernitilinpäätöksen alijäämä euroa/asukas: tilinpäätöksessä > 1000 € ja edellisenä vuonna > 500 €	Konsernitilinpäätöksessä ylijäämää 693 €/asukas (ei täyty)	Konsernitilinpäätöksessä ylijäämää 779 €/asukas (ei täyty)
Tai		
Konsernitilinpäätöksestä lasketut 4/4 tunnusluku täyttyvät kahtena vuotena peräkkäin:		
1. Vuosikate, prosenttia poistoista: kahtena vuonna < 80 %	161 % (ei täyty)	135 % (ei täyty)
2. Tuloveroprosentti: kahtena vuonna vähintään 2,0 %-yksikköä yli keskimääräisen (painotettu), 20,01 % (2022)		
3. Kuntakonsernin lainamäärä euroa/asukas: kahtena vuonna vähintään 50 % yli keskimääräisen (ka 7 680 € vuonna 20201)	5 311 €/asukas (ei täyty)	5 616 €/asukas (ei täyty)
4. Laskennallinen lainanhoitokate: kahtena vuonna < 0,8	1,41 (ei täyty)	1,01 (ei täyty)

Evijärven kunnalla eivät kriisikuntakriteerit täyty vuoden 2022 tilinpäätöksessä. Konsernitaseessa on kertynyttä ylijäämää. Muista tunnusluvuista Evijärvellä täyttyy vuosina 2022 yksi kriteeri (vuonna 2021 yksi kriteeriä).

7. HENKILÖSTÖRAPORTTI

Henkilöstömäärä 2015-2022

Henkilöstön määrä vuonna 2022 oli yhteensä 103 työntekijää, joista 73 vakituisia työntekijöitä. Määräaikaisia työsuhteita oli 17 (29 lyhyet sijaisuuudet mukaan luettuna). Henkilöstöstä valtaosa oli naisia 79%, miehiä oli 21%.

Vakinaisen henkilöstön määrä tulosalueittain 2015-2022

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kunnanhallitus	1	1	1	1	1	1	1	1
Keskushallinto	3	2	2	2	2	3	3	2
Maaseutuelinkeino toimi	0	0	0	0	0	0	0	0
Sivistystoimi	50	46	46	56	59	59	57	56
Tekniset palvelut	14	21	19	17	16	17	17	14
Henkilöstö yhteensä	68	70	68	76	78	80	78	73

Siistijät (4) siirtyivät vuonna 2016 sivistystoimen alaisuudesta teknisten palvelujen tulosalueelle.

Vuonna 2018 vakinaistettiin koulunkäyntiavustajien (8) työsuhteita.

Henkilöstön ikäjakauma 31.12.2022 (myös määräaikaiset)

Sukupuoli	-30	30-39	40-49	50-59	60-65
Naiset	5	23	23	21	10
Miehet	2	4	6	7	2
Kaikki	7	27	29	28	12

Kunnan henkilöstön ikäjakauma on varsin tasainen eikä se näin ollen anna syytä suurempaan huoleen.

Henkilöstön sairauspoissaolot 2015-2022

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Yhteensä	Päivät	1450	1059	1737	1664	951	997	917	1039
Keskim.	Päivää/hlö	22,1	15,5	20,2	21,3	25,5	12,2	12,7	10,1

Sairauspoissaolopäivien määrän keskiarvo kunta-alalla oli vuonna 2021 oli keskimäärin 16,7 päivää/henkilö. Evijärven kunnan henkilöstömäärän huomioon ottaen voi yksittäinen pitkittynyt poissaolo nostaa päivää/henkilö lukua paljon. Vuonna 2022 sairauspoissaolopäivien määrä oli 10,1 päivää/ henkilö, joka noudattaa normaalia vuosien välistä vaihtelua. Arvo alittaa kunta-alan keskiarvon selvästi.

Työ- ja virkasuhteisille maksetut palkat sivukuluineen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Palkat yhteensä (€)	2 916 804	3 079 054	3 158 801	3 200 500	3 289 500	3 361 620
Henkilösivukulut (€)	977 421	934 056	986 582	983 604	1 077 863	1 077 101
% palkoista	33,51 %	30,34 %	31,23 %	30,73 %	32,7%	32,0%

Palkat ja sivukulut yhteensä (€)

3 894 225	4 013 110	4 145 383	4 184 104	4 283 163	4 438 721
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Maatalouslomitusta siirtyi Kurikan kaupungille vuoden 2022 alusta ja maaseutuasiamies on Kauhan kaupungilla. Henkilösivukuluihin sisältyy eläkemenoperusteinen eläkemaksu, joka vuonna 2022 oli 435 634,31 €. Maksua maksetaan niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet kunnan palveluksessa olevasta henkilöstöstä ennen vuotta 2005. Summaan sisältyy myös maatalouslomituksen osuus 29 105,12 €, jonka valtio korvaa. Vuoden 2023 alusta eläkemenoperusteinen eläkemaksu poistuu ja tilalle tulee kunnilta perittävä tasausmaksu.

Muita henkilöstömenoja 2016-2022

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Työterveyshuolto	32 013	29 805	24 016	36 001	59 643	40 869	52 629
€/ vakainainen hlö	457	438	316	462	746	524	721
Henkilöstön koulutus	13 498	12 509	9 397	10 381	5 257	7 938	7 777
€/ vakainainen hlö	193	184	124	133	66	101	107
Matkakustannusten korvaukset	34 638	33 822	37 989	35 245	25 890	26 253	24 284
€/ vakainainen hlö	495	497	500	452	324	336	333
Päivärahat	1 823	1 676	2 171	2 519	771	105	321
€/ vakainainen hlö	26	25	29	32	10	1,3	4,4
Virkistys- ja harrastustoiminta	5 553	7 955	5 146	10 350	4 887	8 893	15 262
€/ vakainainen hlö	79	117	68	133	61	114	209

Menot sisältävät myös määräaikaisten ja sijaisten kustannuksia, vaikka jakolukuna on käytetty vakituisten määrää. Matkakustannusten ja päivärahojen kokonaissummat sisältävät myös luottamushenkilöiden kyseiset kustannukset.

TYKY-toimintaa vuonna 2022 toteutettiin suunnitellusti. Kevään TYKY- päivä järjestettiin yhteistyössä Järvilakeuden Kansalaisopiston kanssa 25.5.2022. Kansalaisopisto järjesti monipuolisesti toimintapisteitä, joihin ilmoittauduttiin ennakkoon. Valittavana oli musiikkia, liikuntaa ja erilaisia taidemuotoja. Syksyn TYKY- päivässä ulkoiltiin iltapäivä Särkikylän kosteikolla 14.10.2022.

Henkilöstöllä oli käytössä ePassi-palvelu, jossa oli varattuna 100 € omavalintaiseen liikunta, hyvinvointi- tai kulttuuripalveluun. ePassi palvelussa oli vuonna 2022 98 edun saanutta työntekijää, joista 76 (77,55%) käytti etua vähintään yhden kerran kuluvan vuoden aikana.

Etu	Annetun edun määrä 2022 (€)	Etua käytetty 2022 (€)	Käytetty (%)
Flex*	9750,00 €	8252,30 €	84,64 %

Työtyytyväisyyskysely

Henkilöstölle toteutetaan työtyytyväisyyskysely joka toinen vuosi. Työtyytyväisyyskysely on toteutettu säännöllisesti vuodesta 2016. Vuoden 2022 työtyytyväisyyskysely toteutettiin 26.10.-10.11.2020. Vastausprosentti jäi huonommaksi verrattuna aikaisempiin vuosiin, mutta tulokset olivat lähes samalla tasolla, kuin aiempina vuosina. Työergonomiaan vuoden 2022 aikana tehty panostus näkyy vastauksissa.

Vastausprosentti	67.60	72.94		66.67		48.91
Vastaajat/Lähetetyt	48/71	62/85		54/81		45/92

KYSYMYS		KA 2016	KA 2018	Muutos	KA 2020	Muutos	KA 2022	Muutos
1	Työyhteisössäni kiinnitetään huomiota työhyvinvointiin	3.35	3.36	0.25	3.33	-0.03	3,39	0,06
2	Esimieheni on innostava ja kannustava	3.10	3.52	-0.41	3.52	0.00	3,55	0,03
3	Työyhteisössäni on hyvä ilmapiiri	3.32	3.77	-0.46	3.72	-0.05	3,84	0,12
4	Mahdollisuuteni vaikuttaa työyhteisössäni ovat hyvät	3.38	3.61	-0.24	3.56	-0.06	3,64	0,08
5	Työturvallisuus on huomioitu asianmukaisesti	3.33	3.74	-0.41	3.61	-0.13	3,75	0,14
6	Tiedottaminen ja tiedonkulku on toimivaa	2.75	2.65	0.10	2.83	0.19	2,68	-0,15
7	Tunnen, että työtäni arvostetaan	3.08	3.52	-0.43	3.44	-0.07	3,43	-0,01
8	Voin käyttää tietojani ja taitojani työssä monipuolisesti	3.23	4.05	-0.82	4.11	0.06	4,16	0,05
9	Minulla on tarpeeksi aikaa saada työni tehdyksi	2.79	3.02	-0.22	3.28	0.26	3,27	-0,01
10	Ergonomia on huomioitu työpaikallani	3.00	3.11	-0.11	3.07	-0.04	3,45	0,38
11	Työterveyspalvelut ovat hyvin saatavilla	2.88	2.92	-0.04	4.17	1.25	3,81	-0,36
12	Saan helposti tietoa työyhteisöä ja työtä koskevista asioista	3.23	3.11	0.12	3.31	0.20	3,07	-0,24
13	Saan työssäni tukea esimieheltäni	3.13	3.46	-0.33	3.74	0.28	3,45	-0,29
14	Saan työssäni tukea työyhteisöltäni	3.31	3.75	-0.44	3.98	0.23	3,82	-0,16
15	Koen, että mahdolliset ristiriitatilanteet osataan ratkaista järkevästi ja osapuolia tyydyttävästi	3.10	3.27	-0.17	3.20	-0.07	3,35	0,15
16	Työtehtävät ovat kiinnostavia	3.42	4.00	-0.58	4.06	0.06	4,34	0,28
17	Koen, että saan kertoa avoimesti mielipiteeni ja se tulee huomioiduksi	3.38	3.52	-0.15	3.61	0.09	3,52	-0,09
18	Olen tyytyväinen toimialani johtamistapaan	3.17	3.21	-0.05	3.20	-0.01	3,16	-0,04
19	Millaiseksi määrittelet yleisen työhyvinvointisi	3.32	3.42	-0.10	3.65	0.23	3,59	-0,06
20	Arvioi työssä jaksamistasi	3.15	3.42	-0.27	3.62	0.20	3,64	0,02
21	Yhteistyön toimivuus työyksiköni sisällä on	3.34	3.62	-0.28	3.87	0.25	3,73	-0,14
22	Yhteistyön toimivuus työyksiköiden välillä on	3.17	3.16	0.01	3.17	0.01	2,95	-0,22

8. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA

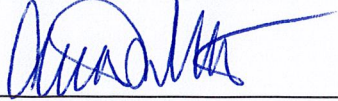
	Säilytysaika:
- Tasekirja	pysyvästi
- Pääkirja	10 v.
- Virallinen päiväkirja	10 v.
- Ohjelmat ja menetelmäkuvaukset:	10 v. sen tilikauden päättymisestä jonka kirjanpitoa menetelmäkuvaukset koskee
-kirjanpito	
-budjetointi	
-ostoreskontra	
-henkilöstöhallinto	
-käyttöomaisuuskirjanpito	
-konsernitase	
-myyntireskontra	
-vesilaskutus	
-yleislaskutus	
- Tiliositteet tositelajeittain:	10 v., paitsi projektit 10 v. viim. maksatuksesta ohjelmakaud. päättymisestä laskien
01 Muistiotositteet	
02 Tiliotositteet	
03 Jaksotukset	
04 Vyörytykset	
05 Oikaisut tilinavaussaldoihin	
06 Or-suoritukset	
07 Mr-suoritukset	
08 Mr-viitesuoritukset	
09 Palkat	
10 Käyttöomaisuusviennit	
20 Or-laskut	
22 Or-laskut/vesihuolto	
24 Kierrätettävät laskut	
25 Verkkolaskut	
31 Yleishallinnon saatavat	
44 Sivistystoimen saatavat	
57 Vesilaskusaatavat, Komartek	
58 Vesihuollon muut saatavat	
61 Yhdyskuntapalvelujen muut saatavat	
66 Vuokrasaatavat	
79 Lainojen vuosimaksusaatavat	
80 Liiketilöiden vuokrasaatavat	
81 Vesilaskusaatavat, Komartek 1.9.2016	
- Eri laskutusohjelmien kirjausluettelot	10 v.
- Lainakortisto	10 v.
- Luettelot rakennusurakoiden vakuuksista	10 v.
- Luettelot maa-aineslain mukaisten ottopäätösten vakuuksista	10 v.
- Luettelot osakkeista	10 v.
- Tilikartta	10 v.
- Osastokartta	10 v.

Edellä mainitut aineistot säilytetään paperitilusteina.

9. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Evijärvellä 31. päivänä maaliskuuta 2023

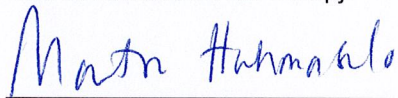
EVIJÄRVEN KUNNANHALLITUS

Alina Lehto
kunnanhallituksen puheenjohtaja

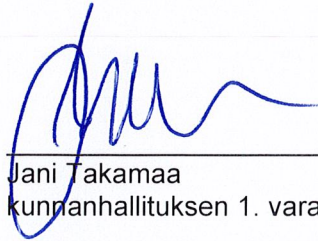
Sebastian Mäkelä
kunnanhallituksen 2. varapj.

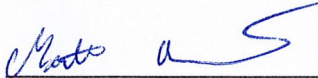
Marita Huhmarsalo
kunnanhallituksen jäsen

_____

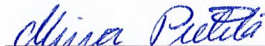
Anssi Saari
kunnanhallituksen jäsen

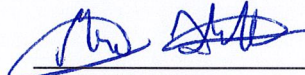
Jani Takamaa
kunnanhallituksen 1. varapj.

Martti Mäkinen
kunnanhallituksen varajäsen

Mirva Pietilä
kunnanhallituksen jäsen

Mikko Huhtala
kunnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Edellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kokkolassa 30.5.2023

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Asko Vanhatupa
JHTT